

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 1.470 din 9 septembrie 2004
privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a
Planului național de gestionare a deșeurilor**

Cu modificările și completările ulterioare aduse de:

- HG nr. 358 din 11 aprilie 2007;

ART. 1

Se aproba Strategia nationala de gestionare a deșeurilor, prevăzută în anexa nr. 1 la prezenta hotărâre.

ART. 2

Se aproba Planul național de gestionare a deșeurilor, prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.

ART. 3

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 4

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abroga Hotărârea Guvernului nr. 123/2003 privind aprobarea Planului național de gestionare a deșeurilor - plan național de etapa, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 24 februarie 2003.

ANEXA 1

STRATEGIA NATIONALA DE GESTIONARE A DEȘEURILOR

1. INTRODUCERE

Strategia Nationala de Gestionare a Deșeurilor este elaborata de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, în conformitate cu responsabilitățile ce îi revin ca urmare a transpunerii legislației europene în domeniul gestionării deșeurilor și conform prevederilor Ordonanței de Urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001. Aceasta a fost elaborata pentru perioada 2003 - 2013, urmând a fi revizuită periodic în conformitate cu progresul tehnic și cerințele de protecție a mediului.

Elaborarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor are ca scop crearea cadrului necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere ecologic și economic.

Strategia Nationala de Gestionare a Deșeurilor (SNGD) se aproba prin Hotărâre de Guvern și se revizuieste periodic.

Prevederile SNGD se aplica pentru toate tipurile de deșeuri definite conform Ordonanței de Urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificari și completări prin Legea nr. 426/2001.

Pentru scopul prezentei Strategii, toate tipurile de deșeuri generate pe teritoriul țării sunt clasificate, în mod formal, în:

- deșeuri municipale și asimilabile: totalitatea deșeurilor generate, în mediul urban și în mediul rural, din gospodării, instituții, unități comerciale și prestatoare de servicii (deșeuri menajere), deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, deșeuri din construcții și demolări, namoluri de la epurarea apelor uzate orășenești;
- deșeuri de producție: totalitatea deșeurilor generate din activitățile industriale; pot fi deșeuri de producție nepericuloase și deșeuri de producție periculoase;
- deșeuri generate din activități medicale: sunt deșeurile generate în spitale, policlinici, cabinete medicale și se împart în două categorii: deșeuri medicale periculoase care sunt cele infectioase, intepatoare-taietoare, organe anatomo-patologice, deșeurile provenite de la secțiile de boli infectioase, etc. și alte deșeuri exclusiv cele menționate mai sus, care intra în categoria deșeuri asimilabile.

2. CADRUL GENERAL

2.1. Corelarea cu politica de mediu

Programul guvernamental stabilește principiile de baza ale politicii de mediu a României, în conformitate cu prevederile europene și internaționale, asigurând protecția și conservarea naturii, a diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acesteia.

În anul 1999, Guvernul a adoptat Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă, iar în anul 2002 a fost elaborată Strategia Protecției Mediului. Acest document stabilește ca principii generale:

- conservarea și îmbunătățirea condițiilor de sănătate a oamenilor;
- dezvoltarea durabilă;
- evitarea poluării prin măsuri preventive;
- conservarea diversității biologice și reconstrucția ecologică a sistemelor deteriorate;
- conservarea moștenirii valorilor culturale și istorice;
- principiul "poluatorul plătește";
- stimularea activității de redresare a mediului.

Criteriile pe baza cărora au fost stabilite obiectivele protecției mediului sunt:

- menținerea și îmbunătățirea sănătății populației și a calității vieții;
- menținerea și îmbunătățirea capacității productive și de suport a sistemelor ecologice naturale;
- apărarea împotriva calamităților naturale și accidentelor;
- respectarea prevederilor Convențiilor internaționale și ale Programelor internaționale privind protecția mediului;
- maximizarea raportului beneficiu / cost;
- integrarea țării noastre în Uniunea Europeană.

Au fost stabilite obiective pe termen scurt până în anul 2005, obiective pe termen mediu până în anul 2010 și obiective pe termen lung până în 2013. În Planul Național de Gestionare a Deșeurilor sunt cuprinse pe lângă obiectivele stabilite în strategie și tinte pentru gestionarea tuturor categoriilor de deșeuri precum și măsurile pentru atingerea acestora.

Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului cuprinde 286 de proiecte prioritare - 233 de proiecte corespunzătoare obiectivelor pe termen scurt și 53 de proiecte corespunzătoare obiectivelor pe termen mediu. Acesta are cuprinse și o serie de proiecte referitoare la gestiunea deșeurilor.

2.2. Cadrul legislativ

Cadrul legislativ general pentru protecția mediului în România este reprezentat prin:

- Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată cu modificările și completările ulterioare (MO 505/14.07.2000);
- Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare (MO 584/30.06.2004);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 243/2000 (MO 633/06.10.2000) privind protecția atmosferei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 655/2001 (MO 773/04.12.2001);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 426/2001 (MO 411/25.07.2001);
- Hotărârea de Guvern nr. 918/2002 (MO 686/17.09.2002) privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri;
- Ordonanța de Urgență nr. 34/2002 (MO 223/03.04.2002) privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată cu modificări prin Legea nr. 645/2002 (MO 901/12.12.2002);
- Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase.

Acquis-ul Communautaire în domeniul gestionării deșeurilor cuprinde un număr de 16 acte normative, dintre care cele mai multe au fost deja transpuse în legislația română, conform cu cele prezentate în tabelul următor.

Legislație europeană	Legislație românească
Directiva Cadru privind deșeurile nr. 75/442/EEC, amendată de Directiva nr. 91/156/EEC	<u>Legea nr. 426/2001</u> (MO 411/25.07.2001) pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor <u>Hotărârea de Guvern 123/2003</u> (MO 113/24.02.2003) privind aprobarea Planului Național de etapă de Gestionare a Deșeurilor
Directiva nr. 91/689/EEC privind deșeurile periculoase	<u>Legea nr. 426/2001</u> (MO 411/25.07.2001) pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor
Directiva nr. 75/439/EEC privind uleiurile uzate, amendată de Directiva nr. 87/101/EEC și de Directiva nr. 91/692/EEC	<u>Hotărârea de Guvern nr. 662/2001</u> (MO 446/08.08.2001) privind gestionarea uleiurilor uzate, completată și modificată de <u>Hotărârea de Guvern 441/2002</u> (MO 325/16.05.2002) <u>Hotărârea de Guvern nr. 1159/2003</u> (MO 715/14.10.2003) pentru modificarea <u>Hotărârii de Guvern nr. 662/2001</u> (MO 446/08.08.2001) privind gestionarea uleiurilor uzate

Directiva nr. 91/157/EEC privind bateriile și acumulatorii care conțin anumite substanțe periculoase și Directiva 93/86/EC privind etichetarea bateriilor	HG nr.1057/2001 (700/05.11.2001) privind regimul bateriilor și acumulatorilor care conțin substanțe periculoase
Directiva nr. 99/31/EC privind depozitarea deșeurilor	Hotărârea de Guvern nr. 162/2002 (MO 164/07.03.2002) privind depozitarea deșeurilor Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 867/2002 (MO 848/25.11.2002) privind definirea criteriilor care trebuie îndeplinite de deșeuri pentru a se regasi pe lista specifica a unui depozit și lista nationala de deșeuri acceptate în fiecare clasa de depozit de deșeuri 2002 Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1147 din 10 decembrie 2002 (MO 150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor - construirea, exploatarea, monitorizarea și închiderea depozitelor de deșeuri
Directiva nr. 2000/76/EC privind incinerarea deșeurilor	Hotărârea de Guvern nr. 128/2002 (MO 160/06.03.2002) privind incinerarea deșeurilor Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1215 din 10 ianuarie 2003 (MO 150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului privind incinerarea deșeurilor
Directiva nr. 94/62/EC privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	Hotărârea de Guvern nr. 349/2002 (MO 269/23.04.2002) privind gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1190/2002 (MO 2/07.01.2003) privind procedura de raportare a datelor referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje
Directiva nr. 96/59/EC privind eliminarea bifenililor și trifenililor policlorurati (PCB și PCT)	Hotărârea de Guvern nr. 173/2000 (MO 131/28.03.2000) pentru reglementarea regimului special privind gestiune și controlul bifenililor policlorurati și a altor compuși similari. Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 279/2002 (MO 459/

	27.06.2002) privind înființarea Secretariatului tehnic pentru gestionarea și controlul compusilor desemnați în cadrul Direcției de gestiune a deșeurilor și substanțelor chimice periculoase
Decizia nr. 2000/532/CE, amendata de Decizia nr. 2001/119 privind lista deșeurilor, (ce înlocuiește Decizia nr. 94/3/CE privind lista deșeurilor și Decizia nr. 94/904/CE privind lista deșeurilor periculoase	Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidenta gestiunea deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurilor periculoase).
Directiva nr. 86/278/EEC privind protecția mediului și în particular a solului, atunci când namolul de la stațiile de epurare este utilizat în agricultura	Ordinul Ministrului Agriculturii, Padurilor, Apelor și Mediului 49/2004 (MO 66/27.01.2004) pentru aprobarea normelor tehnice privind protecția mediului în special a solurilor, când se utilizează namoluri de epurare în agricultura
Directiva nr. 2000/53/EC privind vehiculele scoase din uz	(a fost elaborat Draft-ul de HG)
Regulamentul nr. 259/93/EEC privind supravegherea și controlul transporturilor de deșeuri	Hotărârea de Guvern nr. 1357/2002 (MO 893/10.12.2002) pentru stabilirea autorităților publice responsabile de controlul și supravegherea importului, exportului și tranzitului de deșeuri; Hotărârea de Guvern nr. 228/2004 (MO 189/04.03.2004) privind controlul introducerii în țara a deșeurilor nepericuloase în vederea importului, perfecționării active și a tranzitului; Legea 6/1991 (MO 18/26.01.1991) pentru aderarea României la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora
Directiva nr. 2002/95/EC privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice precum și Directiva 2002/96/EC privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)	(se va elabora în 2005)
Directiva nr. 78/176/CEE privind deșeurile din industria dioxidului de	(se va elabora în 2005)

titan	
Directiva nr. 82/883/CEE privind procedeele pentru supravegherea și monitorizarea mediului datorită deșeurilor din industria de dioxid de titan	
Directiva nr. 92/112/CEE privind procedeele pentru armonizarea programelor pentru reducerea și eventual eliminarea poluării cauzate de deșeurile din industria dioxidului de titan	

Fata de conținutul Acquis-ului Communautaire și de legislația - cadru pentru protecția mediului, legislația română mai cuprinde o serie de acte normative ce conțin prevederi referitoare la gestionarea deșeurilor, după cum urmează:

- Ordonanța Guvernului nr. 87/2001 (MO 543/01.09.2001) privind serviciile publice de salubritate a localităților, aprobată prin Legea nr. 139/2002 (MO 233/08.04.2002) cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 (MO 86/01.02.2002) privind gospodărirea localităților urbane și rurale aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 515/2002 (MO 578/05.08.2002);
- Hotărârea de Guvern nr. 188/2002 (MO 187/20.03.2002) pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate;
- Ordin nr. 536/1997 (MO 140/03.07.1997) al Ministrului Sănătății, pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- Ordin nr. 219/2002 (MO 386/06.06.2002) al Ministrului Sănătății și Familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activitățile medicale;
- Legea nr. 98/1994 (MO 317/16.11.1994) privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 170/2004 (MO 160/24.02.2004) privind gestionarea anvelopelor uzate;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 16/2001 (MO 104/07.02.2002) privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile aprobată cu modificări prin Legea nr. 465/2001 (MO 422/30.07.2001) și modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 61/2003 (MO 461/28.06.2003);
- Ordinul Comun al Ministrului Industriei și Resurselor și Ministrului Administrației Publice nr. 265/503/2001 (MO 566/11.09.2001) pentru aprobarea Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizației de colectare a deșeurilor industriale reciclabile de la persoane fizice și a Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizației de valorificare a deșeurilor industriale reciclabile;
- Ordin Comun al Ministerului Mediului și Gospodării Apelor nr. 2/05.01.2004 (MO 324/15.04.2004), al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 211/06.02.2004, al Ministerului Economiei și Comerțului nr. 118/02.03.2004 pentru aprobarea Procedurii de reglementare și control al transportului deșeurilor pe teritoriul României;
- Hotărârea de Guvern nr. 228/2004 (MO 189/04.03.2004) privind controlul introducerii în țară a deșeurilor nepericuloase, în vederea importului, perfecționării active și a tranzitului.

Autoritatea competentă căreia îi revin atribuții și responsabilități pentru gestionarea deșeurilor este Ministerul Mediului și Gospodării Apelor. Alte autorități publice cu atribuții în domeniul gestionării deșeurilor sunt: Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Apărării Naționale.

2.3. Considerente privind stadiul implementării legislației

În conformitate cu Directiva Cadru și Directiva nr. 1996/61/EC (IPPC) s-a realizat o prima Strategie Națională de Gestionare a Deșeurilor ce a înglobat strategiile sectoriale ale ministerelor implicate. De asemenea, începând din 2001, s-au realizat Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor. Pe baza Strategiei Naționale și a Planurilor Județene a fost elaborat primul Plan Național de Gestionare a Deșeurilor, plan național de etapă, ce a fost adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2003. Aceste documente naționale pentru gestiunea deșeurilor au fost apoi îmbunătățite în cadrul unor grupuri de lucru largite, formate din reprezentanți ai autorităților centrale, asociațiilor patronale și profesionale, ai unor asociații ale autorităților locale, reprezentanți ai universităților și ONG-uri, precum și experți germani, francezi, englezi și japonezi, implicați în programe PHARE de twinning și în programul de asistență tehnică acordată de JICA.

După elaborarea Strategiei și a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, vor fi elaborate până în 2007, Planurile Regionale de Gestionare a Deșeurilor pe baza unui Ghid de elaborare a Planurilor Regionale a Deșeurilor.

În ceea ce privește implementarea Directivei nr. 99/31/EC privind depozitarea deșeurilor s-au realizat următorii pași:

- s-a creat cadrul legislativ prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 162/2002 și prin aprobarea Ordinului Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 867/2002 și nr. 1147/2002;

- s-au atribuit responsabilitățile pentru planificare și autorizare către instituțiile administrației publice;
- s-au identificat, inventariat și clasificat depozitele existente de deșeuri municipale și industriale;
- s-a planificat închiderea și condiționarea depozitelor existente de deșeuri municipale și construirea altora;

- s-au evaluat tipurile și cantitățile de deșeuri existente în depozitele industriale.

Pentru implementarea Directivei nr. 2000/76/EC privind incinerarea deșeurilor s-a realizat:

- crearea cadrului legislativ prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 128/2002 și aprobarea Ordinului Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1215/2003;

- stabilirea autorităților competente;
- stabilirea unui sistem în concordanță cu prevederile Directivei pentru acordarea de autorizații pentru instalațiile de incinerare;

- identificarea și inventarierea stațiilor de incinerare și co-incinerare existente și potențiale pentru valorificarea / eliminarea deșeurilor municipale, din activități medicale și industriale;

- examinarea situației incineratoarelor existente;

- stabilirea unui sistem eficient de predare-primire a deșeurilor;

- stabilirea condițiilor de funcționare a instalațiilor de incinerare;

- stabilirea metodelor de calcul a concentrațiilor și valorilor și măsurarea emisiilor.

În cadrul procesului de implementare a Directivei nr. 94/62/EC privind ambalajele și deșeurile de ambalaje s-a realizat:

- crearea cadrului legislativ prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 349/2002 precum și prin aprobarea Ordinului Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1190/2002 și a Ordinului Ministrului Economiei și Comerțului nr. 128/2004;

- stabilirea unui sistem eficient pentru reutilizare/ colectare și reciclare / valorificare a ambalajelor post-consum și a deșeurilor de ambalaje;

- monitorizarea proiectelor pilot și diseminarea rezultatelor;

- adoptarea standardelor privind conținutul anumitor metale grele în materialele de ambalaje;

- adoptarea standardelor europene armonizate ale căror prevederi se referă la ambalaje și deșeuri de ambalaje
- obligativitatea agenților economici implicați în sectorul ambalajelor de raportare a datelor relevante către autoritatea competentă;
- realizarea unei baze de date privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, în conformitate cu cerințele Deciziei Comisiei nr. 97/138/EC.
- constituirea unei persoane juridice legale ECO-ROM Ambalaje S.A. în scopul organizării unui sistem de recuperare și reciclare a deșeurilor de ambalaje, prin transferul de responsabilitate al agenților economici care pun pe piața produse ambalate.

2. DATE GENERALE PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor. Responsabilitatea pentru activitățile de gestionare a deșeurilor revine generatorilor acestora în conformitate cu principiul "poluatorul plătește" sau după caz, producătorilor în conformitate cu principiul "responsabilitatea producătorului".

Organizarea activităților de colectare, transport și eliminare a deșeurilor municipale este una dintre obligațiile administrațiilor publice locale.

Categoria deșeurilor municipale include:

- deșeuri menajere generate în gospodăriile populației;
- deșeuri de tip menajer generate în unități economico-sociale;
- deșeuri din comerț;
- deșeuri stradale;
- deșeuri din parcuri și grădini;
- namoluri de la epurarea apelor uzate orășenești;
- deșeuri din construcții și demolări.

În mediul urban, gestionarea deșeurilor municipale este realizată în mod organizat, prin intermediul serviciilor proprii specializate ale primăriilor sau al firmelor de salubritate. Acestea lucrează pe baza de contract cu generatorii individuali, dar acest sistem acoperă numai 95 % din totalul generatorilor de deșeuri municipale din mediul urban.

În mediul rural, în general nu există servicii organizate pentru gestionarea deșeurilor, transportul la locurile de depozitare fiind făcut în mod individual de către generatori. Sunt deservite de servicii organizate pentru gestionarea deșeurilor numai o mică parte din localitățile rurale și în special numai acele localități rurale aflate în proxima vecinătate a centrelor urbane.

Cantitatea totală de deșeuri municipale și asimilabile (împreună cu deșeurile din construcții și demolări și namolurile din stațiile de epurare orășenești) generate în anul 2002 a fost estimată la 9,58 milioane tone, din care cantitatea de deșeuri menajere s-a estimat ținând cont de valorile indicelui mediu de generare (1,04 kg/locuitor.zi în mediul urban și 0,15 kg/locuitor.zi în mediul rural). Astfel, pentru anul 2002 s-a obținut o valoare estimată totală de 7,66 milioane tone deșeuri menajere rezultată de la populație și de la agenții economici (din care numai 5,72 milioane tone - colectate de serviciile de salubritate).

Compoziția medie a deșeurilor menajere generate în anul 2002 este următoarea:

- hârtie și carton: 11 %
- sticlă: 5 % metale: 5 %
- plastic: 10%
- textile: 5 %
- deșeuri organice biodegradabile: 51 %

- alte deșeuri: 13 %.

Deșeurile menajere sunt colectate neselectiv (există numai câteva proiecte la scară pilot) și eliminate prin depozitare (pe depozite de deșeuri urbane); se apreciază că numai 5 % din cantitatea de deșeuri menajere este colectată în vederea recuperării.

Organizarea activității de gestionare a deșeurilor de producție este obligația generatorului. Unitățile economice realizează aceste activități cu mijloace proprii sau contractează serviciile unor firme specializate. La momentul actual, există foarte puține firme care au ca domeniu de activitate gestionarea deșeurilor de producție, iar serviciile pe care le oferă acestea sunt limitate atât în ceea ce privește tipurile de deșeuri, cât și capacitățile de lucru.

În anul 2002 a fost raportată o cantitate totală de 372,4 milioane tone deșeuri din activități productive, respectiv 24,5 milioane tone deșeuri de producție (periculoase și nepericuloase) și 347,9 milioane tone de deșeuri care nu intra sub incidența Legii 426/2001 privind Regimul Deșeurilor. Cea mai mare parte a acestora din urmă este reprezentată de deșeuri generate din activități extractive.

Ponderea cea mai mare a deșeurilor de producție a reprezentat-o industria producătoare de energie (11,7 milioane tone), industria metalurgică (4,8 milioane tone), industria alimentară (1,2 milioane tone) și industria chimică/petrochimică (1,1 milioane tone).

Din cantitatea de deșeuri de producție, circa 33% a fost valorificată, restul de 67% fiind eliminată (prin depozitare, incinerare).

La nivelul anului 2002, s-au generat aprox. 600 000 tone de deșeuri periculoase, ceea ce reprezintă 2,5% din totalul deșeurilor de producție. Din totalul deșeurilor periculoase generate, 49% au fost valorificate și 51% eliminate.

Începând cu anul 1995, colectarea și procesarea informațiilor referitoare la tipurile și cantitățile de deșeuri s-a făcut în conformitate cu cerințele europene de clasificare (Catalogul European al Deșeurilor, înlocuit în anul 2002 cu Lista cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase) și de raportare la EUROSTAT și la Agenția Europeană de Mediu (prin rețeaua EIONET).

Cantitățile de deșeuri generate înregistrate au variat semnificativ de la un an la altul, din motive cum ar fi:

- modificările survenite în activitățile companiilor industriale și de prestări servicii;
- înregistrarea sau neînregistrarea ca deșeu a sterilului de la excavarea minereurilor;
- modul de evaluare a cantității de către fiecare generator (cantarire sau estimare);
- constientizarea diferită de către generatorii de deșeuri a importanței activității de colectare și raportare a datelor;
- controlul diferit, din partea autorităților de mediu locale, privind îndeplinirea obligațiilor legale de colectare și raportare a datelor de către generatorii de deșeuri;
- modificarea periodică a chestionarelor de anchetă (ca de exemplu modificarea chestionarelor în anul 2003 - pentru raportarea datelor aferente anului 2002).
- Variațiile înregistrate între anii 2001 și 2002 pot fi datorate (pe lângă celelalte motive mai sus menționate), și faptului că s-a trecut la noua Lista europeană a deșeurilor.

3. PRINCIPII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

Principiile care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor sunt enunțate în cele ce urmează.

- principiul protecției resurselor primare - este formulat în contextul mai larg al conceptului de "dezvoltare durabilă" și stabilește necesitatea de a minimiza și eficientiza utilizarea resurselor primare, în special a celor neregenerabile, punând accentul pe utilizarea materiilor prime secundare.

- principiul măsurilor preliminare, corelat cu principiul utilizării BATNEEC ("Cele mai bune tehnici disponibile care nu presupun costuri excesive") - stabilește ca, pentru orice activitate (inclusiv pentru gestionarea deșeurilor), trebuie să se țină cont de următoarele aspecte principale: stadiul curent al dezvoltării tehnologiilor, cerințele pentru protecția mediului, alegerea și aplicarea acelor măsuri fezabile din punct de vedere economic.

- principiul prevenirii - stabilește ierarhizarea activităților de gestionare a deșeurilor, în ordinea descrescătoare a importanței care trebuie acordată: evitarea apariției, minimizarea cantităților, tratarea în scopul recuperării, tratarea și eliminarea în condiții de siguranță pentru mediu.

- principiul poluatorul plătește, corelat cu principiul responsabilității producătorului și cel al responsabilității utilizatorului - stabilește necesitatea creării unui cadru legislativ și economic corespunzător, astfel încât costurile pentru gestionarea deșeurilor să fie suportate de generatorul acestor.

- principiul substitutiei - stabilește necesitatea înlocuirii materiilor prime periculoase cu materii prime nepericuloase, evitându-se astfel apariția deșeurilor periculoase.

- principiul proximității, corelat cu principiul autonomiei - stabilește ca deșeurile trebuie să fie tratate și eliminate cât mai aproape de sursa de generare; în plus, exportul deșeurilor periculoase este posibil numai către acele țări care dispun de tehnologii adecvate de eliminare și numai în condițiile respectării cerințelor pentru comerțul internațional cu deșeuri.

- principiul subsidiarității (corelat și cu principiul proximității și cu principiul autonomiei) - stabilește acordarea competențelor astfel încât deciziile în domeniul gestionării deșeurilor să fie luate la cel mai scăzut nivel administrativ față de sursa de generare, dar pe baza unor criterii uniforme la nivel regional și național.

- principiul integrării - stabilește ca activitățile de gestionare a deșeurilor fac parte integrantă din activitățile social-economice care le generează.

Opțiunile de gestionare a deșeurilor urmăresc următoarea ordine descrescătoare a priorităților:

- prevenirea apariției - prin aplicarea "tehnologiilor curate" în activitățile care generează deșeuri;
- reducerea cantităților - prin aplicarea celor mai bune practici în fiecare domeniu de activitate generator de deșeuri;
- valorificarea - prin re folosire, reciclare materială și recuperarea energiei;
- eliminarea - prin incinerare și depozitare.

Figura 1. Priorități în abordarea gestionării deșeurilor

Figura 1. Priorități în abordarea gestionării deșeurilor se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pagina 14.

Prevenire / Minimizare generare deșeuri

Reutilizare / Reciclare

Valorificare energetica

Tratare / Depozitare

Obiectivul general al Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor este dezvoltarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor eficient din punct de vedere economic și care să asigure protecția sănătății populației și a mediului.

Obiectivele Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor sunt prezentate în tabelele 1-4 după cum urmează:

Tabelul 1. Obiective strategice generale pentru gestionarea deșeurilor

Tabelul 2. Obiective strategice specifice anumitor fluxuri de deșeuri

Tabelul 3. Obiective strategice generale pentru gestionarea deșeurilor periculoase

Tabelul 4. Obiective strategice specifice anumitor fluxuri de deșeuri periculoase

Tabel 1. Obiective strategice generale pentru gestionarea deșeurilor

Domeniul / Activitatea	Obiective principale	Obiective subsidiare
1. Politică și cadrul legislativ	1.1. Armonizarea politicii și legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor cu politicile și prevederile legislative europene, precum și cu prevederile acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.	1.1.1. Crearea cadrului legislativ adecvat pentru întreg sistemul de gestionare a deșeurilor cu specificarea clară a tuturor "părților implicate (asoc. prof., patronale, ONG-uri, sindicate, soc.civilă etc.)", responsabilităților și obligațiilor acestora.
	1.2. Integrarea problematicei de gestionare a deșeurilor în politicile sectoriale și de companie	1.2.1. Corelarea politicii și a actelor normative interne cu prevederile legislative europene și internaționale în domeniul gestiunii deșeurilor.
	1.3. Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestiunii deșeurilor.	1.3.1. Creșterea importanței acordate aplicării legislației și controlului acesteia.
		1.3.2. Întărirea capacității instituționale
		1.3.3. Încurajarea inițiativei private în domeniul gestionării deșeurilor

2.Aspecte instituționale și organizatorice	2.1.Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și compatibilizarea cu structurile europene	2.1.1. Crearea condițiilor pentru eficientizarea structurilor instituționale și a sistemelor aferente activităților de gestionare a deșeurilor.
		2.1.2.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale la toate nivelele (național, regional, județean, local) cu competențe și responsabilități în aplicarea legislației
3. Resursele umane	3.1. Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	3.1.1.Asigurarea de personal suficient și bine pregătit profesional și cu dotări corespunzătoare la toate nivelele atât în sectorul public, cat și în sectorul privat.
4.Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor	4.1. Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere a principiului poluatorul plătește	4.1.1.Stimularea creării și dezvoltării unei piețe viabile de deșeuri reciclabile
		4.1.2.Optimizarea utilizării tuturor fondurilor disponibile (fondul de mediu, fonduri private, fonduri structurale,etc) pentru cheltuielile de capital în domeniul gestionării deșeurilor
		4.1.3.Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor municipale (calculare taxe, programe naționale speciale de la buget)

		4.1.4.Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor industriale (deșeuri rezultate direct din activități industriale), inclusiv a celor industriale periculoase.
		4.1.5.Crearea și susținerea unor mecanisme economico-financiare adecvate pentru gestionarea fluxurilor de deșeuri speciale: acumulatori și baterii, uleiuri uzate, anvelope uzate, ambalaje, electrice și electronice, vehicule scoase din uz etc. (sisteme depozit, responsabilizarea producătorului, mecanisme de eco-finanțare)
		4.1.6. Utilizarea completa și eficiența a fondurilor naționale și internaționale disponibile (ISPA, etc)
		4.1.7. Finanțarea sistemului național de monitorizare în domeniul gestionării deșeurilor
		4.1.8.Finanțarea securizării intermediare și a reabilitării finale a zonelor contaminate orfane
5.Constientizarea părților implicate	5.1. Promovarea unui sistem de informare, constientizare și motivare pentru toate părțile implicate	5.1.1.Intensificarea comunicării între toate părțile implicate
		5.1.2.Organizarea și susținerea de programe de educare și constientizare a populației

		5.1.3.Stimularea agenților economici ce finanțează acțiuni de educare și constientizare a populației, prin deduceri din sumele datorate la Fondul pentru Mediu
		5.1.4.Elaborarea de ghiduri legislative și documente informative
6. Colectarea și raportarea de date și informații privind gestionarea deșeurilor	6.1. Obținerea de date și informații complete și corecte care să corespundă cerințelor de raportare la nivel național și european	6.1.1.Îmbunătățirea sistemului național de colectare, prelucrare și analizare a datelor și informațiilor privind gestionarea deșeurilor
		6.1.2.Îmbunătățirea sistemului de raportare la nivel european și internațional a datelor privind gestiunea deșeurilor
7. Prevenirea generării deșeurilor	7.1. Maximizarea prevenirii generării deșeurilor	7.1.1.Promovarea și aplicarea principiului prevenirii în industrie
		7.1.2.Promovarea și aplicarea principiului prevenirii la consumator
8. Valorificarea potențialului util din deșeur	8.1. Exploatarea tuturor posibilităților de natură tehnică și economică privind valorificarea deșeurilor	8.1.1.Dezvoltarea pietii pentru materiile prime secundare și susținerea promovării utilizării produselor obținute din materiale reciclate
		8.1.2.Decuplarea generării deșeurilor de creșterea economică și realizarea unei reduceri globale a volumului de deșeuri.
	8.2. Dezvoltarea activităților de valorificare materială și energetică	8.2.1.Promovarea priorității valorificării materiale în măsura posibilităților tehnice și economice în condiții de

		siguranta pentru sanatatea populatiei și mediu
		8.2.2.Promovarea valorificarii energetice în instalații cu randament energetic ridicat în cazul în care valorificarea materială nu este fezabila din punct de vedere tehnico-economic, beneficiul energetic rezultat în urma incinerării este pozitiv și exista posibilitatea utilizării eficiente a energiei rezultate
9. Colectarea și transportul deșeurilor	9.1. Asigurarea deservirii unui număr cat mai mare de generatori de deșeuri de către sistemele de colectare și transport a deșeurilor	9.1.1.Extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor în mediul urban și rural
		9.1.2.Optimizarea schemelor de transport
	9.2. Asigurarea celor mai bune optiuni pentru colectarea și transportul deșeurilor, în vederea unei cat mai eficiente valorificari	9.2.1.Stabilirea unor principii și cerințe unitare care sa stea la baza functionarii tuturor companiilor de salubritate
		9.2.2.Separarea fluxurilor de deșeuri periculoase de cele nepericuloase
		9.2.3.Introducerea și extinderea colectării selective la sursa a deșeurilor
		9.2.4. Controlul activității de transport deșeurilor pe plan intern: întărirea capacității instituționale de control;
		9.2.5.Eficientizarea controlului activității de transport deșeurilor

		peste frontiera: - stabilirea cadrului legal și instituțional care să permită aplicarea directă a Regulamentului 259/93/CEE; - stabilirea autorității competente; - întărirea capacității instituționale de control; implementarea Regulamentului 259/93/CEE.
10. Tratarea deșeurilor	10.1. Promovarea tratării deșeurilor în vederea asigurării unui management ecologic național	10.1.1. Încurajarea tratării deșeurilor în vederea: ▼ valorificării ▼ facilitării manipulării ▼ diminuării caracterului periculos ▼ diminuării cantităților de deșeuri eliminate final în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu
11. Eliminarea	11.1. Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului	11.1.1. Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor prin promovarea cu prioritate a instalațiilor de eliminare la nivel zonal.
		11.1.2. Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme cu cerințele UE
12. Cercetare-dezvoltare	12.1. Încurajarea și susținerea cercetării românești în domeniul gestionării integrate a deșeurilor.	12.1.1. Adaptarea la condițiile locale a unor tehnologii curate de producție.
		12.1.2. Elaborarea de tehnologii noi pentru neutralizarea și eliminarea deșeurilor periculoase.
		12.1.3. Creșterea disponibilității pentru dezvoltarea de noi soluții

		pentru prevenire, minimizare, reciclare și eliminare a acestora.
		12.1.4. Diseminarea informațiilor privind noi soluții precum și noi tehnologii

Tabel 2. Obiective strategice specifice anumitor fluxuri de deșeuri

Categoria de deșeuri	Sub-categoria	Obiectiv principal	Obiectiv subsidiar
1. Deșeuri din agricultura, creșterea animalelor, silvicultura și industria lemnului industria alimentară	1.1. Deșeuri vegetale, dejectii, rumegus, deșeuri de la industrializarea lemnului	1.1.1.Eficientizarea controlului privind depozitarea deșeurilor netratate	
		1.1.2.Încurajarea valorificării prin procedee aerobe și anaerobe	
		1.1.3.Susținerea valorificării energetice acolo unde valorificarea materială nu este fezabilă din punct de vedere tehnico-economic, în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu.	
2. Deșeuri de la producerea energiei termice și electrice, incinerare și co-incinerare	2.1.Zgura, cenusa de vatra, cenusa zburătoare, gips de la centrale termoelectrice	2.1.1.Susținerea valorificării energetice	
	2.2.Zgura, cenusa de vatra, cenusa zburătoare, gips de la instalații de incinerare și co-incinerare	2.2.1.Tratare înaintea depozitării în cazul în care recuperarea nu este posibilă	
3. Deșeuri din construcții și demolări	3.1.Deșeuri din construcții și demolări (contaminate și necontaminate)	3.1.1.Susținerea reutilizării și reciclării deșeurilor din construcții și demolări necontaminate	3.1.1.1.Recuperarea și valorificarea materială și/sau energetică a deșeurilor rezultate din demolări

		3.1.2.Tratarea deșeurilor contaminate din construcții și demolări în vederea recuperării sau eliminării	
		3.1.3.Dezvoltarea sistemului de facilitati în vederea eliminării corespunzătoare	
	3.2.Deșeuri din excavarea solurilor (contaminate și necontaminate)	3.2.1.Reutilizarea și reciclarea, în măsura în care acestea nu sunt contaminate	
	3.3.Deșeuri din construcția drumurilor	3.3.1.Reutilizarea și reciclarea, în măsura în care acestea nu sunt contaminate	
		3.3.2.Tratarea deșeurilor contaminate din construcția drumurilor în vederea recuperării sau eliminării și eliminarea corespunzătoare	
4. Deșeuri provenite de la stațiile de epurare	4.1.Namoluri provenite de la stațiile de epurare	4.1.1.Asigurarea, în măsura posibilităților, a recuperării și utilizării ca fertilizant sau amendament agricol, a namolurilor ce corespund calității stabilite în cerințele legale	
		4.1.2.Deshidratarea și pre-tratarea în vederea eliminării prin co-incinerare în cuptoarele din fabricile de ciment	
		4.1.3.Prevenirea eliminării necontrolate pe soluri	
		4.1.4.Prevenirea eli	
		minării namolurilor în apele de suprafață	
5.Deșeuri biodegradabile	5.1.Deșeuri biodegradabile: menajere, deșeuri asimi-	5.1.1.Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile prin	

	labile din comerț, servicii, industrie instituții, deseuri stradale, namoluri orășenești)	reciclare și procesare (minimizarea materiei organice pentru reducerea poluanților emisi prin levigat și gazul de depozit)	
6. Deșeuri de ambalaje	6.1. Ambalaje	6.1.1. Creșterea gradului de reutilizare și reciclabilitate a ambalajelor	
		6.1.2. Optimizarea cantității de ambalaje pe produs ambalat (prin reproiectare)	
	6.2. Deșeuri de ambalaje	6.2.1. Reducerea cantității de deșeuri de ambalaje prin valorificare	
		6.2.2. Creșterea cantităților de deșeuri de ambalaje colectate precum și a eficienței colectării selective a acestora	
		6.2.3. Crearea și optimizarea schemelor de valorificare materială	
		6.2.4. Crearea și optimizarea schemelor de valorificare energetică a deșeurilor de ambalaje ("neadecvate" pentru valorificare materială)	
7. Anvelope	7.1. Anvelope	7.1.1. Creșterea gradului de valorificare materială și energetică a anvelopelor uzate	
8. Vehicule scoase din uz	8.1. Vehicule scoase din uz	8.1.1. Asigurarea unei rețele de colectare vehiculelor scoase din uz corespunzător repartizate în teritoriu	
		8.1.2. Asigurarea posibilității ca ultimul deținător al vehiculului îi poate preda gratuit unei unități de colectare	

		/valorificare	
		8.1.3.Restricti- rea utilizării meta- lelor grele la fabri- carea vehiculelor	
		8.1.4.Extinderea re- utilizării și reci- clării materialelor din vehiculele uzate, precum și a valori- ficării energetice a acelora care nu se preteaza la valori- ficare materială	
9. Echipamente electrice și elec- tronice	9.1.Echipamente electrice și elec- tronice (EEE)	9.1.1.Reproiectarea (EEE) în scopul de a facilita repararea, îmbunătățirea, reu- tilizarea, dezasam- blarea și reciclarea lor	9.1.1.1.Încurajarea proiectării și pro- ducerii de EEE care facilitează repa- rarea, îmbunătăți- rea, reutilizarea, dezasamblarea și reciclarea lor
		9.1.2.Reducerea com- ponentelor pericu- loase din EEE	9.1.2.1.Încurajarea cercetării în ve- derea înlocuirii materialelor peri- culoase cu materi- ale cu un impact redus asupra sana- tatii omului și mediului
	9.2.Deșeuri de echipamente elec- trice și electro- nice (DEEE)	9.2.1.Elaborarea ac- tului normativ nati- onal cu privire la gestionarea DEEE	
		9.2.2.Încurajarea colectării separate și a valorificării materiale a deșeuri- lor de echipamente electrice și elec- tronice	9.2.2.1.Colectarea deșeurilor de echi- pamente electrice și electronice într-o cantitate de cel puțin 4 kg/ loc/an începând cu 2007
			9.2.2.2.Incuraja- rea consumatorilor în vederea retur- nării DEEE
		9.2.3.Încurajarea apariției de noi facilități de reci- clare și tratare a deșeurilor de echipa- mente electrice și electronice	

Tabel 3. Obiective strategice generale privind gestionarea deșeurilor periculoase

Domeniul / Activitatea	Obiective principale	Obiective subsidiare
1. Politica și cadrul legislativ	1.1 .Dezvoltarea unei politici naționale care sa conducă la crearea/apariția unui sistem de gestionare a deșeurilor periculoase eficient din punct de vedere ecologic, economic și just din punct de vedere social (Ex.:Aplicarea principiului poluatorul plătește)	1.1.1.Crearea de sisteme administrative și mecanisme financiare care sa stimuleze deținătorii de deșeuri periculoase de a se conformă obligațiilor legale de gestiune a acestora
		1.1.2.Pregătirea transpunerii și implementării constante pas cu pas a directivelor UE
2. Aspecte instituționale și organizatorice	2.1.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale	2.1.1.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale cu responsabilități în aplicarea legislației, privind gestionarea deșeurilor periculoase la toate nivelurile(național, regional, județean,)
3. Resurse umane	3.1.Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională la toate nivelele.	3.1.1.Asigurarea de personal suficient și bine pregătit profesional la toate nivelele, atât în sectorul public, cat și în sectorul privat: ▼ întărirea capacității personalului APM-urilor în ceea ce privește aplicarea prevederilor legale referitoare la deșeurile periculoase. ▼ întărirea capacității generatorilor de deșeuri în vederea gestionării ecologice rationale a deșeurilor periculoase.
4.Prevenirea și minimizarea generării deșeurilor	4.1. Promovarea și aplicarea principiului prevenirii generării deșeurilor periculoase și pe cat posibil, a principiului proximitatii în tratarea/eliminarea deșeurilor periculoase	4.1.1.Susținerea aplicării tehnicilor de minimizare a deșeurilor și tratare imbunatatita specifice diferitelor deșeuri periculoase
	4.2. Minimizarea impactului deșeurilor periculoase asupra sănătății și mediului.	4.2.1.Instruirea și responsabilizarea agenților economici privind întreprinderile și instalațiile

		care intra sub incidenta legii 645/2002 pentru aprobarea și modificarea OU 34/2002
5. Recuperarea materială (reciclarea) și recuperarea energiei din deșeurile periculoase	5.1. Minimizarea impactului deșeurilor periculoase asupra sănătății populației și mediului	5.1.1.Promovarea reciclării materialelor neferoase folosind topitoriile existente
		5.1.2.Promovarea valorificării termoeenergetice a deșeurilor periculoase în cuptoarele de ciment
6. Colectarea și transportul deșeurilor	6.1.Înființarea de servicii de colectare și transport pentru deșeurile periculoase	6.1.1.Înființarea unui sistem de colectare și transport al deșeurilor periculoase care sa satisfacă necesitățile generatorilor
		6.1.2.Monitorizarea transportului și colectării deșeurilor periculoase în conformitate cu cerințele UE și dezvoltarea bazei existente.
7. Tratarea și eliminarea deșeurilor	7.1. Eliminarea deșeurilor periculoase într-un mod ecologic rațional și eficient economic și acceptabil social.	7.1.1.Încurajarea tratării deșeurilor periculoase în vederea: ▼ valorificării (dacă este posibil) ▼ facilitării manipulării ▼ favorizării eliminării ▼ diminuării caracteristicilor periculoase
		7.1.2.Asigurarea de conditii adecvate pentru facilitatile de tratare și eliminare a deșeurilor
		7.1.3.Crearea condițiilor ca noile instalații și facilitati sa fie proiectate, construite și sa opereze la nivselul cerințelor Uniunii Europene
		7.1.4.Facilitarea exportului corespunzător al anumitor deșeuri periculoase pentru o gestionare ecologic rațională
8. Gestionarea terenurilor contaminate	8.1. Asigurarea sănătății publice prin prevenirea/minimizarea expunerii populației la riscurile generate de terenurile contaminate, apa contaminata	8.1.1.Atingerea obiectivelor de calitate privind apele de suprafata, apa subterana și asigurarea îndeplinirii obligațiilor internaționale ale Roma-

	și contaminantii în sine	niei în domeniul conservării biodiversității și prevenirii accidentelor ecologice pe Fluviul Dunarea (Convenția Cadru a Dunării)
		8.1.2. Punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind terenurile contaminate
	8.2 Prevenirea apariției de noi terenuri contaminate	8.2.1. Aplicarea tehnologiilor adecvate de tratare/eliminare a deșeurilor periculoase produse în mod curent
9. Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase	9.1. Dezvoltarea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor periculoase în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere a principiului poluatorul plătește	9.1.1 Dezvoltarea și implementarea eficientă a unor instrumente economico-financiare care să asigure o piață viabilă a deșeurilor de producție periculoase prin aplicarea principiului poluatorul plătește și a principiului responsabilității producătorului
	9.2. Îmbunătățirea accesului industriei la finanțarea necesară pentru investiții eficiente și justificate economic în domeniul protecției mediului, a tehnologiilor de producție curate și modernizării instalațiilor	9.2.1. Capacitarea băncilor comerciale pentru a finanța (oferi credite pentru) proiecte de mediu în condiții avantajoase
10. Sistem informațional pentru gestionarea deșeurilor	10.1. Dezvoltarea sistemului informatic privind deșeurile periculoase în concordanță cu cerințele internaționale și ale UE	10.1.1. Îmbunătățirea sistemului de autorizare și control în domeniul deșeurilor periculoase
		10.1.2. Îmbunătățirea sistemului de informare și prelucrare date la nivel regional și național în vederea planificării în domeniul gestionării deșeurilor periculoase (dezvoltarea strategiei)
		10.1.3. Punerea la dispoziția publicului a informațiilor referitoare la gestionarea deșeurilor periculoase
	10.2. Implementarea unui sistem de raportare a datelor privind gestionarea	

	deșeurilor în concordanță cu cerințele UE	
11. Creșterea gradului de constientizare	11.1.Creșterea constientizării publicului privind impactul deșeurilor periculoase asupra sănătății populației și a mediului	11.1.1.Creșterea constientizării asupra consecințelor practicilor necorespunzătoare în domeniul gestionării deșeurilor periculoase din punct de vedere al protecției mediului
		11.1.2.Creșterea constientizării asupra necesității bunelor practici în domeniul gestionării deșeurilor periculoase
	11.2.Creșterea constientizării întreprinderilor privind beneficiile aplicării practicilor și tehnologiilor curate	11.2.1.Creșterea constientizării la nivelul industriei privind producția curată și respectarea prevederilor IPPC
		11.2.2.Creșterea constientizării la nivelul APM-urilor și administrației centrale privind producția curată și prevederile IPPC
	11.3.Creșterea constientizării privind "obligatia de asumare a responsabilității producătorului" și "principiul poluatorului plătește"	11.3.1.Îmbunătățirea performanței industriale prin "asumarea responsabilității producătorului"

Tabel 4. Obiective strategice specifice anumitor fluxuri de deșeuri periculoase

Categoria de deșeuri periculoase	Sub-categoria	Obiective principale	Obiective subsidiare
1. Deșeuri cu conținut PCB/PCT	• Uleiuri uzate cu conținut de PCB/PCT • Echipamente cu conținut de PCB/PCT	1.1.Gestionarea în conformitate cu prevederile legislației naționale armonizată cu cea a UE	1.1.1.Actualizarea periodică a inventarului național de deșeuri cu conținut de PCB/PCT
			1.1.2.Responsabilizarea agenților economici în vederea interzicerii utilizării echipamentelor care conțin PCB/PCT
			1.1.3.Depozitarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a deșeurilor cu conținut de PCB/PCT
			1.1.4.Eliminarea stocurilor existente utilizând cele mai bune condiții tehnice și economice în cel mai scurt timp posibil

			1.1.5. Interzicerea utilizării uleiurilor și a echipamentelor care conțin PCB/PCT
2. Pesticide expirate	• Pesticide expirate identificate până la 30 mai 2002 care fac obiectul proiectului PHARE 2002 al MAAP • Alte deșeuri de pesticide și ambalaje de pesticide care au fost/vor fi identificate în afară proiectului PHARE 2002	2.1. Gestionarea în conformitate cu cerințele legale aplicabile	2.1.1. Actualizarea periodică a inventarului național de pesticide expirate și inspectarea locurilor de stocare
			2.1.2. Colectarea separată și depozitarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a tuturor deșeurilor periculoase (existente și viitoare)
			2.1.3. Eliminarea stocurilor existente în cele mai bune condiții tehnice și economice cel mai curând posibil
3. Solvenți organici clorurați	Toate grupele de solvenți organici utilizați	3.1. Reducerea cantității de deșeuri generate și a emisiilor în mediu	3.1.1. Reducerea consumului de solvenți și a generării de deșeuri prin utilizarea tehnologiilor curate
			3.1.2. Reducerea cantității de deșeuri de solvenți organici clorurați generate prin recuperarea și reutilizarea acestora
		3.2. Reducerea emisiilor în mediu	3.2.1. Reducerea deversărilor de deșeuri de solvenți în mediu
		3.3. Eliminarea deșeurilor în condiții corespunzătoare	3.3.1. Stabilirea unei gestionări și eliminări corespunzătoare a deșeurilor de solvenți organici clorurați
4. Uleiuri uzate		4.1. Creșterea gradului de colectare a uleiurilor uzate de la utilizatori/populație	4.1.1. Eliminarea pieței ilegale a uleiurilor uzate a căror utilizare generează un impact negativ asupra sănătății populației și mediului
		4.2. Reducerea impactului asupra sănătății populației și mediului prin îmbunătățirea gestionării uleiurilor uzate	4.2.1. Încurajarea utilizării uleiurilor într-o manieră ecologică și rațională în cuptoarele de ciment
5. Deșeuri rezultate din activitatea medicală și din instituții de cercetare	• Deșeuri infectioase (codurile 18.01.01; 02 și 03) din unități medicale și de cercetare • Deșeuri periculoase altele decât deșeurile infectioase	5.1. Colectarea separată a deșeurilor infectioase și periculoase (altele decât cele infectioase)	5.1.1. Reducerea cantității de deșeuri medicale infectioase și periculoase de către spitale prin colectarea separată (pe categorii de deșeuri) și eliminarea finală a acestora într-o manieră ecologică și eficientă economică
		5.2. Colectarea separată a deșeurilor nepericuloase	
		5.3. Eliminarea în siguranță a deșeurilor medicale fără afectarea sănătății personalului medical și a populației	5.3.1. Realizarea unei depozitari temporare ecologic sigure a deșeurilor infectioase și periculoase 5.3.2. Interzicerea depozitarii finale a deșeurilor periculoase fără pretratare, în vederea inertizării totale. În cazul deșeurilor

			rilor infectioase și periculoase vor fi excluse metodele de pre-tratare care transfera poluanți în alți factori de mediu.
6. Baterii și acumulatori	• Baterii și acumulatori	6.1.Gestionarea bateriilor și acumulatorilor uzati în concordanta cu cerințele specifice legislației naționale armonizata cu cea europeană	6.1.1.Restrictiunea introducerii pe piata a bateriilor și acumulatorilor, care conțin anumite substanțe periculoase
			6.1.2.Colectare separată pentru bateriile și acumulatorii uzati
			6.1.3.Eliminarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a componentelor periculoase nevalorificabile din baterii și acumulatori uzati
			6.1.4.Recuperarea materialelor valoroase conținute în baterii și acumulatori

5. INSTRUMENTE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE

Instrumente de reglementare - va fi completat și îmbunătățit cadrul legislativ referitor la activitățile de gestionare a deșeurilor prin:

- acte de reglementare a impactului asupra mediului;
- acte de reglementare a activităților de valorificare materială și energetică;
- acte de reglementare vizând responsabilitățile generatorilor de deșeurii/producătorilor de bunuri care devin deșeurii;
- acte de reglementare vizând responsabilitățile autorităților publice și relațiile ce trebuie definite între acestea și ceilalți factori implicați.

Instrumente economice care sa încurajeze reflectarea costurilor activităților de gestionare a deșeurilor atât în prețul produselor, cat și în statutul pe piata al producătorului. Aplicarea corectă a stimulentele financiare pe de o parte, și a penalitatilor pe de alta parte, va încuraja activitățile de gestionare prin prevenire, reducere și recuperare, conducand în același timp la eliminarea practicilor de gestionare cu impact asupra mediului sau care vin în contradicție cu principiul "poluatorul plătește".

Instrumente statistice pe baza cărora sa se obțină date corecte referitoare la generarea și gestionarea deșeurilor și care sa permită evaluarea situației actuale și stabilirea obiectivelor de îndeplinit. Este necesară îmbunătățirea și adaptarea sistemului actual de colectare, validare și raportare a datelor la nivel județean și național.

Alte instrumente

- aplicarea și controlul aplicării legislației existente; elaborarea planurilor de gestionare a deșeurilor;
- crearea unor comitete care sa cuprindă reprezentanți ai tuturor factorilor implicați în activitățile de gestionare a anumitor tipuri de deșeurii;
- analiza ciclului de viața al produselor și realizarea "bilanțurilor ecologice", în scopul implementării celor mai bune practici de gestionare a deșeurilor.

6. FACTORI IMPLICAȚI

Pentru îndeplinirea obiectivelor naționale și europene în domeniul gestionării deșeurilor este necesară implicarea, practic, a întregii societăți, reprezentată prin:

- autorități publice centrale și locale (mediu, administrație, sănătate, industrie, finanțe);
- generatori de deșeuri (persoane fizice și juridice);
- asociații profesionale și institute de cercetare-dezvoltare;
- societate civilă (consumatori de bunuri, organizații non-guvernamentale etc).

7. CONCLUZII

- Strategia Nationala de Gestionare a Deșeurilor este elaborata de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, în conformitate cu responsabilitățile ce îi revin ca urmare a transpunerii legislației europene în domeniul gestionării deșeurilor și conform prevederilor Ordonanței de Urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001.

- Elaborarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor are ca scop crearea cadrului necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere ecologic și economic.

- Prevederile SNGD se aplica pentru toate tipurile de deșeuri definite conform Ordonanței de Urgenta a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001.

- Autoritatea competenta căreia îi revin atribuții și responsabilități pentru gestionarea deșeurilor este Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și alte autorități publice cu atribuții în domeniul gestionării deșeurilor sunt: Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Apărării Naționale.

- Începând cu anul 1995, colectarea și procesarea informațiilor referitoare la tipurile și cantitățile de deșeuri s-a făcut în conformitate cu cerințele europene de clasificare (Catalogul European al Deșeurilor, înlocuit în anul 2002 cu Lista cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase) și de raportare la EUROSTAT și la Agenția Europeană de Mediu (prin rețeaua EIONET). Sunt colectate și raportate informații referitoare la: deșeurile urbane (deșeuri menajere, deșeuri din parcuri și grădini, namol de la epurarea apelor uzate orășenești), deșeurile industriale (periculoase și nepericuloase), deșeurile generate din activitățile medicale.

- Principiile pe baza cărora se realizează activitățile de gestionare a deșeurilor sunt: principiul protecției resurselor primare, principiul măsurilor preliminare corelat cu utilizarea BATNEEC, principiul prevenirii, principiul "poluatorul plătește" corelat cu principiul responsabilității producătorului și cel al responsabilității utilizatorului, principiul substitutiei, principiul proximitatii corelat cu principiul autonomiei, principiul subsidiarității, principiul integrării.

- Opțiunile de gestionare a deșeurilor sunt în ordinea descrescătoare a priorităților: prevenirea apariției/minimizare generare deșeuri; reutilizare/reciclare; valorificare materială sau energetică; tratare/depozitare.

- Obiectivele Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor sunt stabilite după cum urmează: obiective generale pentru gestionarea deșeurilor; obiective specifice pentru gestionarea unor fluxuri speciale de deșeuri; obiective generale pentru gestionarea deșeurilor periculoase; obiective specifice pentru gestionarea unor fluxuri speciale de deșeuri periculoase.

- Pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei sunt necesare: instrumente de reglementare, instrumente economice, instrumente statistice, alte instrumente.

- Pentru îndeplinirea obiectivelor naționale și europene în domeniul gestionării deșeurilor este necesară implicarea, practic, a întregii societăți, reprezentată prin: autorități publice centrale și locale; generatori de deșeuri; asociații profesionale și institute de cercetare; societate civilă.

ANEXA 2

PLANUL NAȚIONAL DE GESTIONARE A DEȘEURILOR

INTRODUCERE

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor este elaborat în baza prevederilor legislației europene și naționale în domeniu - Council Directive 75/442/EEC on waste, Council Directive 91/156 amending Directive 75/442/EEC on waste, Council Directive 91/689/EEC on hazardous waste, transpuse în legislația românească prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001.

Elaborarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor are ca scop crearea cadrului necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere ecologic și economic.

Conform cerințelor legislației UE, documentele strategice naționale de gestionare a deșeurilor cuprind două componente principale, și anume:

- strategia de gestionare a deșeurilor - este cadrul care stabilește obiectivele

României în domeniul gestionării deșeurilor;

- planul național de gestionare a deșeurilor reprezintă planul de implementare a strategiei - conține detalii referitoare la acțiunile ce trebuie întreprinse pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei, la modul de desfășurare a acestor acțiuni, inclusiv termene și responsabilități.

Pentru elaborarea strategiei și a planului național de gestionare a deșeurilor sunt posibile două modalități de abordare a aspectelor principale - abordarea "integrată" și abordarea "tradițională", rezumate în tabelul de mai jos.

Abordare "integrată"	Abordare "tradițională"
● Identificarea și analizarea situației existente, a condițiilor și a practicilor în domeniul gestionării deșeurilor ● Identificarea problemelor și a deficiențelor semnificative asociate practicilor existente de gestionare a deșeurilor ● Definirea obiectivelor strategice pentru întregul sector de gestionare a deșeurilor ● Identificarea și evaluarea opțiunilor disponibile pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ● Alegerea variantei / variantelor optime pe baza unei analize pluri-criteriale ● Formularea unei strategii integrate gestionarea deșeurilor ● Elaborarea unui plan detaliat pentru implementarea strategiei	● Identificarea și caracterizarea surselor și cantităților de deșeuri prezente și prognozate, pe fluxuri specifice de deșeuri ● Identificarea metodelor și activităților necesare pentru manipularea și eliminarea deșeurilor inventariate ● Stabilirea capacităților, sistemelor și a altor resurse necesare pentru îndeplinirea activităților menționate anterior ● Formularea unei strategii pentru gestionarea deșeurilor identificate ● Elaborarea unui plan detaliat pentru implementarea strategiei

Fiecare dintre modurile de abordare descrise anterior are avantajele și dezavantajele sale. Abordarea "integrata", axata pe stabilirea obiectivelor strategice și a acțiunilor necesare pentru îndeplinirea acestora, creează condițiile pentru ca gestionarea deșeurilor să se desfășoare într-un cadru mai larg, mai logic și mai coerent. În plus, experiența europeană a demonstrat că, deși necesită timp și costuri mai mari pentru elaborarea, planurile de gestionare a deșeurilor bazate pe abordarea "integrata" sunt mult mai realiste, mai ușor de pus în aplicare și deci mult mai eficiente.

Ținând cont de aceste aspecte, factorii responsabili din România au considerat că, pentru situația concretă în care se afla țara noastră, modul de abordare "integrat" răspunde cel mai bine cerințelor.

Conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001 (MO 411/25.07.2001), Planul Național de Gestionare a Deșeurilor se aplică pentru toate tipurile de deșeuri solide și lichide, după cum urmează:

- deșeuri municipale (menajere și asimilabile din comerț, instituții și servicii),
- namoluri de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești,
- deșeuri din construcții și demolări,
- deșeuri de producție nepericuloase și periculoase.

Sunt exceptate de la prevederile prezentului Plan Național următoarele tipuri de deșeuri:

- deșeuri radioactive,
- roci și deponii de sol, precum și depozite de resurse minerale rezultate de la foraje, din prospecțiuni geologice și operațiuni de exploatare subterană a bogățiilor subsolului (inclusiv din cariere de suprafață),
- carcasele de animale și dejectiile animaliere,
- efluenții gazoși emisi în atmosferă,
- apele uzate,
- deșeurile de explozibili expirați.

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor se aprobă prin Hotărâre de Guvern și se revizuieste o dată la cinci ani.

Partea I

I.1. ROMÂNIA - PREZENTARE GENERALĂ:

România este situată în partea de sud-est a Europei Centrale, în interiorul și exteriorul arcului munților Carpați, pe cursul inferior al Dunării, cu ieșire la Marea Neagră, la o distanță față de extremitățile continentului, ce variază între 1.050 km și 2.800 km.

Figura I.1. Poziția geografică a României

Figura I.1. Poziția geografică a României se găsește în Monitorul Oficial, nr. 954 bis, Partea I, din 18 noiembrie 2004, la pagina 33.

Poziția geografică și lungimea frontierelor României sunt redată în tabelele I.1. și I.2.

Tabelul I.1. Poziția geografică a României

Punctul extrem		Județul	Longitudine estica*1)	Latitudine nordica
Nord	Satul Horodistea	Botosani	26°42'05"	48°15'06"
Sud	Orașul Zimnicea	Teleorman	25°23'32"	43°37'07"
Est	Orașul Sulina	Tulcea	29°41'24"	45°09'36"
Vest	Comuna Beba Veche	Timis	20°15'44"	46°07'27"

*1) după Greenwich

Tabelul I.2. Lungimea frontierelor României

Granite	Lungimea frontierelor (km)			
	Totală	Terestra	Fluviala	Maritima
Total granita	3149,9	1085,6	1816,9	247,4
Bulgaria	631,3	139,1	470,0	22,2
Iugoslavia	546,4	256,8	289,6	-
Republica Moldova	681,3	-	681,3	-
Ucraina	649,4	273,8	343,9	31,7
Ungaria	448,0	415,9	32,1	-
Marea Neagra	193,5	-	-	193,5

Sursa: Strategia Protecției Mediului

Suprafata României este de 238391 kmp, fiind a treisprezecea țara din Europa ca întindere.

I.1.1. Date de geografie fizica

Relieful României se compune din trei trepte majore și anume: cea înaltă a Munților Carpați (cel mai înalt vârf - Moldoveanu 2544 m), cea medie, care corespunde subcarpatilor, dealurilor și podisurilor și cea joasă, a câmpiilor, luncilor și Deltei Dunării (cea mai tânără unitate de relief, în continua formare și cu o altitudine medie de 0,52 m).

Alături de Dunare și Marea Neagra, Munții Carpați constituie elementul geografic fundamental pentru definirea teritorială a României. Aceștia sunt o bogăție naturală de importanță globală, care combina valoarea ecologică imensă cu bogăția culturală și diferite moduri de viață.

Muntii Carpați sunt numiți, pe buna dreptate, "coloana vertebrala" a spațiului mioritic și ocupa o suprafață de 66303 kmp, adică aproximativ 27,9% din suprafața țării. Din cununa Carpaților, relieful coboară în trepte, dispuse aproape concentric. Cea mai mare parte a reliefului țării se dezvoltă pe marea unitate structurală a orogenului carpatic, iar toate unitățile de relief de la exterior sunt constituite din sedimente de proveniență carpatică, formarea lor fiind rezultatul evoluției lanțului carpatic.

Clima României este temperat-continentală de tranziție, cu influențe oceanice dinspre vest, mediteraneene dinspre sud-vest și continental excesive dinspre nord-est. Precipitațiile anuale scad în intensitate de la vest la est, cifrându-se de la 600 mm la 500 mm în Campia Română, la sub 400 mm în Dobrogea, în timp ce în zonele montane ating 1000-1400 mm.

Flora este alcătuită din specii de plante care apar și se dezvoltă spontan, precum și specii care s-au înmulțit artificial în diferite regiuni. Vegetația este condiționată de relief și de elementele pedo-climatice, întâlnindu-se o dispunere etajată a acestora. Regiunile montane sunt acoperite de păduri de conifere (îndeosebi molid) și păduri de fag. Pe culmile înalte se afla pășuni alpine și tufărișuri de jneapan, ienupăr, afin și altele. În regiunile de deal și de podis se întâlnesc păduri de foioase.

Vegetația de stepă și de silvostepă, care ocupa zonele cu deficit de umiditate din Podisul Dobrogei, Campia Română, Podisul Moldovei și Campia de Vest, a fost în cea mai mare parte, înlocuită prin culturi agricole.

Pădurile ocupa doar 26,7% din suprafața țării.

Fauna include majoritatea speciilor de animale care trăiesc în libertate, precum și specii care au fost reproduse artificial într-o anumită regiune.

Apele curgătoare ale României sunt dispuse radial, cele mai multe având izvoarele în Muntii Carpați, iar principalul colector al acestora este fluviul Dunarea, care străbate țara în partea sudică pe o lungime de 1.075 km și se varsă în Marea Neagră.

Rețeaua hidrografică a României are aproape întreaga suprafață (97,8%) cuprinsă în bazinul fluviului Dunarea, cu excepția unei părți din râurile Dobrogei, care se varsă în Marea Neagră.

Râurile interioare (4.864 inventariate și codificate) au o lungime totală de 78.905 km. Lungimea principalelor cursuri de apă este prezentată în tabelul I.3.

Tabelul I.3. Lungimea principalelor cursuri de apă de pe teritoriul României

Denumirea cursului de apă	Lungimea cursului de apă (km)	Suprafața bazinului (kmp)
Dunare	1075	33250*1)
Mures	761	27890
Prut	742	10990
Olt	615	24050
Siret	559	42890
Ialomița	417	10350
Somes	376	15740

Arges	350	12550
Jiu	339	10080
Buzau	302	5264
Dambovita	286	2824
Bistrita	283	7039
Jijia	275	5757
Tarnava Mare	246	6253
Timis	244	5673
Crisul Alb	234	4240
Vedea	224	5430
Moldova	213	4299
Barlad	207	7220

*1) Fără afluentii care formează bazine de ordinul 1.

Sursa: Institutul Național de Statistica - Anuarul Statistic al României, 2002

Fluviul Dunarea și Marea Neagra constituie ecosisteme distincte care, pe teritoriul aparținând României, au o importanță economică și ecologică aparte.

Dunarea este coloana de transport pe căile interioare de apă ale Europei. Prin canalele Dunare - Marea Neagra și Rin - Main - Dunare se leagă două mari, Marea Nordului și Marea Neagra, creând perspectiva creșterii traficului pe apă al mărfurilor pe teritoriul României. Dunarea este sursa de apă pentru diverse folosințe, sursa de hrană (fauna piscicolă) și sursa de energie ieftină, prin hidrocentralele electrice de la Porțile de Fier I și II.

Marea Neagra este poarta României spre mari și oceane, iar zona de litoral și de platou continental oferă condiții pentru valorificarea bogățiilor subterane (petrol, gaze naturale), acvatice (fauna piscicolă) și de pe uscat (turism, agrement).

Canalul Dunare-Marea Neagra, construit între 1975 și 1984, leagă Dunarea (la sud de orașul Cernavoda) cu Marea Neagra (la Agigea, la sud de Constanța) și scurtează drumul spre Constanța cu aproape 400 km. Canalul, care poate fi utilizat în ambele sensuri, are o lungime de 64,2 km, o lățime între 110 și 140 de metri și o adâncime între 7 și 8,5 metri, și poate primi nave cu un pescaj de până la 5,5 metri. O dată cu deschiderea pentru trafic în 1992 a canalului Main-Dunare de pe teritoriul Germaniei a fost realizată legătura directă între Marea Neagra și Marea Nordului (între porturile Constanța și Rotterdam).

Lacurile sunt reprezentate prin lacuri naturale (de diverse tipuri genetice), răspândite în toate unitățile majore de relief și de origini variate, de la cele glaciare în zona muntoasă (lacul Mioarelor - Munții Făgăraș la 2.282 m altitudine), la limanele fluvio-maritime (lacul Techirghiol la 1,5 m altitudine) și lacuri antropice, construite pentru valorificarea potențialului hidroenergetic, pentru alimentare cu apă, irigații, piscicultura și agrement.

Apele minerale constituie o resursa regenerabila, încă insuficient valorificată, deși unele din ele sunt apreciate pe plan mondial prin calitățile lor. Din rezerva totală de ape minerale ce pot fi imbuteliate, de 122 mii mc/zi, se valorifica circa 40%.

Solul reprezintă formațiunea naturală cea mai recentă de la suprafața litosferei; este format dintr-o succesiune de straturi care s-au format și se formează permanent prin transformarea rocilor și materialelor organice, sub acțiunea factorilor fizici, chimici și biologici, în zona de contact a atmosferei cu litosfera.

Cele mai fertile soluri sunt cernoziomurile din Campia Română, Campia de Vest, Podisul Moldovei, Campia Transilvaniei, Dobrogea și alte zone (26,7% din învelișul de sol).

Din suprafața totală a țării de 238.391 km², 62% reprezintă suprafața agricolă, 26,7% - pădurile, 3,7% - apele și 7,3% - alte suprafețe. Astfel, solurile agricole ocupă 14,8 milioane ha (0,65 ha/loc), cele arabile reprezintă 9,34 milioane ha (0,41 ha/loc), iar cele forestiere cea 6,7 milioane ha (0,3 ha/loc).

Pentru desfășurarea în bune condiții a diferitelor activități economice care generează presiuni asupra mediului a fost necesară punerea la punct a unor instrumente de gestionare a capitalului natural care să răspundă unor cerințe de protecție și asigurare a valorii ecologice. Astfel, au fost delimitate mai multe categorii de arii protejate: rezervații ale biosferei, parcuri naționale, rezervații naturale, rezervații științifice, monumente ale naturii, parcuri naturale.

Figura I.2. Harta fizică a României

Figura I.2. Harta fizică a României se găsește în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 36.

Sursa: UNEP

I.1.2. Date de geografie administrativă

Din punct de vedere administrativ, România este organizată în 41 județe, cuprinde 265 municipii și orașe. Cele 40 de județe vor fi grupate în 7 regiuni, la care se adaugă municipiul București și județul Ilfov care reprezintă a 8-a regiune. Acestea sunt prezentate în figura I.3.

Figura I.3 Harta administrativă a României

Figura I.3 Harta administrativă a României se găsește în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 37.

Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația României este de 21.794.793 locuitori (conform unor date preliminare de la recensământul din martie 2002).

Tabel I.4. Evoluția populației pe ultimii 5 ani

Anul	Total	Populația pe medii	
		Mediul urban	Mediul rural
1998	22.502.803	12.347.886	10.154.917
1999	22.458.022	12.302.729	10.155.293
2000	22.435.205	12.244.598	10.190.607
2001	22.408.393	12.243.748	10.164.645
2002	21.794.793	11.608.735	10.186.058

Sursa: Institutul Național de Statistică - Anuarele Statistice
1999 - 2002

Densitatea populației pe județe este reprezentată în figura I.4. La nivel național densitatea populației este de 94 loc/kmp.

Figura I.4. Densitatea populației la nivelul anului 2001

Figura I.4. - Densitatea populației la nivelul anului 2001, se găsește în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 38.

Sursa: Prelucrare ICIM - date Anuarul Statistic al României - 2002

Orașele principale sunt: București, Iași, Constanța, Cluj-Napoca, Timișoara, Galați, Craiova, Brașov, Ploiești, Brăila.

Cel mai mare oraș și cel mai important centru politic, economic și cultural-științific al țării - municipiul București - este împărțit în șase sectoare administrative. Orașul are o suprafață de 228 kmp și o populație de 1.996.814 locuitori, ceea ce înseamnă cea 11% din totalul populației țării.

Porturile principale sunt:

- la Marea Neagră: Constanța, cel mai mare port românesc și de asemenea cel mai mare port la Marea Neagră, cu un trafic de peste 80 milioane tone pe an. Alte porturi la Marea Neagră sunt Mangalia (vechea colonie greacă Callatis, datând tot din secolul al VI-lea î.e.n.) și Sulina.

- la Dunare: Moldova Nouă, Orșova, Drobeta Turnu-Severin, Calafat, Corabia, Turnu Magurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița, Calarasi, Cernavoda, Hârșova, Macin, Brăila, Galați, Tulcea, Sulina.

Aeroporturile principale sunt: București-Otopeni cel mai important aeroport internațional (deschis în 1970), situat la 18 km de București, Constanța, Timișoara, Arad, Sibiu, Suceava, Bacău, Baia Mare, Caransebeș, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Oradea, Satu Mare, Târgu Mureș, Tulcea.

I.1.3. Date de geografie economică

Evoluția principalului indicator macroeconomic, produsul intern brut (PIB), care reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor rezultate din procesele de producție în cadrul economiei naționale pentru a fi consumate, investite, stocate sau exportate, este prezentată în figura I.5.

Aceasta evoluție a produsului intern brut a fost estimată în condiții comparabile din punct de vedere metodologic. În acest sens, pentru perioada 1999-2002, indicii de volum au avut ca an de baza anul 1998, acesta fiind primul an pentru care s-a calculat produsul intern brut pe baza metodologiei SEC 1995*1).

*1) Începând cu anul 1989 conturile naționale ale României au fost elaborate pe baza metodologiei Sistemului European de Conturi Economice Integrate 1979 (SEC 1979). Din anul 1998 s-a trecut la utilizarea noului Sistem European de Conturi 1995 (SEC 1995). Datele pentru anul 1998 au fost elaborate conform principiilor metodologice ale celor doua sisteme (SEC 1979 și SEC 1995), asigurându-se astfel un an de legatura între cele doua versiuni ale SEC. Începând cu anul 1999, calculul s-a realizat numai pe baza cerințelor metodologice ale SEC 1995.

Figura I.5. Indicii produsului intern brut în perioada 1996-2001

Sursa: Institutul Național de Statistica - Anuarul Statistic al României, 2002

Figura I.6. Ponderea valorii adăugate brute în PIB (comparatie 2001 -2002)

Sursa: Institutul Național de Statistica

Figura I.5. și Figura I.6. se găsesc în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 39.

Figura I.7. Evoluția PIB-ului, exportului și importului de bunuri în ultimii 5 ani (1997=100%)

Sursa: Prelucrare ICIM - date de la Institutul Național de Statistica

Evoluția producției industriale a înregistrat fluctuații importante. Producția industrială în anul 2001 a înregistrat o scădere cu 7,1 % fata de 1997, declinul fiind determinat de subutilizarea multor întreprinderi și de existenta unor disponibilizari masive, precum și de reducerea cererii. Scăderea producției industriale a avut loc în toate cele trei sectoare (în industria extractivă cu 18,3 %, în sectorul energiei electrice și termice, gaze și apa cu 21,6 %, iar în industria prelucrătoare cu 6,0 %).

Figura I.8. Structura producției industriei prelucrătoare în anul 2001

Sursa: Institutul Național de Statistica

Figura I.7. și Figura I.8. se găsesc în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 40.

Strategia economică a României pe termen mediu, precum și Planul de acțiune al Programului de guvernare în perioada 2001-2004, evidențiază necesitatea dezvoltării sectorului energetic în condițiile dezvoltării durabile. Dezvoltarea durabilă a sectorului energetic înseamnă în mod esențial satisfacerea necesarului de energie la un preț competitiv, în condiții de calitate, de siguranță în alimentare și de utilizare eficientă a resurselor, cu limitarea impactului asupra mediului.

În contextul energetic național, dezvoltarea durabilă implică satisfacerea cererilor de energie, nu prin creșterea furnizării acesteia (cu excepția energiilor regenerabile), ci prin reducerea consumului, prin perfecționarea tehnologiilor, prin restructurarea economiei și prin schimbarea mentalității privind utilizarea eficientă a energiei.

Producerea de energie electrică având la baza materiile fosile și minerale constituie un important factor de diminuare a resurselor neregenerabile iar combustia carbunelui, a gazelor naturale și a petrolului duc la emisia în atmosferă de substanțe poluante (pulberi, oxizi de sulf, oxizi de azot, dioxid de carbon etc).

Figura I.9. Resurse de energie primară pentru anul 2002

Figura I.9. Resurse de energie primară pentru anul 2002, se găsește în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 41.

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pentru perioada 2001-2004, totalul resurselor energetice primare necesare acoperirii cererii de energie se estimează a fi cuprins între 64,7 și 71,5 milioane tcc.

România are un grad ridicat de dependență de importurile de resurse energetice, între care 30% la gaze naturale și 54% la petrol, situație care tinde să se accentueze datorită procesului de epuizare a rezervelor autohtone de hidrocarburi. Pentru acoperirea consumului intern de resurse energetice, importurile vor ajunge în 2004 la 6 miliarde mc gaze naturale și la 1,4 milioane tone pacură pentru termocentrale.

Agricultura, prin particularitățile sale (utilizarea solului, întreținerea proceselor biologice naturale), reprezintă una din activitățile economice de o importanță majoră în România.

Suprafața agricolă a țării a crescut în anul 2001 cu 0,43 % față de anul 1996. În schimb, în aceeași perioadă a scăzut suprafața pădurilor cu 1,22 %, a drumurilor și căilor ferate cu 1,77 % și a apelor 1,08%. Alte suprafețe (în general terenurile neproductive) au crescut cu 8,89 %.

Analizând evoluția repartitiei terenurilor agricole, pe tipuri de folosință, în anii 1996-2001 se constată că suprafața terenurilor arabile se menține la cea 63 % din totalul suprafeței agricole, iar restul se repartizează între pășuni (cea 23 %), fanete (cea 10 %), vii (1,8 %) și livezi (1,7 %).

În mediul rural, agricultura reprezintă activitatea economică predominantă, ocupând peste 70% din forța de muncă. Ea este singura ramură a economiei românești în care predomină persoanele în vârstă. Aproape 52 % din populația ocupată în agricultură avea, în anul 2001, 50 de ani și peste, iar cca. 23 % 65 de ani și peste. Doar 28 % din populația ocupată în agricultură erau tineri sub 35 de ani. Forța de muncă în agricultură de sub 40 de ani ar fi suficientă pentru exploatarea de dimensiuni optime cu dotare corespunzătoare. Ca urmare a predominanței persoanelor în vârstă în sectorul agricol, climatul general este mai puțin receptiv la inovare.

Sectorul transporturilor a fost și rămâne în continuare un important consumator de energie (hidrocarburi și energie electrică).

În prezent se fac eforturi importante pentru realizarea de noi autostrăzi și pentru înzestrarea transportului urban, cu noi vehicule.

Liniile de cale ferată în exploatare au fost la sfârșitul anului 2001 de 11.015 km față de 11.385 km în 1996.

Situația drumurilor publice la sfârșitul anului 2001 este prezentată în tabelul I.5.

Tabelul I.5. Drumurile publice

Tip drumuri	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Drumuri publice - total (km)	73.160	73.161	73.260	73.435	78.479	78.492
Modernizate	17.716	17.813	18.031	18.084	19.418	19.868
Din total drumuri publice:						
Drumuri naționale	14.683	14.683	14.683	14.685	14.824	14.822
Drumuri județene și comunale	58.477	58.478	58.577	58.750	63.655	63.670
Densitatea drumurilor publice pe 100 kmp teritoriu	30,7	30,7	30,7	30,8	32,9	32,9

Sursa: Institutul Național de Statistica - Anuarul Statistic al României, 2002

Construcțiile au înregistrat o scădere până în anul 1996 după care se observa o evoluție net ascendentă până în anul 2001. Astfel, sumele investite în lucrările de construcții la nivelul anului 2001, au crescut de 8 ori față de anul 1996 și de 3 ori față de 1998.

Figura I.10. Lucrările de construcții, după modul de execuție pentru anul 2001

Figura I.10. Lucrările de construcții, după modul de execuție pentru anul 2001, se găsește în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 42.

Sursa: Institutul Național de Statistica

Creșterea cea mai mare s-a înregistrat în anul 2001 față de 1998, în cadrul formei de proprietate majoritar privată, de circa patru ori, față de cea majoritar de stat unde creșterea a fost de două ori, la nivelul aceluiași an.

Principalele puncte turistice din România sunt: capitala țării - București, litoralul Marii Negre cu stațiunile sale, Delta Dunării, Munții Carpați, în special Valea Prahovei și Poiana Brașov (zonele montane cele mai frecventate), Bucovina (situată în nordul Moldovei) cu vestitele mănăstiri și biserici, ale căror picturi exterioare (datând din secolul XVI) au fost declarate patrimoniu UNESCO, Maramureș, sudul Transilvaniei, incluzând ținutul Hateg și zonele înconjurătoare (leaganul civilizației dacice) și nordul Olteniei.

Figura I.11. Evoluția înnoptărilor în structurile de cazare turistică

Sursa: Institutul Național de Statistica - Anuarul Statistic al României - 2002

Rețeaua de cazare a turistilor, existentă, are 3.266 de unități de cazare, având o capacitate existentă de 277.047 locuri. Dintre ele sunt 829 de hoteluri, cu un total de 157.703 locuri de cazare. Capacitatea de

cazare a turistilor, în funcțiune, este de 51.882 locuri (mii locuri-zile), din care 34.339 în hoteluri (mii locuri-zile). Privatizarea unităților și a serviciilor din turism este în plină desfășurare.

Capacitatea și activitatea de cazare turistica, pe forme de proprietate, în anul 2001 se prezintă în figura I.12.

Figura I.12. Capacitatea și activitatea de cazare turistica, pe forme de proprietate pentru anul 2001

Sursa: Institutul Național de Statistica - Anuarul Statistic al României, 2002

Figura I.11. și Figura I.12. se găsesc în Monitorul Oficial al României, nr. 954 bis din 18.10.2004, Partea I, la pag. 43.

I.1.4. Surse de date privind generarea și gestionarea deșeurilor

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor a fost realizat pe baza datelor și informațiilor existente, principalele surse de date fiind prezentate succint în cele ce urmează.

Începând cu anul 1993 a fost creată, în urma unui contract între Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și Institutul de Cercetare-Dezvoltare privind Protecția Mediului - ICIM București, baza de date privind generarea și gestionarea deșeurilor la nivel național. Datele se referă atât la deșeurile industriale, cat și la deșeurile municipale.

Din 1999, colectarea și procesarea informațiilor referitoare la tipurile și cantitățile de deșeuri s-a făcut în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 155/1999; acasta hotărâre a introdus obligativitatea agenților economici de a-și tine evidenta deșeurilor, de a le raporta la cererea autorităților județene de mediu (APM) și de a le clasifica conform cerințelor europene de clasificare (Catalogul European al Deșeurilor). În anul 2002 aceasta hotărâre a fost abrogată prin Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 (MO 659/05.09.2002), care a introdus totodată noua Lista de deșeuri, inclusiv deșeurile periculoase. De asemenea, România raportează date privind deșeurile din 1995 către sistemul de raportare la EUROSTAT și la Agenția Europeană de Mediu (prin rețeaua EIONET).

Cantitățile de deșeuri generate au variat semnificativ de la un an la altul (vezi tabelul I.6.), din motive cum ar fi:

- modificările survenite în activitățile companiilor industriale și de prestări servicii;
- înregistrarea sau neînregistrarea ca deseuri a sterilului de la excavarea minereurilor;
- modul de evaluare a cantității de către fiecare generator (cantarire sau estimare);
- constientizarea diferită de către generatorii de deșeuri a importanței activității de colectare și raportare a datelor;
- controlul diferit, din partea autorităților de mediu locale, privind îndeplinirea obligațiilor legale de colectare și raportare a datelor de către generatorii de deșeuri;
- modificarea periodică chestionarelor de ancheta în vederea îmbunătățirii acestora (în 2000 și 2002).

Tabel I.6. Generarea deșeurilor la nivel național (exclusiv steril minier)

Parametru	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Cantitatea totală de deșeuri (mil.tone)	48,00	42,66	42,68	33,26	41,22	34,08

Pentru următorii ani Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor își propune să îmbunătățească modul de raportare, colectare și prelucrare a datelor printr-o strânsă colaborare cu ICIM și Institutul Național de Statistica.

1.2. PRINCIPII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

Principiile de baza ale politicii de mediu a României sunt stabilite în conformitate cu prevederile europene și internaționale, asigurând protecția și conservarea naturii, a diversității biologice și utilizarea durabilă a componentelor acestora.

Principalele principii care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor sunt enunțate în cele ce urmează:

Principiul protecției resurselor primare este formulat în contextul mai larg al conceptului de "dezvoltare durabilă" și stabilește necesitatea de a minimiza și eficientiza utilizarea resurselor primare, în special a celor neregenerabile, punând accentul pe utilizarea materiilor prime secundare.

Principiul măsurilor preliminare, corelat cu principiul utilizării BATNEEC ("Cele mai bune tehnici disponibile care nu presupun costuri excesive"), stabilește că, pentru orice activitate (inclusiv pentru gestionarea deșeurilor), trebuie să se țină cont de următoarele aspecte principale: stadiul curent al dezvoltării tehnologiilor, cerințele pentru protecția mediului, alegerea și aplicarea acelor măsuri fezabile din punct de vedere economic.

Principiul prevenirii stabilește ierarhizarea activităților de gestionare a deșeurilor, în ordinea descrescătoare a importanței care trebuie acordată: evitarea apariției, minimizarea cantităților, tratarea în scopul recuperării, tratarea și eliminarea în condiții de siguranță pentru mediu.

Principiul poluatorul plătește, corelat cu principiul responsabilității producătorului și cel al responsabilității utilizatorului, stabilește necesitatea creării unui cadru legislativ și economic corespunzător, astfel încât costurile pentru gestionarea deșeurilor să fie suportate de generatorul acestora.

Principiul substitutiei stabilește necesitatea înlocuirii materiilor prime periculoase cu materii prime nepericuloase, evitându-se astfel apariția deșeurilor periculoase.

Principiul proximității, corelat cu principiul autonomiei stabilește că deșeurile trebuie să fie tratate și eliminate pe cât posibil pe teritoriul național și cât mai aproape de sursa de generare; în plus, exportul deșeurilor periculoase este acceptat numai către acele țări care dispun de tehnologii adecvate de eliminare și numai în condițiile respectării cerințelor privind comerțul internațional cu deșeuri.

Principiul subsidiarității (corelat și cu principiul proximității și cu principiul autonomiei) stabilește acordarea competențelor astfel încât deciziile în domeniul gestionării deșeurilor să fie luate la cel mai scăzut nivel administrativ față de sursa de generare, dar pe baza unor criterii uniforme la nivel regional și național.

Principiul integrării stabilește că activitățile de gestionare a deșeurilor fac parte integrantă din activitățile social-economice care le generează.

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor a fost elaborat pentru perioada 2003 - 2013. În conformitate cu prevederile articolului 8(1) alin.7 din OUG 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor, modificată și aprobată prin Legea nr. 426/2001 (MO 411/25.07.2001) Planul Național de Gestionare a Deșeurilor va fi revizuit periodic avându-se în vedere progresul tehnic și cerințele de protecție a mediului, fără să se depășească, însă, 5 ani.

Având în vedere perioada pentru care a fost elaborat, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor cuprinde obiective, tinte și măsuri pe termen scurt și mediu,. Totuși, se regăsesc și acțiuni cu termene mai îndepărtate, ca de exemplu anul 2020. Acestea au fost păstrate întrucât la elaborarea planului s-a avut în vedere și o viziune pe termen lung ce deriva din implementarea anumitor directive cum ar fi depozitarea, incinerarea, etc, avându-se în vedere constientizarea factorilor de decizie și a factorilor interesați asupra necesității continuării implementării legislației naționale și europene.

Obiectivele strategice pe care trebuie să le îndeplinească România, precum și măsurile necesare în următorii 10 de ani, în domeniul gestionării deșeurilor, sunt prezentate sintetic în tabelele I.7 - I.10, după cum urmează:

Tabelul I.7. Obiective și tinte generale pentru gestionarea deșeurilor

Tabelul I.8. Obiective și tinte specifice privind gestionarea anumitor fluxuri de deșeuri

Tabelul I.9. Obiective și tinte generale pentru gestionarea deșeurilor periculoase

Tabelul I.10. Obiective și tinte pentru gestionarea anumitor fluxuri de deșeuri periculoase

Tabelul I.7. Obiective și tinte generale pentru gestionarea deșeurilor

Domeniul / Activitatea	Obiective principale	Obiective subsidiare	Tinte
1. Politica și cadrul legislativ	1.1. Armonizarea politicii și legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor cu politicile și prevederile legislative europene, precum și cu prevederile acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte	1.1.1. Crearea cadrului legislativ adecvat pentru întreg sistemul de gestionare a deșeurilor cu specificarea clara a tuturor "părților implicate (asociații profesionale, patronale, ONG-uri, sindicate, societatea civilă etc.)", responsabilitatilor și obligațiilor acestora	Definitivarea întregului cadru legislativ. Termen: 2007
	1.2. Integrarea problematicii de gestionare a deșeurilor în politicile sectoriale și de companie.	1.2.1. Corelarea politicii și a actelor normative interne cu prevederile legislative europene și internaționale în domeniul gestiunii deșeurilor (completarea și corelarea cu viitoarele acte legislative internaționale/europene)	Termen: Permanent
	1.3. Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestiunii deșeurilor.	1.3.1. Creșterea ponderii acordate aplicării legislației și controlului acesteia în cadrul activității organelor de mediu cu atribuții în domeniul deșeurilor	Termen: Permanent
		1.3.2. Întărirea capacității instituționale	Termen: Permanent
		1.3.3. Încurajarea inițiativei private în domeniul gestionării deșeurilor	Privatizarea a 70% din serviciile de gestiune a deșeurilor Termen 2007
2. Aspecte instituționale și organizatorice	2.1. Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și compatibilizarea cu structurile europene.	2.1.1. Crearea condițiilor pentru eficientizarea structurilor instituționale și a sistemelor aferente activităților de gestionare a deșeurilor.	Modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al APM-urilor Termen: 2004

		2.1.2.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale la toate nivelele (național, regional, județean, local) cu competente și responsabilități în aplicarea legislației	Termen:Permanent
3. Resursele umane	3.1. Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	3.1.1.Asigurarea de personal suficient și bine pregătit profesional și dotări corespunzătoare la toate nivelele, atât în sectorul public, cat și în sectorul privat.	Termen: 2007
4. Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor	4.1. Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere a principiului "poluatorul plătește"	4.1.1.Stimularea creării și dezvoltării unei piețe viabile de deșeuri reciclabile	Termen:Permanent
		4.1.2.Optimizarea utilizării tuturor fondurilor disponibile (fondul de mediu, fonduri private, fonduri structurale, etc) pentru cheltuieli de capital în domeniul gestionării deșeurilor	Termen:Permanent
		4.1.3.Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor municipale (calculare taxe, programe naționale speciale de la buget)	Termen: 2007
		4.1.4.Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor industriale (deșeuri rezultate direct din activități industriale), inclusiv a celor industriale periculoase.	Termen: 2007
		4.1.5.Crearea și susținerea unor mecanisme economico-financiare adecvate pentru gestionarea fluxurilor de deșeuri speciale: acumulatori și baterii, uleiuri uzate, anvelope uzate, ambalaje, electrice și electronice, vehicule scoase din uz etc. (sisteme depozit, responsabilizarea producătorului, mecanisme de eco-finanțare)	Termen: 2007
		4.1.6.Utilizarea completa și eficienta a fondurilor naționale și internaționale disponibile (ISPA, etc)	Termen:Permanent
		4.1.7.Finanțarea sistemului național de monitorizare în domeniul gestionării deșeurilor	Termen:Permanent
		4.1.8.Finanțarea securizării intermediare și a reabilitării finale a zonelor contaminate orfane	Termen:Permanent
5. Constientizarea par-	5.1.Promovarea unui sistem de	5.1.1.Intensificarea comunica-	

tilor implicate	informare, constientizare și motivare implicate pentru toate părțile implicate	rii între toate părțile implicate	Termen:Permanent
		5.1.2.Organizarea și susținerea de programe de educare și constientizare a populației, de către toate părțile implicate (autorități publice centrale și locale, societăți comerciale, ONG-uri, instituții publice, etc.)	Termen:Permanent
		5.1.3.Stimularea agenților economici ce finanțează activități de educare și constientizare a populației, prin deduceri din sumele datorate la Fondul pentru Mediu	Termen: 2005
		5.1.4.Elaborarea de ghiduri legislative și documente informative	Termen: 2005
6. Colectarea și raportarea de date și informații privind gestionarea deșeurilor	6.1.Obținerea de date și informații complete și corecte, care să corespundă cerințelor de raportare la nivel național și european	6.1.1.Îmbunătățirea sistemului național de colectare, prelucrare și analizare a datelor și informațiilor privind gestionarea deșeurilor	Termen: 2006
		6.1.2.Îmbunătățirea sistemului de raportare la nivel european și internațional a datelor privind gestionarea deșeurilor	Termen:Permanent
7. Prevenirea generării deșeurilor	7.1.Maximizarea prevenirii generării deșeurilor	7.1.1.Promovarea și aplicarea principiului prevenirii în industrie	Termen:Permanent
		7.1.2.Promovarea și aplicarea principiului prevenirii la consumator	Termen:Permanent
8. Valorificarea potențialului util din deseuri	8.1. Exploatarea tuturor posibilităților de natura tehnică și economică privind valorificarea deșeurilor	8.1.1.Dezvoltarea pietii pentru materiile prime secundare și susținerea promovării utilizării produselor obținute din materiale reciclate	Termen:Permanent
		8.1.2. Decuplarea generării deșeurilor de creșterea economică și realizarea unei reduceri globale a volumului de deșeuri	2013
	8.2.Dezvoltarea activităților de valorificare materială și energetică	8.2.1.Promovarea prioritara a valorificării materiale în măsura posibilităților tehnice și economice în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu	Valorificarea a circa 10% din deșeuri menajere 31 dec. 2010
		8.2.2.Promovarea valorificării energetice în instalații cu randament energetic ridicat în cazul în care valorificarea materială nu este fezabilă din punct de vedere tehnico-economic, beneficiul energetic rezultat în urma incinerării	Valorificarea energetică a circa 10% din deșeurile municipale: 2020 Conformarea cu Directiva UE a tuturor instala-

		este pozitiv și exista posibilitatea utilizării eficiente a energiei rezultate	tiilor de incinerare a deseuproprii: 2007 Conformarea cu Directiva UE a instalațiilor de co-incinerare: 2007
9. Colectarea și transportul deșeurilor	9.1. Asigurarea deservirii unui număr cat mai mare de generatori de deșeuri de către sistemele de colectare și transport a deșeurilor	9.1.1.Extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor în mediul urban și rural	Colectarea a 84% din deșeurile municipale generate: 2013
		9.1.2.Optimizarea schemelor de	Termen:Permanent
	9.2. Asigurarea celor mai bune optiuni pentru colectarea și transportul deșeurilor în vederea unei cat mai eficiente valorificari și eliminari a deșeurilor	9.2.1.Stabilirea unor principii și cerințe unitare care sa stea la baza functionarii tuturor companiilor de salubritate	Termen: 2007
		9.2.2.Separarea fluxurilor de deșeuri periculoase de cele nepericuloase	2004-2017
		9.2.3.Introducerea și extinderea colectării selective la sursa a deșeurilor	2004-2017
		9.2.4.Controlul activității de transport deșeuri pe plan intern: întărirea capacității instituționale de control;	începând cu 2004
		9.2.5.Eficientizarea controlului activității de transport deșeuri peste frontiera: - stabilirea cadrului legal și instituțional care sa permită aplicarea directa a Regulamentului 259/93/CEE; - stabilirea autorității competente; - întărirea capacității instituționale de control; - implementarea Regulamentului 259/93/CEE.	2004-2007 2004-2007 2004-2007 începând cu 2007
10. Tratarea deșeurilor	10.1. Promovarea tratarii deșeurilor în vederea asigurării unui management ecologic rațional	10.1.1.Încurajarea tratarii deșeurilor în vederea: - valorificării - facilitării manipulării - diminuării caracterului periculos - diminuării cantităților de deșeuri eliminate final în condiții de siguranța pentru sănătatea populației și mediu	Termen:Permanent
11. Eliminarea deșeurilor	11.1. Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului	11.1.1. Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor prin promovarea cu prioritate a instalațiilor de eliminare la nivel zonal.	Construirea a circa 50 depozite clasa b) de capacitate medie de 100.000 t/an și maximum 15 depozite clasa b) de capacitate medie de 50.000

			t/an pana în 2017
		11.1.2. Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme cu cerințele UE	Termen:Etapizat pana în 2017
12. Cercetare-dezvoltare	12.1.Încurajarea și susținerea cercetării românești în domeniul gestionării integrate a deșeurilor.	12.1.1.Adaptarea la condițiile locale a unor tehnologii curate de producție.	Termen:Permanent
		12.1.2. Elaborarea de tehnologii noi pentru neutralizarea și eliminarea deșeurilor periculoase.	Termen:Permanent
		12.1.3.Creșterea disponibilitatii pentru dezvoltarea de noi soluții pentru prevenire, minimizare, reciclare și eliminare a acestora.	Termen:Permanent
		12.1.4. Diseminarea informațiilor privind noi soluții precum și noi tehnologii	Termen:Permanent

Tabelul I.8. Obiective și tinte specifice anumitor fluxuri de deșeuri

Categoria de deșeuri	Sub-categoria	Obiective	Tinte
1. Deșeuri din agricultura, creșterea animalelor, silvicultura și industria lemnului, industria alimentara	1.1.Deșeuri vegetale, dejectii, rumegus, deșeuri de la industrializarea lemnului	1.1.1. Eficientizarea controlului privind depozitarea deșeurilor netratate	Termen: 2010
		1.1.2.Încurajarea valorificării prin procedee aerobe și anaerobe	Valorificarea materială sau energetica a circa 50% din deșeurile biodegradabile pana în 2013
		1.1.3. Susținerea valorificării energetice acolo unde recuperarea materială nu este tehnico-economic fezabila, în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu.	Valorificarea energetica a 50% din cantitatea de rumegus pana în 2013
2. Deșeuri de la producerea energiei termice și electrice, incinerare și co-incinerare	2.1. Zgura, cenusa de vatra, cenusa zburătoare și gipsul de la centrale termoelectrice	2.1.1. Susținerea valorificării materiale și energetice	Valorificarea în construcții a 30% din cenusa zburătoare și gipsul rezultat de la termocentrale pana în 2015
	2.2. Zgura, cenusa de vatra, cenusa zburătoare, gips de la instalații de incinerare și co-incinerare	2.2.1.Tratare înainte de depozitare în cazul în care recuperarea nu este posibila	Tratarea tuturor cantitatilor de zgura, cenuse și gips pana în 2017
3. Deșeuri din construcții și demolări	3.1. Deșeuri din construcții și demolări (contaminate și necontaminate)	3.1.1. Susținerea reutilizării și reciclării deșeurilor din construcții și demolări necontaminate	Recuperarea și valorificarea materială și/sau energetica a deșeurilor rezultate din demolări - responsabilitatea industriei -

		3.1.2.Tratarea deșeurilor contaminate din construcții și demolări în vederea recuperării sau eliminării	Dezvoltarea unor facilitati de tratare prin inertizare a tuturor deșeurilor contaminate rezultate din demolări/construcții (responsabilitatea industriei)
		3.1.3. Dezvoltarea sistemului de facilități în vederea eliminării corespunzătoare	(responsabilitatea industriei)
	3.2.Deșeuri din excavarea solurilor (contaminate și necontaminate)	3.2.1.Reutilizarea și reciclarea, în măsura în care acestea nu sunt contaminate	Implementarea practicilor de refolosire și valorificare materială a tuturor deșeurilor rezultate din excavarea solurilor (responsabilitatea industriei)
		3.2.2. Dezvoltarea sistemului de facilități pentru tratarea deșeurilor contaminate de la excavarea solurilor în vederea recuperării sau eliminării și eliminării și eliminarea corespunzătoare	Dezvoltarea unor facilitati de tratare prin inertizare a tuturor deșeurilor contaminate rezultate din excavarea solurilor (responsabilitatea industriei)
	3.3.Deșeuri din construcția drumurilor	3.3.1.Reutilizarea și reciclarea, în măsura în care acestea nu sunt contaminate	Implementarea practicilor de refolosire și valorificare materială a 50% din deșeurile rezultate din construcția drumurilor (responsabilitatea industriei)
		3.3.2.Tratarea deșeurilor contaminate din construcția drumurilor în vederea recuperării sau eliminării și eliminarea corespunzătoare	Dezvoltarea unor facilitati de tratare prin inertizare a tuturor deșeurilor contaminate rezultate din construcția drumurilor (responsabilitatea industriei)
4. Deșeuri provenite de la stațiile de epurare	4.1. Namoluri provenite de la stațiile de epurare	4.1.1.Asigurarea, în măsura posibilitatilor, a recuperării și utilizării ca fertilizant sau amendament agricol, a namolurilor ce corespund calității stabilite în cerințele legale	Organizarea valorificării agricole a namolului necontaminat de la stațiile de epurare orașenești generat începând din 2004
		4.1.2.Deshidratarea și pre-tratarea în vederea eliminării prin co-incinerare în cuptoarele din fabricile de ciment	Implementarea co-incinerării namolurilor de epurare după elaborarea studiilor de fezabilitate de către companiile de ciment
		4.1.3.Prevenirea eliminării necontrolate pe soluri	Termen: Permanent din momentul adoptării reglementării interne
		4.1.4.Prevenirea eliminării namolurilor în apele de suprafață	Termen: Permanent din momentul adoptării reglementării interne
5. Deșeuri biodegradabile	5.1. Deșeuri biodegradabile: menajere, deșeuri asimilabile din comerț,	5.1.1.Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile prin reciclare și procesare (minimizarea materiei organice pentru reduce-	Reducerea cu 25% pana în 2010 Reducerea cu 50% pana în 2013

	servicii, industrie, instituții, deșeuri stradale, namoluri orășenești	rea poluantilor emisi prin levigat și gazul de depozit)	Reducerea cu 65% pana în 2016
6.Deșeuri de ambalaje	6.1.Ambalaje	6.1.1.Creșterea gradului de reutilizare și reciclabilitate a ambalajelor	Termen: Permanent
		6.1.2.Optimizarea cantității de ambalaje pe produs ambalat (prin reproiectare)	Termen: Permanent
	6.2.Deșeuri de ambalaje	6.2.1.Reducerea cantității de deșeuri de ambalaje prin valorificare	Atingerea obiectivelor de reciclare de 60% din greutate pentru hârtie și carton și a obiectivelor de reciclare de 50% din greutate pentru metal pana la 31 Decembrie 2008; - Atingerea obiectivelor de reciclare de 15% din greutate pentru lemn pana la 31 Decembrie 2011; - Atingerea obiectivului global de reciclare de 55%, a obiectivului global de valorificare de 60%, a obiectivelor de reciclare de 22,5 % din greutate pentru plastic, (considerându-se numai materialul reciclat ca material plastic) și a obiectivelor de recilare de 60% din greutate pentru sticla, pana la 31 Decembrie 2013
		6.2.2.Creșterea cantităților de deșeuri de ambalaje colectate precum și a eficienței colectării selective a acestora	Etape colectare selectiva: - 2003 - 2006: experimentare(proiecte pilot), constientizare populație - 2007 - 2017: extinderea colectării selective-la nivel național;
		6.2.3.Crearea și optimizarea schemelor de valorificare materiala	Termen: începând din 2004
		6.2.4.Crearea și optimizarea schemelor de valorificare energetica a deșeurilor de ambalaje ("neadecvate" pentru valorificare materială)	Organizarea sistemelor zonale și valorificarea energetica, eventual ca și combustibil alternativ pentru cuptoarele de ciment, corelat cu punerea în funcțiune a instalațiilor de procesare adecvate Termen: începând din 2005
7. Anvelope	7.1. Anvelope	7.1.1.Creșterea gradului de valorificare materială și energetica a anvelopelor uzate.	Organizarea sistemului de colectare valorificare materială și termoeenergetica a anvelopelor uzate

			Termen: 2005
8. Vehicule scoase din uz	8.1.Vehicule scoase din uz	8.1.1.Asigurarea unei rețele de colectare a vehiculelor scoase din uz corespunzător repartizate în teritoriu	Realizarea unui sistem prin care ultimul deținător al vehiculului îl poate preda gratuit unei unități de colectare/valorificare: 2007
		8.1.2. Asigurarea posibilității ca ultim deținător al vehiculului îl poate preda gratuit unei unități de colectare/valorificare	Termen: Permanent începând din 2007
		8.1.3.Restrictiunea utilizării metalelor grele la fabricarea vehiculelor.	Termen: Permanent începând din 2007
		8.1.4.Extinderea reutilizării și reciclării materialelor din vehiculele uzate, precum și a valorificării energetice a celor care nu se pretează la valorificare materială	Începând din 2007: - reutilizare și reciclarea a 80% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980; - reutilizarea și valorificarea a cel puțin 85% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980; - reutilizarea și reciclarea a 70% din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980; - reutilizarea și valorificarea a cel puțin 75% din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980;
9. Echipamente electrice și electronice	9.1. Echipamente electrice și electronice (EEE)	9.1.1.Reproiectarea EEE în scopul de a facilita repararea, îmbunătățirea, reutilizarea, dezasamblarea și reciclarea lor	Termen: Permanent
		9.1.2.Reducerea componentelor periculoase din EEE prin încurajarea cercetării privind înlocuirea materialelor periculoase cu materiale cu un impact redus asupra sănătății omului și mediului	Termen: Permanent
	9.2.Deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)	9.2.1.Elaborarea actului normativ național cu privire la gestionarea DEEE	Termen: 2005
		9.2.2. Încurajarea colectării separate a valorificării materiale a deșeurilor de echipamente electrice și electronice	Realizarea sistemului de colectare și valorificare Termen: 2007
		9.2.3.Încurajarea apariției de noi facilități de reciclare și tratare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice	Organizarea unor centre zonale de dezmembrare/reciclare a DEEE Termen: 2007

Tabelul I.9. Obiective și tinte generale privind gestionarea deșeurilor periculoase

Domeniul/ Activitatea	Obiective principale	Obiective subsidiare	Tinte
1. Politica și cadrul legislativ	1.1.Dezvoltarea unei politici naționale care sa conducă la crearea/apariția unui sistem de gestionare a deșeurilor periculoase eficient din punct de vedere ecologic, economic și just din punct de vedere social (Ex.:Aplicarea principiului poluatorul plătește)	1.1.1.Crearea de sisteme administrative și mecanisme financiare care sa stimuleze detinatorii de deșeuri periculoase de a se conforma obligațiilor legale de gestiune a acestora	Revizuirea politicii de sancțiuni și a amenzilor pentru neconformarea cu legile de mediu. Termen: Periodic
		1.1.2. Pregătirea transpunerii și implementării constante pas cu pas a directivelor UE	Finalizarea și aprobarea întregii legislații secundare referitoare la deșeurile periculoase în concordanță cu cerințele actelor normative privind deșeurile, inclusiv Legea nr. 426/2001 pana în 2007. Pregătirea notelor de îndrumare tehnica, în sprijinul legislației referitoare la deșeurile periculoase. Termen: 2004-2006
2. Aspecte instituționale și organizatorice	2.1.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale	2.1.1.Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale cu responsabilitati în aplicarea legislației, privind gestionarea deșeurilor periculoase la toate nivelurile (național, regional, județean)	Întărirea capacității de inspecție a APM-urilor în domeniul deșeurilor periculoase prin modificarea ROF și a OM 541/2000 privind activitățile de inspecție în domeniul deșeurilor periculoase. Termen: 2004
3. Resurse umane	3.1.Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională la toate nivelele.	3.1.1.Asigurarea de personal suficient și bine pregătit profesional la toate nivelele, atât în sectorul public, cat și în sectorul privat: - întărirea capacității personalului APM-urilor în ceea ce privește aplicarea prevederilor legale referitoare la deșeurile periculoase. - întărirea capacității generatorilor de deșeuri în vederea gestionării ecologice rationale a deșeurilor periculoase.	Revizuirea responsabilităților personalului din compartimentul de gestionare a deșeurilor și a indicatorilor de performanță privind deșeurile periculoase Termen: 2004
4. Prevenirea și minimizarea generării deșeurilor periculoase	4.1. Promovarea și aplicarea principiului prevenirii generării deșeurilor periculoase și pe cat posibil a principiului proximitatii în tratarea/eliminarea deșeurilor periculoase	4.1.1. Susținerea aplicării tehnicilor de minimizare a deșeurilor și tratare îmbunătățita specifice diferitelor deșeuri periculoase	Termen: 2007
	4.2.Minimizarea impactului deșeurilor periculoase asupra sănătății și mediului.	4.2.1.Instruirea și responsabilizarea agenților economici privind întreprinderile și instalațiile care intra sub incidența Legii 645/2002 pentru aprobarea și modificarea OUG 34/2002	Termen: 2007

5. Recuperarea materială (reciclarea) și recuperarea energiei din deșeurile periculoase	5.1.Minimizarea impactului deșeurilor periculoase asupra sănătății și mediului	5.1.1. Promovarea reciclării materialelor neferoase folosind topitoriile existente	Termen: 2005
		5.1.2.Promovarea valorificării termooenergetice a deșeurilor periculoase în cuptoarele de ciment	Termen: 2005
6. Colectarea și transportul deșeurilor periculoase	6.1. Înființarea de servicii de colectare și transport pentru deșeurile periculoase	6.1.1.Înființarea unui sistem de colectare și transport al deșeurilor periculoase care să satisfacă necesitățile generatorilor	Termen: 2005
		6.1.2.Monitorizarea transportului și colectării deșeurilor periculoase în conformitate cu cerințele UE și dezvoltarea bazei existente.	Termen: 2005
7. Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase	7.1. Eliminarea deșeurilor periculoase într-un mod ecologic rațional și eficient economic și acceptabil social	7.1.1.Încurajarea tratării deșeurilor periculoase în vederea: - valorificării (dacă este posibil) - facilitării manipulării - diminuării caracteristicilor periculoase	Retehnologizarea și repunerea în funcțiune a instalațiilor de tratare a deșeurilor periculoase din cadrul întreprinderilor existente Termen: 2007
		7.1.2 Asigurarea de condiții adecvate pentru facilitățile de tratare și eliminare a deșeurilor	Verificarea statutului legal/ilegal al locurilor existente de stocare, tratare și depozitare a deșeurilor industriale Termen: 2007
		7.1.3.Crearea condițiilor ca noile instalații și facilități să fie proiectate, construite și să opereze la nivelul cerințelor Uniunii Europene	Realizarea depozitelor conforme cu UE pentru deșeurile periculoase Termen: 2007
		7.1.4. Facilitarea exportului anumitor deșeurile periculoase pentru o gestionare ecologic rațională	Termen: începând cu 2004
8. Gestionarea terenurilor contaminate	8.1. Asigurarea sănătății publice prin prevenirea/minimizarea expunerii populației la riscurile generate de terenurile contaminate, apa contaminată și contaminanții în sine.	8.1.1. Atingerea obiectivelor de calitate privind apele de suprafață, apa subterană și asigurarea îndeplinirii obligațiilor internaționale ale României în domeniul conservării biodiversității și prevenirii accidentelor ecologice pe fluviul Dunărea (Convenția Cadru a Dunării)	Acțiuni legislative și instituționale pentru pregătirea politicii de gestionare a zonelor contaminate istorice de deșeurile periculoase din România Termen: 2007
		8.1.2.Punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind terenurile contaminate	Termen: 2007
	8.2. Prevenirea apariției de noi terenuri contaminate	8.2.1.Aplicarea tehnologiilor adecvate de tratare/eliminare a deșeurilor periculoase produse în mod curent	Întărirea controlului asupra modului de eliminare a deșeurilor periculoase Termen: Permanent
9. Finanțarea sistemului de gestionare a	9.1. Dezvoltarea și utilizarea eficientă de sisteme și mecanisme econo-	9.1.1.Dezvoltarea și implementarea eficientă a unor instrumente economico-financiare	Termen: 2007

deșeurilor periculoase	mico-financiare pentru gestionarea deșeurilor periculoase în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere a principiului poluatorul plătește.	care sa asigure o piata viabila a deșeurilor de producție periculoase prin aplicarea principiului poluatorul plătește și a principiului responsabilitatii producătorului	
	9.2. Îmbunătățirea accesului industriei la finantarea necesară pentru investiții eficiente și justificate economic în domeniul protecției mediului, a tehnologiilor de producție curate și modernizării instalațiilor	9.2.1. Capacitatea băncilor comerciale pentru a finanta (oferi credite pentru) proiecte de mediu în condiții avantajoase	Instructaje la toate nivelele privind elaborarea propunerilor de proiecte pentru investiții finanțate prin ISPA și alte instrumente de finanțare comune Termen: Permanent
10. Sistem informațional pentru gestionarea deșeurilor	10.1. Dezvoltarea sistemului informatic privind deșeurile periculoase în concordanță cu cerințele internaționale și ale UE	10.1.1. Îmbunătățirea datelor furnizate sistemului național de gestiune a deșeurilor periculoase	Dezvoltarea unui Sistem Informatic îmbunătățit privind Gestiunea Deșeurilor Periculoase Termen: 2007
		10.1.2. Îmbunătățirea sistemului de informare și prelucrare date la nivel regional și național în vederea planificării în domeniul gestionării deșeurilor periculoase (dezvoltarea strategiei)	Termen: Începând din 2004
		10.1.3. Punerea la dispoziția publicului a informațiilor referitoare la gestionarea deșeurilor periculoase	Termen: Permanent
	10.2. Implementarea unui sistem de raportare a datelor privind gestionarea deșeurilor periculoase în concordanță cu cerințele UE		Termen: Începând din 2004
11. Creșterea gradului de constientizare	11.1. Creșterea constientizării publicului privind impactul deșeurilor periculoase asupra sănătății populației și mediului	11.1.1. Creșterea constientizării asupra consecințelor unor practici necorespunzătoare și asupra necesității bunelor practici în domeniul gestionării deșeurilor periculoase	Acțiuni pentru constituirea bazei de date, difuzarea datelor, pregătirea îndrumărilor tehnice și creșterea constientizării publicului Termen: 2004-2007
	11.2. Creșterea constientizării întreprinderilor privind beneficiile aplicării practicilor și tehnologiilor curate	11.2.1. Creșterea constientizării la nivelul industriei și APM-urilor privind producția curată și respectarea prevederilor IPPC (prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării)	Acțiuni de constientizare privind conformarea întreprinderilor și instalațiilor care intra sub incidența IPPC în domeniul deșeurilor Termen: Permanent
	11.3. Creșterea constientizării privind "obligatia de asumare a responsabilitatii producătorului" și principiul "poluatorul plătește"	11.3.1. Îmbunătățirea performanței industriale prin "asumarea responsabilității producătorului"	Termen: Permanent

Tabelul I.10. Obiective și tinte pentru gestionarea anumitor fluxuri de deșeuri periculoase

Categoria de deșeuri periculoase	Sub-categorii	Obiective principale	Obiective subsidiare	Tinte
1. Deșeuri cu conținut de PCB/PCT	• Uleiuri uzate cu conținut de PCB/PCT • Echipamente cu conținut de PCB/PCT	1.1.Gestionarea în conformitate cu prevederile legislației naționale armonizată cu cea a UE	1.1.1.Actualizarea periodică a inventarului național de deșeuri cu conținut de PCB/PCT	Reactualizarea și completarea inventarului național Termen: Periodic
			1.1.2. Responsabilizarea agenților economici în vederea interzicerii utilizării echipamentelor care conțin PCB/PCT	Termen: Permanent până la eliminarea finală
			1.1.3.Depozitarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a deșeurilor cu conținut de PCB/PCT	Evidențierea în cadrul inventarului actualizat a tuturor locurilor și condițiilor de depozitare Termen: 2005
			1.1.4.Eliminarea stocurilor existente în cele mai bune condiții tehnice și economice și în cel mai scurt timp posibil	Evaluarea opțiunilor pentru distrugerea PCB și eliminarea stocurilor existente prin solicitare de sprijin UE (fonduri PHARE) - 2007
			1.1.5.Interzicerea utilizării uleiurilor și a echipamentelor care conțin PCB/PCT	Termen: 2010
2. Pesticide expirate	• Pesticide expirate identificate până la 30 mai 2002 care fac obiectul proiectului PHARE 2002 al MAPDD • Alte deșeuri de pesticide și ambalaje de pesticide care au fost/vor fi identificate în afară proiectului PHARE 2002	2.1.Gestionarea în conformitate cu cerințele legale aplicabile	2.1.1.Actualizarea periodică a inventarului național de pesticide expirate și inspectarea locurilor de stocare	Termen: Periodic până la eliminarea finală
			2.1.2.Colectarea separată și depozitarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a tuturor deșeurilor periculoase (existente și viitoare)	Termen: Permanent
			2.1.3.Eliminarea stocurilor în cele mai bune condiții tehnice și economice cel mai curând posibil	Termen: 2006
3. Solvenți organici clorurați	Toate grupele de solvenți organici utilizați	3.1. Reducerea cantității de deșeuri generate și emisiilor în mediu	3.1.1.Reducerea consumului de solvenți și a generării de deșeuri prin utilizarea tehnologiilor curate	Termen: Permanent
			3.1.2.Reducerea cantității de deșeuri de solvenți organici clorurați generate prin recuperarea și reutilizarea acestora	Reducerea cu 20% a cantității de deșeuri de solvenți clorurați Termen: 2007
		3.2. Reducerea	3.2.1.Reducerea deversă-	Termen: Permanent

		emisiilor în mediu	rilor de solvenți în mediu	
		3.3.Eliminarea deșeurilor în condiții corespunzătoare	3.3.1. Stabilirea unei gestionari și eliminări corespunzătoare a deșeurilor de solvenți organici clorurați	Elaborarea și distribuirea către utilizatori a unor note de instrucțiuni privind eliminarea în condiții de siguranță a deșeurilor de solvenți clorurați Termen: 2006
4. Uleiuri uzate		4.1.Creșterea gradului de colectare a uleiurilor uzate de la utilizatori/populație	4.1.1.Eliminarea pieței ilegale a uleiurilor uzate a căror utilizare generează un impact negativ sanatați și mediului	Organizarea de inspecții tematice la obiectivele unde se generează cantități mari de uleiuri uzate Termen: Periodic
		4.2. Reducerea impactului asupra sănătății populației și mediului prin îmbunătățirea gestionării uleiurilor uzate	4.2.1.Încurajarea utilizării uleiurilor într-o manieră ecologic rațională în cuptoarele de ciment	Realizarea unei rețele de colectare uleiuri uzate care să cuprindă cel puțin trei puncte principale de colectare în fiecare județ Termen: 2006
5. Deșeuri rezultate din activitatea medicală și din instituții de cercetare	- Deșeuri infectioase (codurile 18.01.01;02 și 03) din unități medicale și de cercetare - Deșeuri periculoase, altele decât deșeurile infectioase	5.1.Colectarea separată a deșeurilor infectioase și periculoase (altele decât cele infectioase)	5.1.1. Reducerea cantității de deșeuri medicale infectioase și periculoase de către spitale prin colectarea separată (pe categorii de deșeuri) și eliminarea finală a acestora într-o manieră ecologic rațională și eficientă economic	Creșterea exigenței inspecțiilor în domeniul deșeurilor medicale Termen: Permanent
		5.2.Colectarea separată a deșeurilor nepericuloase	5.2.1. Introducerea sistemului de colectare separată și pentru deșeurile nepericuloase rezultate din activitatea medicală	Extinderea sistemului de colectare separată Termen: 2007
		5.3.Eliminarea în siguranță a deșeurilor medicale fără afectarea sănătății personalului medical-sanitar și a populației	5.3.1. Realizarea unei depozitari temporare ecologic sigure a deșeurilor infectioase și periculoase	Asigurarea condițiilor necesare pentru depozitarea temporară a deșeurilor infectioase și periculoase Termen: Permanent
			5.3.2. Interzicerea depozitarii finale a deșeurilor periculoase fără pretratare, în vederea inertizării totale. În cazul deșeurilor infectioase și periculoase vor fi excluse metodele de pretratare care transferă poluanți în alți factori de mediu.	Aducerea la standardele europene a incineratoarelor existente. Termen: 31 dec. 2006 închiderea etapizată a crematoriilor. Termen: 31 dec. 2008 Asigurarea numărului necesar de unități de pretratare a deșeurilor medicale infectioase și periculoase. Termen: 31 dec. 2008
6. Baterii și acumulatori	• Baterii și acumulatori	6.1.Gestionarea bateriilor și acumulatorilor	6.1.1. Restrictionarea introducerii pe piață a bateriilor și acumulatorilor	Întărirea controlului privind respectarea condițiilor de calitate a

		uzati în concordanță cu cerințele specifice legislației naționale armonizată cu cea europeană	rilor, care conțin anumite substanțe periculoase	bateriilor/acumulatorilor introdusi pe piata romaneasca Termen: Permanent
			6.1.2. Colectare separată pentru bateriile și acumulatorii uzati	Optimizarea functionarii rețelei de colectare Termen: 2006
			6.1.3. Eliminarea în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu a componentelor periculoase nevalorificabile din baterii și acumulatori uzati	Termen: 2006
			6.1.4. Recuperarea materialelor valoroase continute în baterii și acumulatori	Recuperarea și reciclarea a 50% din greutatea bateriilor/acumulatorilor (fără electrolit). Termen: 2010

I.3. CADRUL LEGISLATIV ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII DEȘEURILOR

Cadrul legislativ general pentru protecția mediului în România este reprezentat prin:

- Legea protecției mediului nr. 137/1995, republicată cu modificările și completările ulterioare (MO 505/14.07.2000);
- Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare (MO584/30.06.2004);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 243/2000 (MO 633/06.10.2000) privind protecția atmosferei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 655/2001 (MO 773/04.12.2001);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 (MO 625/04.12.2000) privind regimul ariilor naturale, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin legea nr. 462/2002 (MO 433/02.08.2001);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 426/2001 (MO 411/25.07.2001);
- Hotărârea de Guvern nr. 918/2002 (MO 686/17.09.2002) privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri;
- Ordonanța de Urgență nr. 34/2002 (MO 223/03.04.2002) privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată cu modificări prin Legea nr. 645/2002 (MO 901/12.12.2002);
- Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase.

Acquis-ul Communautaire în domeniul gestionării deșeurilor cuprinde un număr de 16 acte normative, dintre care cele mai multe au fost deja transpuse în legislația română, conform cu cele prezentate în tabelul I.11.

Tabel I.11. Transpunerea Acquis-ului Comunitar în legislația românească

Legislație europeană	Legislație românească
Directiva Cadru privind deșeurile nr. 75/442/EEC, amendata de Directiva nr.91/156/EEC	<u>Legea nr. 426/2001</u> (MO 411/25.07.2001) pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor <u>Hotărârea de Guvern nr. 123/2003</u> (MO 113/24.02.2003) privind aprobarea Planului Național de etapa de Gestionare a Deșeurilor
Directiva nr. 91/689/EEC privind deșeurile periculoase	<u>Legea nr. 426/2001</u> (MO 411/25.07.2001) pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 78/2000 (MO 283/22.06.2000) privind regimul deșeurilor
Directiva nr. 75/439/EEC privind uleiurile uzate, amendata de Directiva nr. 87/101/EEC și de Directiva nr.91/692/EEC	<u>Hotărârea de Guvern nr. 662/2001</u> (MO 446/08.08.2001) privind gestionarea uleiurilor uzate, completată și modificată de <u>Hotărârea de Guvern nr. 441/2002</u> (MO 325/16.05.2002) <u>Hotărârea de Guvern nr. 1159/2003</u> (MO 715/14.10.2003) pentru modificarea <u>Hotărârii de Guvern nr. 662/2001</u> (MO 446/08.08.2001) privind gestionarea uleiurilor uzate
Directiva nr. 91/157/EEC privind bateriile și acumulatorii care conțin anumite substanțe periculoase și Directiva nr. 93/86/EC privind etichetarea bateriilor	HG nr.1057/2001 (700/05.11.2001) privind regimul bateriilor și acumulatorilor care conțin substanțe periculoase
Directiva nr. 99/31/EC privind depozitarea deșeurilor	<u>Hotărârea de Guvern nr. 162/2002</u> (MO 164/07.03.2002) privind depozitarea deșeurilor Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 867/2002 (MO 848/25.11.2002) privind definirea criteriilor care trebuie îndeplinite de deșeuri pentru a se regăsi pe lista specifică a unui depozit și lista națională de deșeuri acceptate în fiecare clasă de depozit de deșeuri 2002 Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1147 din 10 decembrie 2002 (MO 150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor -construirea, exploatarea, monitorizarea și închiderea depozitelor de deșeuri
Directiva nr. 2000/76/EC privind	<u>Hotărârea de Guvern nr. 128/2002</u> (MO

incinerarea deșeurilor	60/06.03.2002) privind incinerarea deșeurilor Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1215 din 10 ianuarie 2003 (MO 150/07.03.2003) pentru aprobarea Normativului privind incinerarea deșeurilor
Directiva nr. 94/62/EC privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	Hotărârea de Guvern nr. 349/2002 (MO 269/23.04.2002) privind gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 1190/2002 (MO 2/07.01.2003) privind procedura de raportare a datelor referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje
Directiva nr. 96/59/EC privind eliminarea bifenililor și trifenililor policlorurati (PCB și PCT)	Hotărârea de Guvern nr. 173/2000 (MO 31/28.03.2000) pentru reglementarea regimului special privind gestiune și controlul bifenililor policlorurati și a altor compuși similari. Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 279/2002 (MO 459/27.06.2002) privind înființarea Secretariatului tehnic pentru gestionarea și controlul compusilor desemnati în cadrul Direcției de gestiune a deșeurilor și substanțelor chimice periculoase
Decizia nr. 2000/532/CE, amendata de Decizia nr. 2001/119 privind lista deșeurilor, (ce înlocuiește Decizia nr. 94/3/CE privind lista deșeurilor și Decizia nr. 94/904/CE privind lista deșeurilor periculoase).	Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 (MO 659/05.09.2002) privind evidenta gestiunii deșeurilor și aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase
Directiva nr. 86/278/EEC privind protecția mediului și în particular a solului, atunci când namolul de la stațiile de epurare este utilizat în agricultură	Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 49/2004 (MO 66/27.01.2004) pentru aprobarea normelor tehnice privind protecția mediului în special a solurilor, când se utilizează namoluri de epurare în agricultură
Directiva nr. 2000/53/EC privind vehiculele scoase din uz	(a fost elaborat Draft-ul de HG)
Regulamentul nr. 259/93/EEC privind supravegherea și controlul transporturilor de deșeuri	Hotărârea de Guvern nr. 1357/2002 (MO 893/10.12.2002) pentru stabilirea autoritațiilor publice responsabile de controlul și supravegherea importului, exportului și tranzitului de deșeuri; Hotărârea de Guvern nr. 228/2004 (MO 189/04.03.2004) privind controlul

	introducerii în țara a deșeurilor nepericuloase în vederea importului, perfecționării active și a tranzitului; <u>Legea nr. 6/1991</u> (MO 18/26.01.1991) pentru aderarea României la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora
Directiva nr. 2002/95/EC privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice precum și Directiva 2002/96/EC privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)	(se va elabora în 2005)
Directiva nr.78/176/CEE privind deșeurile din industria dioxidului de titan Directiva nr. 82/883/CEE privind procedeele pentru supravegherea și monitorizarea mediului datorită deșeurilor din industria de dioxid de titan Directiva nr. 92/112/CEE privind procedeele pentru armonizarea programelor pentru reducerea și eventual eliminarea poluării cauzate de deșeurile din industria dioxidului de titan	(se va elabora în 2005)

Fata de conținutul Acquis-ului Comunitar și de legislația - cadru pentru protecția mediului, legislația română mai cuprinde o serie de acte normative ce conțin prevederi referitoare la gestionarea deșeurilor, după cum urmează:

- Ordonanța Guvernului nr. 87/2001 (MO 543/01.09.2001) privind serviciile publice de salubritate a localităților, aprobată prin Legea nr. 139/2002 (MO 233/08.04.2002) cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 (MO 86/01.02.2002) privind gospodărirea localităților urbane și rurale aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 515/2002 (MO 578/05.08.2002);
- Hotărârea de Guvern nr. 188/2002 (MO 187/20.03.2002) pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate;
- Ordin nr. 536/1997 (MO 140/03.07.1997) al Ministrului Sănătății, pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- Ordin nr. 219/2002 (MO 386/06.06.2002) al Ministrului Sănătății și Familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activitățile medicale;
- Legea nr. 98/1994 (MO 317/16.11.1994) privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 170/2004 (MO 160/24.02.2004) privind gestionarea anvelopelor uzate;

- Ordonanata de Urgenta a Guvernului nr. 16/2001 (MO 104/07.02.2002) privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile aprobată cu modificări prin Legea nr. 465/2001 (MO 422/30.07.2001) și modificată prin Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 61/2003 (MO 461/28.06.2003);

- Ordinul Comun al Ministrului Industriei și Resurselor și Ministrului Administrației Publice 265/503/2001 (MO 566/11.09.2001) pentru aprobarea Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizației de colectare a deșeurilor industriale reciclabile de la persoane fizice și a Normelor privind procedura de acordare, prelungire, suspendare sau anulare a autorizației de valorificare a deșeurilor industriale reciclabile;

- Ordin Comun al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 2/05.01.2004 (MO 324/15.04.2004), al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 211/06.02.2004, al Ministerului Economiei și Comerțului nr. 118/02.03.2004 pentru aprobarea Procedurii de reglementare și control al transportului deșeurilor pe teritoriul României;

- Hotărârea de Guvern nr. 228/2004 (MO 189/04.03.2004) privind controlul introducerii în țara a deșeurilor nepericuloase, în vederea importului, perfecționării active și a tranzitului.

Din analizarea prevederilor legislative au fost sintetizate o serie de obiective care sunt prezentate în cele ce urmează.

Tabel I.12 Obiective rezultate din analiza prevederilor legislative

● gestionarea deșeurilor
1. Prevenirea generării deșeurilor și a efectelor nocive ale acestora
2. Valorificarea deșeurilor prin reciclare, reutilizare sau prin orice alt proces care vizează obținerea de materii prime secundare sau utilizarea unor categorii de deșeuri ca sursa de energie
3. Elaborarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor
4. Construirea și exploatarea instalațiilor, aplicarea metodelor și tehnologiilor, stabilirea amplasamentelor și amenajarea acestora pentru tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor, astfel încât să nu afecteze mediul și sănătatea populației
5. Identificarea și înregistrarea deșeurilor periculoase la fiecare loc de producere, de descărcare sau de depozitare
6. Interzicerea amestecului diferitelor categorii de deșeuri periculoase, precum și al deșeurilor periculoase cu deșeuri nepericuloase, cu excepția anumitor situații
7. Utilizarea numai de mijloace de transport adecvate naturii deșeurilor transportate, care să nu permită împrăștierea deșeurilor și emanatii de noxe în timpul transportului, astfel încât să fie respectate normele privind sănătatea populației și a mediului înconjurător
8. Utilizarea, de către operatorii în domeniul valorificării și eliminării deșeurilor, a tehnologiilor și instalațiilor omologate pentru valorificarea deșeurilor

9. Asigurarea eliminării sau valorificării, de către operatorii în domeniul valorificării și eliminării deșeurilor, în totalitate și în timp util a deșeurilor care le sunt încredințate
10. Introducerea în depozitul final numai deșeurile permise de autoritățile competente și respectarea tehnologiei de depozitare aprobată de acestea
11. Interzicerea importului în România de deșeuri de orice natura, în stare bruta sau prelucrata, cu excepția anumitor categorii de deșeuri ce constituie resurse secundare de materii prime utile, în conformitate cu reglementările dispuse prin acte normative propuse de autoritatea publică centrală de protecție a mediului și aprobate de Guvern
12. Stabilirea facilităților fiscale pentru cei care gestionează deșeuri și, în mod deosebit, pentru cei care valorifică deșeuri, în scopul stimulării investițiilor (Guvernul)
13. Organizarea de programe de instruire și educare a populației în domeniul gestionării deșeurilor (MMGA)
14. Elaborarea de strategii și programe sectoriale de gestionare a deșeurilor și urmărirea realizării acestora (MEC, MTCT, MMGA)
15. Elaborarea de instrucțiuni pentru agenții economici, instituții și populație privind modul de gestionare a deșeurilor în cadrul localității și aducerea la cunoștința a acestora prin mijloace adecvate (primăriile și consiliile locale)
• regimul deșeurilor periculoase
1. Obligativitatea înregistrării la fiecare generator
2. Obligativitatea colectării, transportului, recuperării și eliminării separate
3. Elaborarea normelor pentru ambalarea și etichetarea deșeurilor periculoase în cursul colectării, transportului și stocării
4. Formular de transport
5. Planuri de gestionare a deșeurilor periculoase
• depozitarea deșeurilor
1. Clasificarea depozitelor în 3 clase: pentru deșeuri periculoase, pentru deșeuri nepericuloase, pentru deșeuri inerte
2. Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate + strategia națională privind reducerea cantității de deșeuri biodegradabile
3. Obligativitatea de a trata deșeurile periculoase
4. Obligația administrației publice locale de a iniția acțiuni în cazul în care este necesară deschiderea unui nou depozit (când depozitul existent atinge cca. 75% din capacitatea proiectată)
5. Procedura de clasificare a depozitelor de deșeuri periculoase

● incinerarea deșeurilor
1. Prevenirea sau reducerea efectelor negative asupra mediului, în special poluarea aerului, solului, apelor de suprafață și subterane, și a oricăror riscuri pentru sănătatea populației
2. Stabilirea regimului de funcționare pentru instalațiile de incinerare și coincinerare, controlul și monitorizarea acestora
3. Stabilirea valorilor limita de emisie a poluanților în aer și apă și modul de calcul al acestor valori, precum și tehnica de măsurare
4. Necesitatea introducerii unor valori limita de emisie pentru hidrocarburi aromatice policiclice sau pentru alți poluanți, precum și stabilirea perioadelor de măsurare acolo unde au fost precizate valori limita de emisie pentru hidrocarburi policiclice aromatice sau pentru alți poluanți
5. Instituirea unui sistem de control și monitorizare, precum și păstrarea minimum 5 ani a registrului cu evidența deșeurilor incinerate sau coincinerate
6. Aprobarea programului pentru conformare
7. Îmbunătățirea tehnologiei și asigurarea dotării cu un sistem de monitorizare a emisiilor
8. Operatorul trebuie să dispună de informații asupra deșeurilor pentru a verifica conformitatea cu cerințele din autorizația de mediu
9. Instalațiile de incinerare și coincinerare trebuie să aibă și să folosească un sistem automat de întrerupere a alimentării cu deșeurile
10. Toate instalațiile de incinerare și coincinerare trebuie proiectate, echipate, construite și exploatate astfel încât să se prevină emisii în atmosfera care să genereze creșterea semnificativă a poluării aerului la nivelul solului. Gazele de ardere trebuie evacuate, într-o manieră controlată și în conformitate cu standardele naționale și internaționale privind calitatea aerului, prin intermediul unui cos a cărui înălțime este astfel calculată încât să asigure sănătatea oamenilor și a mediului.
11. Caldura generată prin procesul de incinerare sau coincinerare trebuie recuperată pe cât posibil
12. Instalațiile de incinerare trebuie proiectate, echipate, construite și exploatate astfel încât în gazele de ardere să nu fie depășite valorile limita de emisie stabilite
13. Deversările în mediul acvatic ale apelor uzate provenite de la spalarea gazelor de ardere se limitează cât mai mult posibil. Apa uzată de la spalarea gazelor de ardere poate fi deversată în mediu acvatic după epurarea separată
14. Trebuie asigurată capacitatea de stocare pentru scurgerile de apă de ploaie dinspre amplasamentul instalației de incinerare sau coincinerare ori pentru apa contaminată, rezultată prin scurgeri sau operațiuni de stingere a incendiilor. Capacitatea de stocare trebuie să fie adecvată pentru a avea siguranța că

asemenea ape pot fi testate și tratate înainte de a fi deversate
15. Reziduurile rezultate din funcționarea instalației de incinerare sau co-incinerare trebuie minimizate din punct de vedere al calității și nocivității. Reziduurile trebuie reciclate pe cât posibil direct în instalație sau în afară. Transportul și depozitarea intermediară se va face astfel încât să prevină dispersarea în mediu, de exemplu în containere închise. Se vor efectua teste adecvate pentru a se stabili caracteristicile fizice și chimice și potențialul poluant al diferitelor reziduuri de la incinerare.
16. Trebuie instalate echipamente de măsurare și trebuie folosite tehnici pentru a monitoriza parametrii, condițiile de funcționare și concentrațiile de masă relevante pentru procesul de incinerare și co-incinerare
17. Toate rezultatele măsurătorilor trebuie înregistrate, prelucrate și prezentate într-o formă adecvată, pentru a permite autorităților competente să verifice conformitatea cu condițiile de funcționare
• gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje
1. Stabilirea priorităților de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje: - prevenirea producerii deșeurilor de ambalaje; - reutilizarea ambalajelor; - reciclarea și alte forme de valorificare a deșeurilor de ambalaje; - depozitarea finală a acestor deșeuri
2. Sunt supuse acestor prevederi toate ambalajele introduse pe piață, indiferent de materialul din care au fost realizate și de modul lor de utilizare în activitățile economice, comerciale, în gospodăriile populației sau în orice alte activități, precum și toate deșeurile de ambalaje care nu mai corespund scopului pentru care au fost fabricate, indiferent de modul de gestionare, de recuperare, de depozitare, de reciclare sau de valorificare
3. Organizarea unui sistem care să asigure colectarea, în vederea reutilizării multiple a ambalajelor, prin agenții economici care comercializează aceste produse sau prin centre specializate de recuperare a acestor tipuri de ambalaje - pentru agenții economici care produc produse ambalate în ambalaje reutilizabile
4. Primirea ambalajelor reutilizabile, la schimb, iar în cazul în care utilizează sistemul-depoziție să returneze cumpărătorului valoarea acestuia - pentru agenții economici care comercializează produse ambalate în ambalaje reutilizabile
5. Informarea autorităților competente de către agenții economici care introduc pe piață ambalaje sau produse ambalate cu privire la: - planul de valorificare a deșeurilor de ambalaje; - planul privind informarea consumatorilor referitor la sistemele de valorificare a deșeurilor de ambalaje, precum și alte informații utile; - cantitatea de ambalaje introdusă pe piață, cantitatea de ambalaje reutilizate și cantitatea de deșeuri de ambalaje valorificate - orice modificări apărute
6. Valorificarea unui procent de minim 50% din greutatea deșeurilor de ambalaje.

7. Reciclarea unui procent de minim 25% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaj, cu un procent de minim 15% din greutatea fiecărui tip de material de ambalaj.
8. Modalități de valorificare a deșeurilor de ambalaje primare, secundare și terțiare pentru realizarea obiectivelor: - individual, utilizând propriile resurse; - prin transferarea acestei responsabilități, pe baza de contract, către un agent economic legal constituit
9. Valorificarea trebuie să fie astfel organizată încât să nu introducă bariere în calea comerțului
10. Raportarea de date referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje
• regimul bateriilor și acumulatorilor uzati
1. Informarea și stimularea cumparatorilor asupra modalităților de colectare a bateriilor și/sau acumulatorilor uzati
2. Programe de cercetare pentru reducerea conținutului de metale grele și substanțe periculoase din baterii și acumulatori, pentru utilizarea unor înlocuitori mai puțin poluanți în baterii și acumulatori, precum și pentru găsirea de noi metode de valorificare a bateriilor și acumulatorilor
• gestionarea uleiurilor uzate
1. Necesitatea de a lua măsuri pentru a asigura colectarea, valorificarea și eliminarea uleiurilor uzate în siguranță
2. Necesitatea de a lua măsuri pentru a asigura ca eliminarea uleiurilor uzate se realizează prin valorificare termoeenergetica
3. Asigurarea colectării separate a întregii cantități de uleiuri uzate generate
4. Valorificarea uleiurilor uzate se realizează prin regenerare sau prin combustie (dacă condițiile tehnice și economice fac neviabila regenerarea)
5. Realizarea eliminării uleiurilor uzate prin incinerare atunci când valorificarea prin regenerare sau combustie nu sunt aplicabile
6. Informarea publicului asupra necesității colectării, valorificării și/sau eliminării adecvate a uleiurilor uzate de către producătorii și importatorii de uleiuri
• gestionarea și controlul bifenililor policlorurati și a altor compuși similari
1. Elaborarea, actualizarea și publicarea Inventarului național al echipamentelor și materialelor ce conțin compuși desemnați
2. Elaborarea și aprobarea planurilor de eliminare pentru compusii desemnați
3. Luarea unor măsuri pentru a asigura ca deținătorii (agenții economici) de echipamente sau materiale ce conțin cantități de compuși desemnați mai mari

decât cantitățile minimale notifica autorităților competente această situație
4. Stabilirea unuia sau mai multor amplasamente de recepție pentru depozitarea pe termen lung sau pentru eliminarea compusilor desemnați, urmărind reducerea la minimum a impactului asupra mediului, produs de depozitarea pe termen lung, și/sau eliminarea compusilor desemnați
5. Fixarea metodelor de referință pentru determinarea conținutului de compuși desemnați din materialele contaminate
6. Fixarea standardelor tehnice pentru alte metode de eliminare a compusilor desemnați
• utilizarea în agricultură a namolurilor de epurare
1. Obligatorietatea tratării namolului înainte de împrăștiere
2. Responsabilitatea generatorului de namol
3. Metode de analiză standardizate pentru sol și namol

Partea a II-a

Deșeuri municipale și asimilabile din comerț, industrie și instituții, deșeuri din construcții și demolări și namoluri de la stațiile de epurare orășenești

Definiție

În conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, în categoria deșeurilor municipale și asimilabile din comerț, industrie și instituții, namolul orășenesc și deșeurilor din construcții și demolări sunt cuprinse tipurile de deșeuri care se regăsesc la codurile:

15 Ambalaje; materiale absorbante, materiale de lustruire, filtrante și îmbrăcăminte de protecție, nespecificate în alta parte - cu excepția ambalajelor din deșeurile industriale și a codurilor 15 02 02 și 15 02 03

17 Deșeuri din construcții și demolări (inclusiv pământ excavat din amplasamente contaminate)

19 08 05 Namol orășenesc de la epurarea apelor uzate menajere

20 Deșeuri municipale și asimilabile din comerț, industrie, instituții, inclusiv fracțiuni colectate separat

II.1. SITUAȚIA EXISTENTĂ

Termenul de "deșeuri menajere" face referință doar la deșeurile provenite din activități casnice sau asimilabile cu acestea, colectate în amestec sau selectiv, dar și cele asimilabile cu acestea (care prezintă compoziție și proprietăți similare) generate în instituții, industrie, comerț, sectorul public sau administrativ.

Termenul de "deșeuri municipale" desemnează atât deșeurile menajere cât și deșeurile voluminoase colectate separat și deșeurile rezultate de la curățirea spațiilor publice (deșeuri din parcuri, din piețe, deșeuri stradale).

Termenul de "namol orasenesc" se referă la namolul rezidual de la instalațiile de tratare a apelor uzate care tratează apele uzate urbane și menajere și namolul rezidual de la fosele septice și alte instalații similare de tratare a apelor menajere.

Termenul de "deșeuri din construcții și demolări" face referința la deșeurile rezultate din activități precum construcția clădirilor și infrastructurii civile, demolarea totală sau parțială a clădirilor și infrastructurii civile, modernizarea și întreținerea strazilor.

Termenul de "deșeuri biodegradabile" desemnează atât deșeurile de la populație și din activități comerciale care suferă descompunere anaeroba sau aeroba cât și deșeurile alimentare și vegetale, hârtia și cartonul (de calitate joasă). Deși, hârtia și cartonul fac parte din grupa deșeurilor biodegradabile, este indicată reciclarea și recuperarea acestora, mai ales în cazul unei calități ridicate, pentru atingerea obiectivelor propuse pentru reciclarea și recuperarea materialelor reciclabile.

În ultimii 5 ani (1998 - 2002), în generarea acestor tipuri de deșeuri au intervenit modificări atât cantitative cât și calitative.

II.1.1. Aspecte cantitative

Prezentul Plan Național de Gestionare a Deșeurilor face referire la datele colectate prin MMGA pentru perioada 1998 - 2002.

Datele privind gestionarea deșeurilor în România face distincție între două categorii importante de deșeuri:

- deșeuri municipale și asimilabile cu acestea - generate în mediul urban sau rural (deșeuri menajere de la populație și agenți economici, deșeuri rezultate din servicii de salubritate a localităților, namol de la epurarea apelor uzate menajere, deșeuri din construcții și demolări, în afară celor industriale)
- deșeuri industriale și agricole, inclusiv cele rezultate în industria miniera și la producerea energiei.

În perioada 1998 - 2002 raportul dintre cele două categorii a variat de la an la an, media fiind 6% deșeuri municipale și 94% deșeuri industriale.

Tabelul II.1.1. prezintă sintetic situația deșeurilor municipale rezultate în ultimii 5 ani.

Tabel II.1.1. Generarea deșeurilor municipale în perioada 1998 - 2002 (tone)

		1998	1999	2000	2001	2002
1	Deșeuri Municipale	6.325.570	7.543.399	8.658.191	8.268.057	8.810.358
1.1	de la populație	2.960.671	3.802.208	3.422.355	3.578.450	3.648.864
1.2	de la agenți economici	1.268.859	1.432.622	1.955.731	1.486.486	1.577.597
	total colectate în amestec	4.229.530	5.234.830	5.378.086	5.064.936	5.226.461
1.3	colectate separat	fd	fd	1.232.900	122.681	491.916
1.4	voluminoase	fd	fd		34.982	56.174
1.5	din parcuri, grădini	fd	fd		136.947	212.745

1.6	din piețe	fd	fd		106.891	124.922
1.7	stradale	415.640	491.886		612.558	752.446
1.8	necolectate	1.680.400	1.816.683	2.047.205	2.189.062	1.945.694
2	Namol orasenesc (S.U.)	122.865	132.053	141.342	145.879	146.461
3	Deșeuri din construcții	319.560	397.290	162.140	407.575	621.253
	TOTAL GENERAL	6.767.995	8.072.742	8.961.673	8.821.511	9.578.072

Nota: f.d. = fără date S.U. = substanța uscată

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Observații:

- cantitatea totală crește de la aproximativ 6.800 mii tone în 1998 la peste 9.500 mii tone în 2002
- cantitățile de deșeuri din toate categoriile menționate mai sus cresc, deși populația a scăzut, însă a crescut consumul, procentul populației racordate la canalizare și la serviciile de salubritate
- cantitatea de deșeuri rămase necolectate (cantitate estimată) a crescut, deoarece se presupune că a crescut indicele de generare a deșeurilor în mediul rural (kg/loc.zi) de la 0,15 în 1998 la 0,4 în 2002, în timp ce indicele de generare în mediul urban a rămas relativ constant (medie: 0,9 kg/loc.zi).
- cantitatea de namol orasenesc crește doar cu 19% în ultimii 5 ani
- cantitatea de deșeuri din construcții și demolări fluctuează, dar din 2000 are o creștere semnificativă, dublându-se în 2002 față de 1998, demonstrând ritmul crescut de construcții civile din ultimii ani.

Figura II.1.1. Evoluția deșeurilor municipale generate

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.2. Evoluția namolului orasenesc și a deșeurilor din construcții

Figura II.1.1. și Figura II.1.2. se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie, la pag. 75-76.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.1. demonstrează tendința de creștere a deșeurilor municipale din ultimii 5 ani; figura II.1.2. ilustrează creșterea lentă a cantităților de namol orasenesc și tendința de creștere rapidă a cantităților de deșeuri din construcții și demolări.

Colectarea deșeurilor municipale este responsabilitatea municipalităților, direct (prin serviciile de specialitate din cadrul Consiliilor Locale) sau indirect (prin cedarea acestei responsabilități pe baza de contract, către firme specializate în servicii de salubritate). Serviciile de salubritate sunt organizate și operează mai ales în zonele urbane. Se estimează că numai 5% din populația rurală (2002) beneficiază de aceste servicii (în special localitățile rurale aflate în apropierea orașelor).

Din datele avute la dispoziție, rezulta ca din 1998 a crescut procentul populației urbane care beneficiază de servicii de salubritate, de la 73% la 90% în 2002, ceea ce înseamnă o medie de 78% în ultimii 5 ani. Având în vedere procentul scăzut în mediul rural, procentul total de deservire a populației (urban și rural) a crescut de la 40% în 1998 la 48% în 2002 (în medie 43%).

În funcție de aceste date s-a calculat cantitatea de deșeuri municipale necollectate, ținând cont și de indicii de generare a acestor deșeuri în mediile urban și rural. Rezulta astfel o medie de 75% deșeuri colectate din totalul deșeurilor generate în perioada 1998 - 2002.

Procentul de colectare selectivă a deșeurilor municipale este mic; doar în 2001 s-a raportat un procent de 2%, iar în 2002 - 7% din totalul deșeurilor municipale colectate, reprezentând deșeuri reciclabile colectate separat în cadrul unor proiecte pilot de colectare selectivă, sau în cadrul întreprinderilor, instituțiilor și chiar comerț.

Tabelul II.1.2. prezintă indicatorii de generare a deșeurilor pe ultimii 5 ani.

Tabel II.1.2 Indicatori de generare a deșeurilor

	deșeuri municipale de la populație (kg/loc.an)	deșeuri municipale de la agenți ec. (kg/loc.an)	total deșeuri municipale (kg/loc.an)	namoluri de la stații de epurare orășenești (kg/loc.racordat.an)	deșeuri din construcții și demolări (kg/loc.an)
1998	197	84	281	13	14
1999	235	101	336	14	18
2000	270	116	386	15	7
2001	258	111	369	16	18
2002	283	121	404	16	29
media	249	107	356	15	17

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.3. Indicatori de generare a deșeurilor municipale

Figura II.1.3. Indicatori de generare a deșeurilor municipale se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie, la pag. 77.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.4. Indicatori de generare a namolului de la stațiile de epurare orășenești

Figura II.1.4. Indicatori de generare a namolului de la stațiile de epurare orășenești se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie, la pag. 77.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.5. Indicatori de generare a deșeurilor din construcții și demolări (conțin doar deșeurile colectate)

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Observații:

- doar un mic procent este colectat separat și eliminat, de aici rezultând indicii atât de mici de generare a deșeurilor din construcții și demolări.

- în general, aceste deșeuri sunt reutilizate. Există o piață nedeclarată a reutilizării deșeurilor din construcții și demolări, o piață rezultată în urma scumpirii materialelor de construcție și a creșterii necesităților populației.

Figura II.1.6. Evoluția indicilor de volum privind lucrările de construcții față de 1998

* date provizorii Sursa: prelucrare ICIM - date din Anuarul Statistic al României

Figura II.1.5. și Figura II.1.6. se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie, la pag. 78.

II.1.2. Aspecte calitative

Principalele surse de date referitoare la calitatea deșeurilor municipale sunt:

- datele furnizate de către serviciile de salubritate în anchetele anuale realizate de MMGA
- datele rezultate din determinările efectuate în diferite proiecte pilot de analiză a compoziției deșeurilor municipale în câteva orașe din România.

Din datele furnizate de serviciile de salubritate a rezultat următoarea structură a compoziției procentuale medii a deșeurilor menajere:

Tabel II.1.3. Compoziția procentuală medie a deșeurilor menajere pentru 1998 și 2002

Componente	1998		2002	
	%	kg/loc.an	%	kg/loc.an
hârtie, carton	13%	34	11%	39
Sticlă	6%	16	5%	18
Metale	5%	13	5%	18
Plastic	9%	24	10%	35
Textile	6%	16	5%	18
Biodegradabile	53%	139	51%	179

Altele	8%	21	13%	46
Total	100%	263	100%	352

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Observații:

- scăderea procentului de deșeuri de hârtie, carton în perioada 1998 - 2002 cu 2%, datorită unor inițiative locale de colectare separată și a Programului Național "Sa reciclăm hârtia" inițiat de MMGA
- scăderea procentelor la deșeurile din sticla, textile și materii biodegradabile
- creșterea procentului deșeurilor din plastic la 10% în 2002 și a altor tipuri de deșeuri (ex. deșeuri inerte) de la 8 la 13%.

Datele furnizate de diferite proiecte pilot pentru determinarea compoziției deșeurilor solide menajere de la populație sunt prezentate sintetic în Tabelul II.1.4.

Tabel II.1.4. Date privind compoziția deșeurilor menajere de la populație (rezultate din determinări)

Compoziția	București (2001)	Timișoara (1999)	Brașov (2001)	Rm Valcea (2000)	Pitești (2002)	Piatra Neamt (1997)
hârtie, carton	19,46%	15,72%	8,37%	4,40%	10,68%	5,40%
Sticla	7,88%	6,55%	4,10%	2,60%	4,35%	2,59%
Metale	3,88%	2,88%	2,37%	1,60%	1,83%	3,38%
Plastic	12,95%	14,13%	10,34%	4,50%	9,85%	1,75%
Textile	3,36%	4,80%	4,99%	2,60%	2,30%	2,19%
Biodegradabile	48,84%	30,07%	65,68%	71,70%	68,20%	73,43%
Altele	3,63%	25,85%	4,15%	12,60%	2,79%	11,25%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Sursa: Studii APM, MMGA, ICIM

Rezultatele proiectelor de analiza a compoziției deșeurilor menajere provenite de la populație în unele orașe mari au fost utilizate pentru a determina procentele medii ale componentelor, care demonstrează faptul ca datele furnizate de companiile de salubritate pentru Baza anuala de Date pentru Deșeuri sunt apropiate pentru hârtie, carton, plastic, sticla și diferă oarecum pentru metale, biodegradabile și alte componente. Deoarece în Baza de Date pentru Deșeuri exista date referitoare la compoziția deșeurilor municipale pentru toate județele, s-au luat acestea în considerare și nu cele rezultate din determinări.

În graficul de mai jos este prezentată compoziția procentuală medie a deșeurilor menajere în anul 2002.

Figura II.1.7. Compoziția procentuală medie a deșeurilor menajere în 2002

Figura II.1.7. Compoziția procentuală medie a deșeurilor menajere în 2002 se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 80.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM
Deșeuri biodegradabile

În România, materia biodegradabilă din deșeurile municipale reprezintă o componentă majoră. În această categorie sunt cuprinse:

- deșeuri biodegradabile rezultate în gospodării și unități de alimentație publică;
- deșeuri vegetale din parcuri, grădini;
- deșeuri biodegradabile din piețe;
- componenta biodegradabilă din deșeurile stradale;
- namol orasenesc de la epurarea apelor uzate menajere;
- teoretic, hârtia este biodegradabilă, dar din punctul de vedere al Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, hârtia face parte din materialele reciclabile și nu va fi inclusă în categoria biodegradabilelor, excepție făcând hârtia de cea mai proastă calitate, ce nu poate fi reciclată.

În ultimii 5 ani, procentul de biodegradabile din deșeurile municipale a scăzut de la 72% în 1998 la 61% în 2002, dar cantitatea de materie biodegradabilă pe locuitor și an a crescut în acest interval, deoarece a crescut cantitatea de deșeuri municipale generate, ca și cantitatea de namol orasenesc generat (media de generare pe ultimii 5 ani: 243 kg deșeuri biodegradabile/locuitor.an).

Figura II.1.8. Evoluția deșeurilor biodegradabile generate

Figura II.1.8. Evoluția deșeurilor biodegradabile generate se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 81.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Pentru deșeurile biodegradabile, Hotărârea Guvernului nr. 162/2002 privind depozitarea deșeurilor, stipulează necesitatea scaderii cantității de deșeuri biodegradabile depozitate cu 25% față de cantitatea de biodegradabile generată în 1995, până în anul 2011. Având în vedere faptul că în anul 1995 (an de referință), cantitatea de deșeuri biodegradabile generată a fost de 4.800.000 tone (reprezentând 70% din cantitatea de deșeuri municipale generată), se poate spune că deșeurile biodegradabile depozitate în perioada 1998 - 2002 au crescut cu 2% în medie, având o tendință de scădere.

Tabelul II.1.6 prezintă evoluția deșeurilor biodegradabile în această perioadă.

Tabel II.1.6. Evoluția deșeurilor biodegradabile în perioada 1998 – 2002

	UM	1998*	1999	2000	2001	2002	media
Procent biodegradabile** în deșeuri municipale	%	72	70	67	65	61	67
Cantitate biodegradabile generata	tone/an	4677276	5412432	5942330	5520116	5520779	5414587
Cantitate biodegradabile depozitata	tone/an	4500000	4900000	5100000	5000000	4900000	4880000
Cantitate depozitata/cantitate generata 1995	%	94%	102%	106%	104%	102%	102%
Tendinta fata de 1995	%	-6%	+2%	+6%	+4%	+2%	+2%
Biodegradabile generate	kg/loc. an	208	241	265	246	253	243

* date incomplete Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

** inclusiv materia biodegradabila de la deșeurile din grădini și parcuri, deșeurile din piețe, deșeurile stradale și namolul din stațiile de epurare orășenești, exclusiv hârtia și cartonul.

Figura II.1.9. Cantități de deșeuri biodegradabile depozitate fata de 1995

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.10. Tendinta depozitarii deșeurilor biodegradabile fata de 1995 (%)

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.9. și Figura II.1.10. se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 82.

II.1.3. Colectarea și transportul deșeurilor municipale

Deșeurile municipale generate sunt colectate la nivelul localităților de către municipalitati, ele având prin lege aceasta responsabilitate (Legea nr. 139/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgenta 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților). Fiecare municipalitate (consiliu local) este obligat sa organizeze acest serviciu pentru populație. Municipalitatea își poate delega responsabilitatea unor firme de salubritate, prin contract. În unele localități, de obicei mici, exista câte o firma de salubritate, însă în orașele mari exista mai multe firme care se ocupa cu aceasta activitate. În zonele rurale, activitatea de colectare a

deșeurilor de la populație și agenți economici nu este organizată decât în localitățile rurale din vecinătatea unor orașe. Se apreciază ca doar 5% din populația rurală beneficiază de aceste servicii.

Deșeurile municipale rezultate în locuințe, instituții și entități economice diverse (comerț, industrie) sunt precolectate în recipiente de diferite capacități, amplasați în spații special amenajate în acest scop.

Firmele de salubritate detineau în 1999 un număr de peste 480.000 de recipiente de diferite tipuri

Tabel II.1.7. Situația recipientilor de colectare pentru deșeuri municipale (1999)

Tipuri de recipiente	Număr
Europubele	143.720
Pubele metalice	112.862
Containere	29.914
Saci	149.872
Alți recipiente	47.480
Total	483.848

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Deșeurile municipale sunt transportate la locurile de depozitare cu utilaje specifice. Firmele de salubritate sunt dotate cu peste 1.900 de vehicule transportoare, precum: autogunoiere compactoare, autotransportoare de container, tractoare, autobasculante, autocamioane. Exista și situația în care agenții economici își transporta deșeurile cu utilaje proprii.

Deșeurile stradale sunt colectate și transportate tot de firmele de salubritate. În orașe curățenia stradală este întreținută doar pe arterele principale cu ajutorul unor utilaje specifice (automaturatori colectoare, aspiratoare și mături pentru carosabil). Cea mai mare parte a deșeurilor stradale este însă colectată manual cu mijloace rudimentare. O problemă a salubrității strazilor în orașe este lipsa sau numărul insuficient de recipiente și de coșuri de gunoi stradal, atât în locurile aglomerate, cât și la periferia localităților.

Figura II.1.11 Evoluția colectării deșeurilor municipale

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura II.1.12 Populația care beneficiază de servicii pentru colectarea deșeurilor municipale, în mediul urban și pe țară

Figura II.1.11 și Figura II.1.12 se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 84.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Pentru o planificare corespunzătoare a gestiunii deșeurilor într-o anumită regiune, sunt necesare cunoștințe numeroase atât despre cantitatea de deșeuri rezultată, cât și despre compoziția și originea acestora. Studiarea deșeurilor menajere generate se constituie în fundamentul conceperii unor proiecte de gospodărire comunală a deșeurilor și al implementării unor instalații de recuperare, reciclare și eliminare a deșeurilor.

De exemplu, în Ramnicu Valcea în 2000 a fost realizat un proiect de sortare a deșeurilor menajere în vederea implementării unui sistem de colectare selectivă. Colectarea esantioanelor s-a realizat separat față de colectarea deșeurilor de către agenții de salubritate. S-au ales trei tipuri de clădiri pentru zone diferite. Recipientele alese pentru unitățile de esantion au fost cantarite și înainte de golire s-a măsurat gradul de umplere a recipientelor și, de asemenea, eventualele caracteristici ieșite din comun. S-a remarcat o problemă deosebită pentru clădirile cu etaj la strângerea unităților de esantion, și anume că sunt adeseori repartizate mai multe recipiente pentru un bloc, așa încât nu este posibilă stabilirea exactă a locuitorilor care folosesc cele patru recipiente aflate la dispoziție. Din acest motiv, în astfel de locuri, s-a înregistrat gradul de umplere a tuturor recipientelor care se găseau acolo. Cu ajutorul masei esantionului și a volumului total al recipientelor de la adresa de ridicare, s-a calculat apoi cantitatea de deșeuri pe locuitor.

Rezultatele sortării deșeurilor menajere atestă faptul că implementarea colectării selective și a compostării deșeurilor organice în orașul Ramnicu Valcea reprezintă temelia proiectului de gestiune a deșeurilor, dacă se dorește o reducere considerabilă a cantității de deșeuri biodegradabile. Fracția biodegradabilă din deșeurile menajere în Ramnicu Valcea, prezintă un conținut în apă ridicat în condițiile unei participări structurale reduse, prin amestecarea lor cu alte agregate biodegradabile și se poate realiza producerea unui amestec de pornire optim pentru procesul de compostare.

În ultimii ani colectarea selectivă a fost introdusă în România doar ca proiecte pilot. De exemplu în Iași proiectul avea ca obiectiv recuperarea deșeurilor de hârtie și carton. Bugetul proiectului a fost de 50.000 USD. Proiectul pilot s-a concentrat asupra unei zone pilot de agenți economici în partea centrală a orașului pe o perioadă de un an de zile (1999-2000). Au fost colectate peste 80 de tone de deșeuri de hârtie și carton. Hârtia a putut fi vândută pe sortimente sau presată vrac în balot. Aceste cantități reduse de deșeuri de hârtie și carton colectate selectiv s-au datorat lipsei motivării agenților economici. Deoarece sortarea hârtiei necesită un minimum de 10.000 t/an pentru a constitui o soluție economică fezabilă, colectarea selectivă nu s-a continuat și nici nu s-a extins la nivel de oraș sau județ.

Figura II.1.13. Evoluția deșeurilor municipale colectate în amestec și colectate separat

Figura II.1.13. Evoluția deșeurilor municipale colectate în amestec și colectate separat se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 85.

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

II.1.4. Valorificarea deșeurilor municipale

Deșeurile municipale nu sunt colectate selectiv în vederea valorificării materialelor reciclabile (hârtie, carton, sticlă, metale, materiale plastice), decât într-o foarte mică măsură, la nivel local. Se poate afirma că aproximativ 40% din componentele deșeurilor municipale reprezintă materiale reciclabile, din care cca. 20% au mari șanse de recuperare, nefiind contaminate. În urma colectării selective prin proiecte pilot, doar 2% din materiale reciclabile total generate sunt valorificate. Restul se elimină prin depozitare, pierzându-se astfel mari cantități de materii prime secundare și resurse energetice.

În ultimii 1-2 ani, agenții economici privați au demarat acțiuni de colectare susținută a cartonului și PET-urilor. Materialele plastice colectate sunt trimise uneori la export (Ungaria, Bulgaria, Italia, China, Coreea). Nu există date certe privind exportul acestor deșeuri.

În unele localități s-a redemarat acțiunea de amplasare a unor "puncte de depunere / colectare" la care populația poate depune (cu sau fără remunerare) maculatura, carton, sticle, plastic. Din informații oferite de Ministerul Industriei și Resurselor, rezulta că în perioada 1995 - 2000 au funcționat 2500 puncte de colectare deșeuri reciclabile.

În România sunt autorizate și au început să preia aceste deșeuri din punctele de colectare în vederea reciclării și/sau valorificării următoarele instituții:

- din industria sticlei (vezi anexa 1 pentru mai multe detalii):
 - Stirom S.A. București cu o capacitate de maxim 30.000 tone/an (funcție de structura de producție),
 - Stimet S.A. Sighisoara cu o capacitate de maxim 15.000 tone/an (funcție de structura de producție);
- din industria hârtiei și cartonului (vezi anexa 1 și 2 pentru mai multe detalii):
 - Ambro S.A. Suceava cu o capacitate de 100.000 tone/an de maculatura brută,
 - Vrancart S.A. Adjud cu o capacitate de 50.000 tone/an de maculatura brută,
 - Letea S.A. Bacău cu o capacitate de 50.000 tone/an de maculatura brută,
 - Ecopaper SA Zarnesti cu o capacitate de 40.000 tone/an de maculatura brută,
 - Celhart Donaris S.A. Brăila cu o capacitate de 22.000 tone/an de maculatura brută,
 - Hicart S.A. Prundul Bărgăului cu o capacitate de 15.000 tone/an de maculatura brută,
 - Celrom S.A. Tr. Severin cu o capacitate de 15.000 tone/an de maculatura brută,
 - Petrocart S.A. Piatra Neamț cu o capacitate de 12.000 tone/an de maculatura brută,
 - Omnimpex Hârtia S.A. Buzău cu o capacitate de 10.000 tone/an de maculatura brută,
 - Cahiro S.A. Scaieni cu o capacitate de 10.000 tone/an de maculatura brută,
 - Mucart S.A. Cluj cu o capacitate de 10.000 tone/an de maculatura brută,
 - Pehart S.A. Petrești cu o capacitate de 8.000 tone/an de maculatura brută,
 - Comceh S.A. Călărași cu o capacitate de 5.000 tone/an de maculatura brută.
- din industria maselor plastice (vezi anexa 1 și 3 pentru mai multe detalii):
 - Plastor S.A. Oradea
 - Recolo S.A. Oradea
 - Prodplast S.A. București
 - Greentech S.A. Buzău
 - Napochim S.A. Cluj Napoca
 - AV-Flex S.R.L. Constanța
 - Aydeniz Prest Corn S.R.L. Constanța
 - Energia S.A. Constanța
 - Tehno-Star S.R.L. Sf. Gheorghe
 - Berolina Plastics S.R.L. Miercurea Ciuc
 - Harplast S.A. Miercurea Ciuc
 - 3P România S.R.L. Iași
 - Jin's Internațional Trade S.R.L. Buftea
 - Tecnoplast S.R.L. Băls
 - Alfaplast S.R.L. Jebel, jud. Timiș
 - V.F.M. S.R.L. Rm. Valcea
 - Balcanic Prod S.R.L. Focșani
 - Uniplast S.A. Focșani
 - Hans & Elena Internațional S.R.L. Brașov

- Genial Company S.R.L. Oltenita, jud. Calarasi

În unele orașe s-au înființat stații pilot de compostare a deșeurilor biodegradabile. De exemplu municipalitatea Ramnicu Valcea a susținut un proiect pilot de colectare selectivă a deșeurilor pe două fracții (biodegradabil și restul) în vederea compostării fracției biodegradabile. Proiectul s-a concentrat asupra unei zone cu tipuri diferite de clădiri (blocuri cu 10, 8 respectiv 4 etaje și case la curte) pentru 1.260 de familii.

Colectarea era realizată tot de cei care se ocupau cu serviciile de salubritate în oraș cu zile diferite de colectare pentru acea zonă pilot și erau transportate pe o platformă pilot pe depozitul existent de deșeuri a orașului.

Utilajele folosite pentru realizarea compostului sunt doar un toculator, un încărcător cu care sunt și întoarse gramezile și o sită. Procesul de compostare durează 18 săptămâni, timp în care gramezile sunt întoarse de 2 - 3 ori, atunci când temperatura în interiorul gramezii ajunge la 70°C.

Compostul final este utilizat pe terenurile domeniului public, serele primăriei și taluzul depozitului existent.

Pentru colectarea selectivă nu se percepe tarif diferit, iar de curând a fost introdusă taxa de salubritate, taxa ce include colectarea, transportul și închiderea depozitului existent. Astfel, aceasta taxă ajunge la 12 EURO/tonă și locuitor.

Colectarea selectivă va fi generalizată la nivel de oraș printr-o Hotărâre a Consiliului Local începând cu anul 2004.

În cazul namolului de la epurarea apelor uzate orășenești, doar 3% din cantitatea produsă anual este valorificată în agricultură.

În ceea ce privește valorificarea deșeurilor din construcții și demolări nu există un sistem bine stabilit, ci doar o reutilizare internă a acestor deșeuri în gospodăria proprie sau o comercializare a lor pe o piață nedeclarată.

II.1.5. Tratarea deșeurilor municipale

Cu excepția compactării realizate în utilajele moderne de transport (gunoiere, autocompactoare), deșeurile municipale nu sunt supuse nici unui proces de tratare prealabilă eliminării finale prin depozitare (de ex. balotare în vederea reducerii volumului, tratare mecano-biologică).

II.1.6. Incinerarea deșeurilor municipale

Incinerarea deșeurilor nu reprezintă o practică obișnuită pentru tratarea/eliminarea deșeurilor municipale în România. Deși în ultima perioadă ponderea părții combustibile a crescut, puterea calorică a deșeurilor este încă scăzută, făcând inefficient procesul de incinerare cu recuperare de energie. În câteva orașe mari (București, Craiova, Iași, Timișoara, Constanța) au existat instalații pilot pentru incinerarea deșeurilor municipale, de capacități reduse, realizate în anii '80 în scopul experimentării unor soluții tehnologice autohtone de incinerare a deșeurilor. Cu excepția instalației Militari din municipiul București, care funcționează temporar arzând produse cu valabilitate depășită devenite deșeuri, celelalte incineratoare-pilot au fost scoase din funcțiune, acestea nefiind în conformitate cu Directivele Uniunii Europene, în prezent în România nu există instalații de incinerare a deșeurilor municipale.

II.1.7. Depozitarea deșeurilor municipale

Depozitarea reprezintă principala opțiune de eliminare a deșeurilor municipale. Din totalul deșeurilor municipale generate, aproximativ 95% sunt depozitate în fiecare an. În fiecare localitate urbană există cel puțin un depozit pentru deșeuri.

În anul 2002 erau înregistrate 265 depozite de deșeuri municipale, aparținând orașelor și municipiilor. Acestea ocupa sub 1.000 hectare, ceea ce reprezintă aproximativ 7% din totalul suprafețelor afectate de depozitarea deșeurilor.

Din totalul depozitelor inventariate, la nivelul anului 2002:

- 11 depozite municipale de deșeuri sunt noi, cu capacitate liberă de depozitare, care se conformează cu cea mai mare parte a prevederilor Directivei 99/31, respectiv a Hotărârii Guvernului nr. 162/2002 privind depozitarea deșeurilor și care necesită îmbunătățirea activităților de operare și monitorizare pentru o conformare totală (Tabel II.1.8.)

- 251 depozite de deșeuri municipale au capacități libere variabile, care nu îndeplinesc cerințele Directivei nr. 99/31 și Hotărârii Guvernului nr. 162/2002.

La începutul anului 2003 erau în construcție 3 noi depozite de deșeuri municipale: Brașov, Buzău, Arad, care vor fi date în folosință la începutul anului 2004.

Tabel II.1.8. Depozite noi de deșeuri municipale la nivel național

Nr.	Județ	Nume depozit	An deschidere	An estimat de închidere
1	Constanța	Depozit mixt Ovidiu	1997	2025
2	Neamț	Depozit orasenesc Piatra Neamț	1999	2005
3	București	Depozit IRIDEX - Chiajna	2000	2019
4	Brăila	Depozit ecologic Tracon - Brăila	2001	2031
5	Ilfov	Depozit orasenesc Glină	2001	2005
6	Ilfov	Depozit ecologic Vidra	2001	2023
7	Mureș	Depozit orasenesc Sighisoara	2002	2020
8	Prahova	Depozit ecologic Baicoi	2002	2012
9	Prahova	Depozit ecologic Boldesti-Scaieni	2002	2014
10	Prahova	Depozit mixt Campina-Bănești	2002	2012
11	Sibiu	Depozit ecologic Cristian	2003	2034

Sursa: baza de date privind depozitele de deșeuri – ICIM

Figura II.1.14. Pozitionarea depozitelor noi

Sursa: baza de date privind depozitele de deșeuri - ICIM

Pentru cele 265 de depozite inventariate, clasificarea în acord cu prevederile Directivei s-a realizat în funcție de deținătorul și operatorul depozitului, tipul deșeurilor depozitate, tipul activităților industriale care se desfășoară în zona amplasamentului. Astfel, a rezultat faptul ca toate cele 265 depozite inventariate se încadrează în clasa de depozit "b" (depozite pentru deșeuri nepericuloase).

Figura II.1.15 Evoluția depozitelor municipale noi în funcțiune

Figura II.1.15 Evoluția depozitelor municipale noi în funcțiune se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 89.

Sursa: baza de date privind depozitele de deșeuri - ICIM

Cele mai multe depozite de deșeuri municipale sunt mixte (60%), acceptând pentru depozitare atât deșeuri de tip menajer, cat și deșeuri de construcții și demolări, dar și deșeuri industriale nepericuloase. Circa 30% din depozitele orășenești sunt depozite municipale simple, acceptând spre depozitare numai deșeuri provenite din activități domestice. Doar 10% din depozitele municipale de deșeuri sunt autorizate de către Inspectoratele teritoriale de Protecție a Mediului.

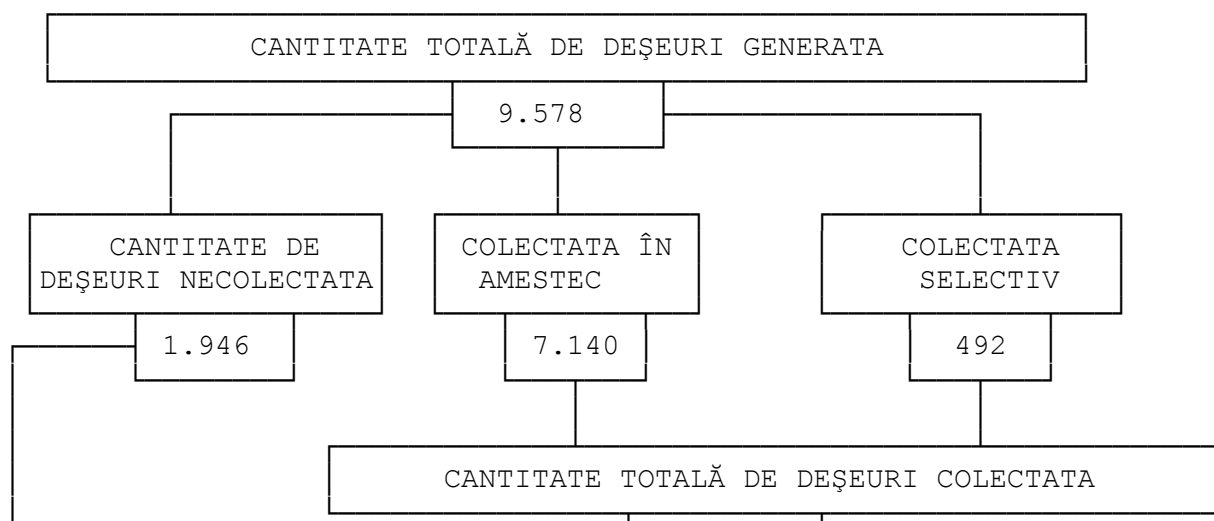
Aproximativ 80% din depozite ocupa suprafețe relativ mici (între 0,5 și 5 ha), restul de 20% fiind depozite orășenești mari, care ocupa suprafețe de la 5 la peste 20 ha.

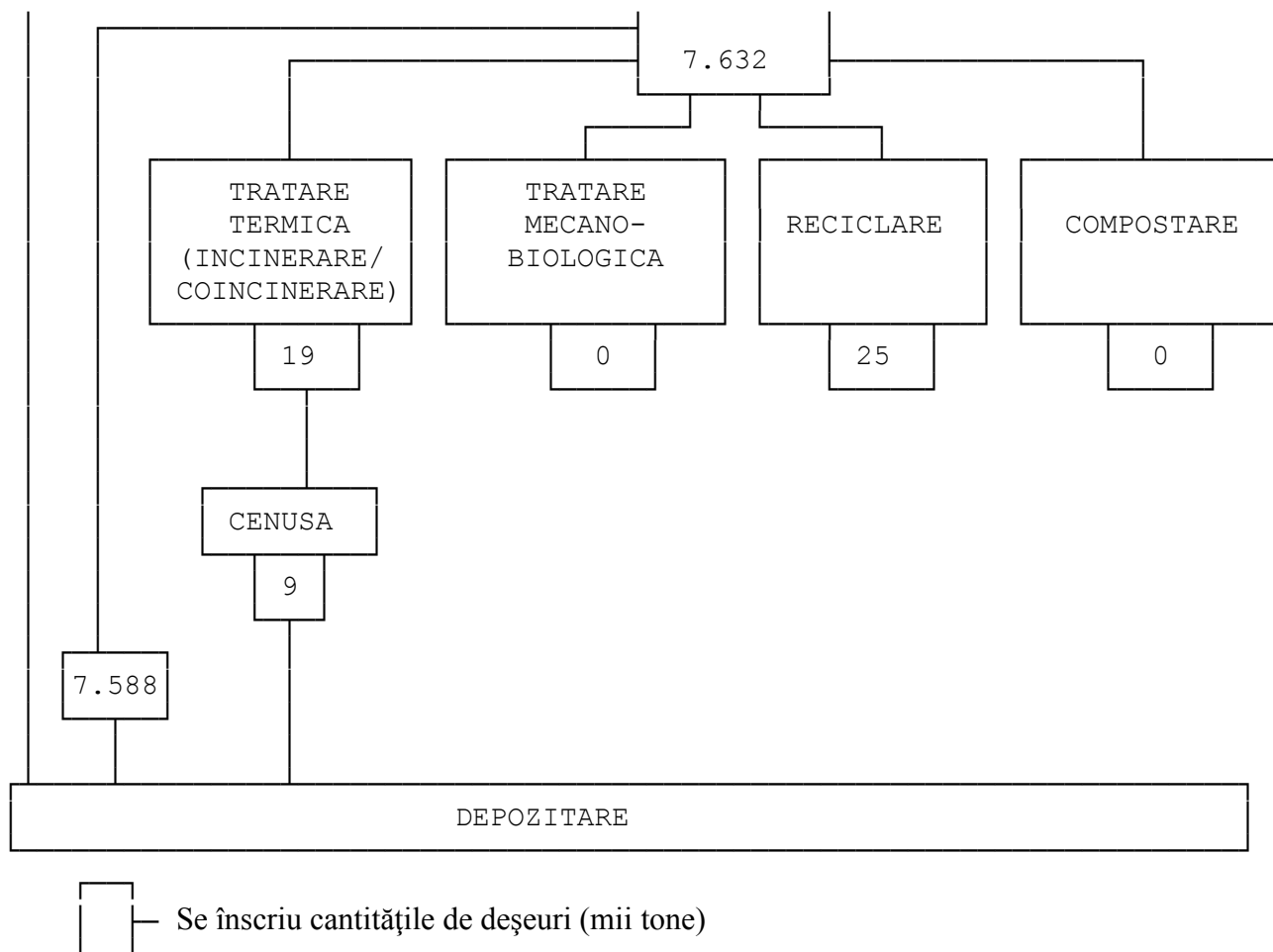
În privinta gradului de amenajare a depozitelor orășenești, peste 40% nu beneficiază de nici un fel de facilități pentru protecția mediului. Mai mult de 45% dintre depozite au doar împrejmuire cu gard.

Desfășurarea activității pe depozite este, de asemenea, deficitară. Pe lângă deșeurile menajere, stradale, comerciale, pe depozitele orășenești sunt acceptate, în mod ilegal, și deșeuri industriale periculoase. Amestecul acestor tipuri de deșeuri conduce la producerea unui levigat încărcat cu substanțe nocive care, prin infiltrare, polueaza apele de suprafața și subterane sau solul și implicit afectează starea de sănătate a populației din zona.

Toate aceste considerente conduc la concluzia ca gestionarea deșeurilor necesita adoptarea unor măsuri specifice, adecvate fiecărei faze de eliminare a deșeurilor în mediu. Respectarea acestor măsuri trebuie să facă obiectul activității de monitoring a factorilor de mediu afectați de prezenta deșeurilor.

Figura II.1.16 Fluxul deșeurilor municipale - 2002 (mii tone)

II.2. PROGNOZA PRIVIND GENERAREA DEȘEURILOR MUNICIPALE

În România, populația este în continua scădere, conform evoluției pe ultimii 5 ani și conform recensământului din martie 2002.

Astfel pornind de la o populație de 21.600.000 pentru anul 2003 și considerând o scădere de 0,25 % pe an până în 2007 și de 0,20% pe an până în 2013 rezulta următoarele date:

Tabelul II.2.1. Prognoza evoluției populației României

Anul	2005	2007	2013
Populația	21.492.135	21.384.809	21.087.159

Pentru realizarea unei prognoze cat mai detaliate și corecte, în ceea ce privește generarea deșeurilor s-a realizat o separare pe medii locuite în funcție de tipurile de localități. Acestea se prezintă astfel: mediul urban dens reprezintă localitățile cu un număr de locuitori mai mare de 50.000, mediul urban reprezintă localitățile urbane cu un număr de locuitori mai mic de 50.000, iar mediul rural reprezintă toate localitățile rurale (sate și comune);

Tabelul II.2.2. Prognoza populației pe tip de medii locuite

Anul	2003	2007	2013
Mediul urban dens	7.992.000	7.805.455	7.538.659
Mediul urban	3.348.000	3.314.645	3.268.510
Mediul rural	10.260.000	10.264.708	10.279.990
Total populație	21.600.000	21.384.809	21.087.159

Datorită migrării populației din mediile urban dens și urban spre mediul rural, populația din acest mediu va crește ușor.

În România, conform datelor oficiale, indicele mediu de generare a deșeurilor municipale (calculat în funcție de numărul de locuitori din mediul urban și din mediul rural, respectiv de indicii de generare a deșeurilor menajere corespunzători), a avut în perioada 1995 - 2000, o valoare medie de 293 kg/locuitor.an, respectiv 0,80 kg/locuitor.zi (în comparație cu alte țări din Uniunea Europeană, aceste valori sunt cu cca. 40 % mai mici).

Pentru realizarea prognozei s-au considerat următoarele:

- tipurile de localități
 - distribuția populației pe tipuri de localități în 2002:
 - mediu urban dens - 37 %,
 - mediu urban - 15,5 %,
 - mediu rural - 47,5 %;
 - cantități de deșeuri menajere estimate pentru 2003:
 - 370 kg/locuitor.an în zone urbane dens populate,
 - 290 kg/locuitor.an în zone urbane,
 - 150 kg/locuitor.an în zone rurale;
 - cantități de deșeuri municipale estimate pentru 2003:
 - 628 kg/locuitor.an în zone urbane dens populate,
 - 488 kg/locuitor.an în zone urbane,
 - 256 kg/locuitor.an în zone rurale;
 - scăderea numărului populației în zonele intens populate și creșterea populației din zonele rurale (tabelul II.2.2);
 - rezultatele unor studii de caz realizate până în prezent privind cantitățile și compoziția deșeurilor produse în unele localități din România;
 - prevederile din Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor.
- Prognoza generării deșeurilor municipale pe tipul de mediu locuit este prezentată în tabele II.2.3-II.2.5.

Tabelul II.2.3. Mediu urban dens:

Anul	2003	2007	2013
Evoluția populației(%)	37%	36,5%	35,8%
Evoluția populației(nr.loc.)	7.992.000	7.805.455	7.538.659
Cantitatea de deșeuri menajere generate (kg/locuitor.an)	370	371	400
Cantitatea de deșeuri municipale generate (kg/locuitor.an)	628	648	680

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Tabelul II.2.4. Mediu urban:

Anul	2003	2007	2013
Evoluția populației(%)	15,5%	15,5%	15,5%
Evoluția populației(nr.loc.)	3.348.000	3.314.645	3.268.510
Cantitatea de deșeuri menajere generate (kg/locuitor.an)	290	299	314
Cantitatea de deșeuri municipale generate (kg/locuitor.an)	488	504	528

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Tabelul II.2.5. Mediu rural:

Anul	2003	2007	2013
Evoluția populației(%)	47,5%	48,0%	48,8%
Evoluția populației(nr.loc.)	10.260.000	10.264.708	10.279.990
Cantitatea de deșeuri menajere generate (kg/locuitor.an)	150	154	162
Cantitatea de deșeuri municipale generate (kg/locuitor.an)	256	264	277

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Cantitatea de deșeuri municipale generate crește în această perioadă datorită creșterii consumului de bunuri la populație, estimată a fi de 0,8% pe an.

În continuare sunt prezentate prognozele la nivel național și evoluția anuală a cantităților de deșeuri municipale generate.

II.2.1. Prognoza generării deșeurilor

Prognoza generării va cuprinde următoarele grupe de deșeuri:

- 1. deșeuri municipale și asimilabile din comerț, industrie și instituții;
- 2. namoluri de la stații de epurare;
- 3. deșeuri din construcții și demolări.

Pornind de la date existente din anul 1995, comparate cu cele din 2002, a fost stabilită o creștere medie de 0,8 % pe an a cantității de deșeuri municipale și asimilabile generate.

Pentru cantitatea de namoluri de la stațiile de epurare orășenești generate s-a luat în considerare populația racordată la sistemele de alimentare cu apă și canalizare și s-a prognozat o creștere medie de 25% pe an a populației racordate, astfel crescând proporțional și cantitatea de namol generată.

Pentru cantitatea de deșeuri din construcții și demolări s-a stabilit, de asemenea, o creștere medie de 0,8 % pe an în ceea ce privește generarea.

Figura II.2.1. Evoluția populației comparativ cu evoluția deșeurilor generate

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Figura II.2.2. Evoluția deșeurilor municipale pe tip de mediu locuit

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Figura II.2.1. și Figura II.2.2. se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 93.

Figura II.2.3. Evoluția deșeurilor menajere și municipale

Figura II.2.3. Evoluția deșeurilor menajere și municipale se găsește în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 94.

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

II.2.2. Prognoza privind colectarea deșeurilor:

Pornind de la cantitățile de deșeuri estimate a fi generate și ținând seama de obiectivele stabilite privind extinderea sistemului de colectare și implementarea colectării selective, au fost estimate cantitățile de deșeuri care vor fi colectate, precum și cantitățile de deșeuri care urmează a fi colectate separat. Pentru realizarea estimărilor s-au utilizat următoarele ipoteze privind evoluția anuală a extinderii colectării și a implementării colectării selective.

Pentru mediul urban dens coeficientul de colectare a deșeurilor municipale și asimilabile este de 100 %, iar pentru mediul urban este de 90 %, care se estimează ca va rămâne constant până în 2007, după care va crește cu 2 % pe an până în anul 2012, când se va ajunge la o colectare de 100 %.

Pentru mediu rural, coeficientul de colectare în prezent este de circa 10 %, estimandu-se o creștere de 1 % pe an pana în 2007 și de 7-8 % între 2008 și 2012, după care creșterea va fi de 10 % pe an pana în 2013, moment în care se va ajunge la 60 %.

În ceea ce privește colectarea namolurilor de la stațiile de epurare orășenești, procentul este de 100%, iar colectarea deșeurilor din construcții și demolări este de 100% în mediu urban dens; în mediu urban procentul de colectare este de 90 %, estimandu-se a crește cu 1 % pe an și ajungând în 2013 la 100%; pentru mediul rural coeficientul de colectare este de 10 %, estimandu-se o creștere anuală de 5 % pana în 2007, și o creștere ulterioară de 10 % pe an pana în 2014 când va atinge 100 %.

Din punct de vedere al populației de la care se colectează - per total la nivel național, s-a considerat un coeficient actual de 56% și s-a prognozat un coeficient de creștere de 0,24 pana în anul 2007, după care s-a prognozat un coeficient de 4% pana în anul 2012 și de 5% pana în anul 2013, moment în care atinge un procent de 84%.

Tabel II.2.7. Prognoza privind sistemul de colectare a deșeurilor

An	2003	2007	2013
Procent colectare deșeuri (% populație deservita)	56%	58%	84%

Sursa: prelucrare date IC IM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Figura II.2.4. Evoluția colectării deșeurilor municipale și asimilabile

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Figura II.2.5. Populația care beneficiază de servicii pentru colectarea deșeurilor municipale, în mediul urban dens, urban, rural și pe țara

Sursa: prelucrare date ICIM pe baza programului din cadrul Proiectului de Twinning România Franta

Figura II.2.4. și Figura II.2.5. se găsesc în Monitorul Oficial al României, Nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, Partea I, la pagina 95.

Aceasta estimare a prognozei reprezintă o schitare în linii mari a evoluției deșeurilor pentru următorii 10 ani, bazându-se pe datele și cunoștințele existente în ceea ce privește generarea deșeurilor municipale și sistemele de colectare ale acestora. Odată cu dezvoltarea unor noi sisteme și metode de gestionare a deșeurilor se vor putea adauga noi date și detalii.

II.3. ALTERNATIVE DE ATINGERE A OBIECTIVELOR STRATEGICE

II.3.1. Aspecte generale

Din datele prezentate în capitolele anterioare rezulta ca România are în prezent un sistem de gestionare a deșeurilor bazat doar pe colectare neselectivă și eliminare prin depozitare. România este conștientă de faptul că trebuie să atingă țintele stabilite prin Acquis-ul Comunitar și în acest scop se vor lua în considerare următoarele aspecte:

- condițiile geografice generale și regionale;
- densitatea populației în mediile urban dens, urban și rural;
- activitățile comerciale și industriale;
- condițiile de trafic, în special în ceea ce privește transportul rutier și feroviar;
- posibilitățile de reciclare existente în industrie sau alte domenii;
- dezvoltarea economică la nivel național și regional;
- modalitățile actuale de finanțare a investițiilor și funcționarii instalațiilor de gestionare a deșeurilor;
- gradul de acceptare a soluțiilor recomandate de către populație și de către operatorii industriali.

România este conștientă de faptul că trebuie să introducă tehnici și tehnologii noi pentru gestionarea deșeurilor. Neavând cunoștințele și experiența necesară pentru a integra astfel de tehnologii la nivel național, România își propune să realizeze într-o primă etapă stații pilot-demonstrative care vor servi la evaluarea metodelor de gestionare a deșeurilor considerate optime. Aceste stații demonstrative vor fi utilizate pentru obținerea parametrilor tehnico-economici reali și a experienței de realizare și exploatare, precum și pentru informarea populației și obținerea acceptului acesteia.

Se intenționează o corelare a proiectelor de instalații demonstrative astfel încât să se acopere toate sursele și tipurile de deșeurii cât și toate etapele de gestionare a deșeurilor, de la colectare până la eliminarea finală.

Utilizarea instalațiilor pilot-demonstrative pentru a cumula cunoștințele și experiența necesară pentru implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor.

Dezvoltarea unor campanii de informare și instruire a populației pentru a obține acceptul public necesar unor investiții ulterioare.

II.3.2. Prevenire și minimizare

Prevenirea generării de deșeurii sau minimizarea trebuie discutată sau planificată în strânsă corelare cu gospodărirea resurselor și produselor.

Prevenirea deșeurilor, ca și generarea deșeurilor, depinde de factori ca:

- activitățile economice;
- modelul de producție și consum;
- modificările demografice;
- inovațiile tehnologice.

De aceea, primul pas spre o strategie globală în ceea ce privește prevenirea deșeurilor îl reprezintă corelarea tuturor instrumentelor disponibile. În această fază nu este posibil să se propună ținte cuantificabile pentru prevenirea deșeurilor. Se pot oferi însă elemente privind scopul prevenirii deșeurilor în diferite sectoare.

Domeniul-tinta pentru prevenirea apariției deșeurilor este industria producătoare. Există o cerință evidentă de îmbunătățire a cunoștințelor în ceea ce privește prevenirea deșeurilor în cadrul tehnologiilor de producție folosite în România. Toate ramurile industriale trebuie informate și sprijinite pentru a minimiza generarea de deșeurii prin modificarea tehnicilor de producție și prin reutilizarea și reciclarea internă a "produselor" nedorite. În special respectarea cerințelor directivei privind Prevenirea și Controlul Integrat al Poluării (IPPC) preluată prin OU 34/2002, va convinge factorii industriali de beneficiile atât ecologice cât și economice ale prevenirii. Este cunoscut din experiența țărilor membre UE că aceasta poate fi cea mai eficientă metodă de prevenire a deșeurilor.

Pe de altă parte sunt necesare campanii de informare a agenților comerciali și a consumatorilor privați privind posibilitățile lor de a preveni generarea deșeurilor. Campaniile de informare publică vor conține informații specifice și motivații pentru diferiți factori implicați. Aceasta înseamnă că trebuie să se pregătească materiale specifice de informare pentru instituțiile publice (școli, universități), pentru administrațiile publice și private, pentru toate tipurile de comercianți și, în final, pentru consumatorii finali.

În această fază nu este posibil să se indice o valoare-tintă pentru prevenirea deșeurilor de către actorii menționați mai sus.

Prevenirea reprezintă principalul pas într-un sistem integrat de gestionare a deșeurilor, pe termen lung. De aceea trebuie introdusă în viitoarele planuri de dezvoltare economică.

În al doilea rând prevenirea reprezintă principala obligație/responsabilitate a tuturor consumatorilor de bunuri.

II.3.3. Colectare

Pentru planificarea sistemelor tehnice de colectare a deșeurilor, România trebuie să ia în considerare:

- tipurile de structuri rezidențiale;
- tipurile de locuințe;
- accesul rutier pentru vehiculele de colectare;
- acceptarea de către populație a noilor sisteme de colectare.

În ceea ce privește extinderea colectării deșeurilor municipale în mediul urban și mai ales în mediul rural România își propune realizarea unor programe de educare și informare a populației și de stimulare a companiilor de salubritate existente și de atragere a noilor investitori în domeniul gestionării deșeurilor.

În ceea ce privește colectarea selectivă, prima acțiune necesară este identificarea tipurilor de containere utilizabile pentru colectarea selectivă la sursele de deșeurii (ambalaje, deșeurii organice și restul deșeurilor menajere) și, de asemenea, a modului de etichetare sau marcarea acestora. Se va avea în vedere asigurarea volumului și numărului suficient de containere pentru diferitele tipuri de clădiri, funcție de numărul de locuitori.

Alegerea tipurilor de containere pentru colectarea deșeurilor trebuie să se realizeze în așa fel încât să se evite depășirea capacităților optime de colectare, respectând în același timp normele de igienă. Containerelor trebuie selectate astfel încât:

- să poată fi ușor umplute de către populație;
- să poată fi ușor accesate și golite de către cei ce asigură serviciul de salubritate;
- să poată fi menținute în condiții satisfăcătoare de igienă.

Golirea containerelor trebuie să se realizeze în funcție de:

- gradul de umplere a acestora de către populație;
- variațiile de temperatură (vara, datorită temperaturii ridicate frecvența de colectare a deșeurilor va fi mai mare).

În prezent, în România este disponibilă întreaga gamă de containere UE, respectiv:

- containere de plastic de 80 l;
- containere de plastic de 120 l;
- containere de plastic de 240 l;
- containere de 1,1 mc pentru clădiri cu mai mult de 5 nivele;
- containere de 2,2 mc pentru clădiri cu mai mult de 5 nivele.

În condiții speciale, pot fi utilizați saci de plastic, în special pentru colectarea materialelor reciclabile.

Containerele mari nu trebuie utilizate pentru deșeurile menajere, ci pentru cele din comerț (magazine, centre comerciale mari). Centrele comerciale vor selecta tipul de containere necesar, respectiv cu/fără sisteme de compactare în funcție de necesitățile lor specifice.

Intenția României este de a produce toate tipurile de containere și nu a le importa. În prezent există o asemenea industrie în România și se intenționează dezvoltarea ei.

Se vor crea condiții ca întreaga cantitate de deșeurii menajere să poată fi colectată și să nu se practice moduri de eliminare ilegale.

Utilizarea întregii game de containere disponibile.
Asigurarea volumului necesar al containerelor pentru toate gospodăriile
private.
Asigurarea serviciului de colectare regulată la nivel național.

II.3.4. Transport (inclusiv transfer)

România este conștientă de faptul că în viitor transportul deșeurilor și a produselor derivate din acestea se va intensifica. Deșeurile trebuie transportate:

- de la surse la stații de pretratare;
- de la punctele de colectare separată la stații de procesare și sortare;
- de la stații de sortare și reprocesare la instalațiile de reciclare finală;
- de la surse la depozite sau stații de incinerare regionale.

Pentru minimizarea costurilor și a impactului ecologic, în special asupra populației va fi necesară optimizarea activităților de transport cât mai mult posibil.

Măsuri pentru optimizarea condițiilor de transport a deșeurilor:

- selectarea locațiilor pentru stațiile de sortare, procesare și pretratare în "centrul" zonelor de generare a deșeurilor;
- amplasarea stațiilor de procesare a deșeurilor (stații de tratare mecano-biologică) cât mai aproape de depozitele finale;
- utilizarea pentru colectarea deșeurilor a unor vehicule de colectare cu emisii reduse de noxe (zgomot și gaze de esapament);
- adaptarea autovehiculelor de colectare și transport în funcție de condițiile de drum, structura localităților și structura arhitecturală a diferitelor clădiri;
- optimizarea distanțelor de transport pentru utilizarea la maxim a capacității autovehiculelor de transport;
- minimizarea distanțelor de transport prin utilizarea stațiilor de transfer;

- dacă distanțele de transport lungi nu pot fi evitate este indicat să se utilizeze căile ferate sau navale (exemplu, Dunarea)

Numărul total și capacitatea stațiilor de transfer va depinde de planificarea detaliată a gestionării deșeurilor în cadrul planurilor de dezvoltare locale sau regionale.

Transportul deșeurilor se va dezvolta și va acoperi mai multe sectoare.
Sunt necesare măsuri pentru a minimiza distanțele de transport și a reduce impactul ecologic al acestuia.

II.3.5. Reciclare și valorificare

În ierarhia opțiunilor de gestionare a deșeurilor, inclusă atât în reglementările UE cât și în cele naționale, recuperarea reprezintă o prioritate aflată înaintea eliminării prin depozitare. Măsurile necesare trebuie planificate astfel încât să se ajungă la cea mai eficientă metodă de recuperare și reciclare ținând cont de tipurile de deșeuri, de sursele de deșeuri și de compoziția diferită a deșeurilor, în ceea ce privește deșeurile municipale, România se concentrează asupra deșeurilor de ambalaje, de hârtie, deșeurilor biodegradabile, deșeurilor din construcții și demolări și asupra namolurilor rezultate din epurarea apelor menajere. În ceea ce privește bunurile de consum reciclarea și recuperarea se vor concentra asupra deșeurilor de echipamente electrice și electronice, vehiculele și anvelope uzate.

II.3.5.1. Deșeuri de ambalaje

Pentru a atinge tintele stabilite în legislația europeană și națională sistemul pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje va cuprinde:

- colectarea separată;
- sortarea și procesarea;
- reciclarea finală.

În ceea ce privește colectarea separată trebuie luate în considerare aceleași obiective ca și pentru colectarea generală a deșeurilor.

Tipul de colectare și de containere trebuie alese în funcție de condițiile și tipurile de materiale din ambalaje. Ambalajele din sticlă pot fi colectate, în primul rând, în containere speciale amplasate în locuri publice, în apropierea centrelor comerciale. Amplasarea containerelor de colectare a sticlei trebuie planificată în așa manieră încât să fie ușor accesate de populație, să nu creeze probleme în zonele respective (zgomot), locațiile să fie ușor accesate de către companiile de colectare, să se încadreze în imaginea arhitecturală a zonei și containerele să poată fi menținute curate. Ținând cont de tipul de sticlă cel mai vandabil, interiorul containerelor trebuie să fie împărțit în compartimente pentru sticlă de culoare albă, maro și verde. În zonele urbane dense containerele de colectare a sticlei trebuie amplasate în apropierea locuințelor.

Ambalajele din plastic, metale și materiale compozite trebuie colectate în amestec într-un singur container sau în saci de plastic speciali. Aceste containere trebuie amplasate în apropierea locuințelor. Este recomandabil ca hârtia și ambalajele de hârtie să fie colectate în recipiente separate. Dar, în funcție de condițiile regionale specifice se poate lua în considerare colectarea într-un singur container a ambalajelor din hârtie, plastic, metal și compozite. Chiar și în acest caz, sticlă trebuie colectată strict separat.

Indiferent de sistemul de colectare a deșeurilor de ambalaje este necesară crearea sau dezvoltarea unor instalații de sortare și procesare a acestora în vederea reciclării.

Ambalajele din sticla colectate trebuie sortate pentru a se asigura ca sticla sortata după culoare este lipsită de impuritati precum aluminiu, plumb și silicati (pietre, portelan și ceramica).

Hârtia și cartonul trebuie sortate pentru a elimina impuritățile și pentru a atinge calitatea necesară industriei de hârtie și carton. De exemplu, sortarea în categorii precum hârtia de scris, carton și hârtia de joasă calitate din ambalaje asigură atingerea calității necesare pentru reciclare.

Ambalajele din diferite materiale, colectate în amestec, trebuie sortate pentru a ajunge la materiale cu aceeași compoziție, cel puțin după cum urmează:

- tabla inoxidabilă;

- aluminiu;

- tetrapak;

și în ceea ce privește plasticele, cel puțin:

- PVC;

- PP;

- PE;

- PET.

Pentru primele stații de sortare care se vor înființa este recomandabil să se opteze pentru sortarea manuală, dar România are intenția de a utiliza cât mai curând, sistemele de sortare mecanică sau automată recunoscute internațional. Aceste sisteme sunt în special disponibile pentru sortarea în funcție de culoarea sticlei, pentru sortarea hârtiei, a metalelor feroase și neferoase. Sortarea magnetică a aluminiului și a tablei inoxidabile poate fi utilizată și în cadrul stațiilor de sortare manuală.

România este conștientă că recuperarea și reciclarea vor fi un succes numai dacă materialele colectate și sortate vor fi în final utilizate în cadrul ramurilor specifice ale industriei. De aceea, tehnologiile de producție din industria de sticlă, metal, hârtie, carton și plastic trebuie adaptate pentru utilizarea acestor materiale. Programe economice speciale vor fi utilizate pentru a motiva industriile să se implice în procesul de reciclare și pentru a crea piețe de desfacere pentru astfel de produse rezultate în urma reciclării materialelor pentru companiile deja implicate în acest proces.

România intenționează să planifice campanii de informare a populației, de stimulare a administrațiilor locale, a industriilor și a tuturor factorilor implicați pentru a asigura succesul acestor sisteme de recuperare și reciclare.

Crearea inițială a unor stații de sortare manuală, urmând a se îmbunătăți acest sistem prin implementarea unor instalații mecanice și automate.

Dezvoltarea unor programe economice speciale pentru a stimula industriile.

Campanii de informare a publicului.

II.3.5.2. Deșeuri biodegradabile

După cum s-a menționat în capitolele anterioare deșeurile biodegradabile reprezintă circa 51% din deșeurile municipale din România.

Pentru a atinge obiectivele generale de recuperare/reciclare și de reducere a materiilor biodegradabile trimise spre depozitarea finală trebuie utilizate toate măsurile posibile de valorificare a deșeurilor biodegradabile.

În principiu, soluțiile de recuperare și reciclare disponibile sunt:

- compostarea (digestia aeroba);
- digestia anaeroba cu producerea și colectarea de biogaz.

Având în vedere experiența internațională, România este conștientă că pentru a utiliza în mod eficient compostarea este necesară o colectare separată a materiei organice din deșeuri. Trebuie evitată compostarea deșeurilor municipale colectate în amestec, deoarece deșeurile municipale amestecate au un conținut ridicat de metale grele cum ar fi: Cd, Pb, Cu, Zn și Hg.

Datorită condițiilor referitoare la concentrația de metale grele admisă în compost se recomandă să se evite colectarea materialelor biodegradabile din mediile urbane dense. Experiența internațională a demonstrat că din aceste medii nu este posibilă colectarea separată a unor materii biodegradabile de calitate.

Colectarea separată a materiei biodegradabile poate fi realizată în toate regiunile în care populația locuiește în "medii verzi", gospodării cu grădini. Cel mai mare volum de deșeuri biodegradabile poate fi colectat în mediul rural, dar acest lucru trebuie evitat, deoarece populația din aceste medii practică metode ecologice de a reutiliza materiile biodegradabile în propriile gospodării.

În condițiile situației existente, în România este recomandabilă introducerea colectării separate a materiei biodegradabile în mediul urban mai puțin dens, în zonele verzi ale marilor orașe și unele zone rurale, acestea reprezentând un procent de 25-35% din populație. Din aceste zone, dacă se estimează o generare medie de deșeuri de circa 300 kg/loc.an cu un conținut de 51% material biodegradabil, ar fi posibilă o colectare separată a circa 120-145 de kg/loc.an de materiale biodegradabile. Astfel cantitatea de deșeuri biodegradabile teoretic posibilă a fi colectată ar fi 648.000 și 1.000.000 t/an. Aceste valori se reduc dacă:

- populația din mediile rurale nu acceptă să colecteze separat deșeurile biodegradabile;
- nu se acceptă instalarea stațiilor de compostare;
- nu există o piață de desfacere pentru compost;
- se preferă, din diferite motive, tratarea mecano-biologică.

România nu are experiența necesară în planificarea și operarea stațiilor de compost, de aceea se recomandă etapizarea acestei acțiuni. România va selecta în jur de 4-6 regiuni în care să se construiască și să opereze instalații de compostare demonstrative. În aceste stații-demonstrative vor fi utilizate diferite tehnologii de compostare. Condițiile de operare și rezultatele activităților de compostare în special privind calitatea și utilizarea finală a compostului, vor fi monitorizate de o instituție independentă. Rezultatele vor fi compilate, evaluate și prezentate în dezbateri publice cu toți partenerii implicați. Experiența și rezultatele evaluate vor fi baza pentru continuarea planificării și realizării altor instalații de compostare.

Pentru colectarea separată în gospodării a deșeurilor biodegradabile trebuie asigurați recipienți speciali. Pentru gospodăriile mici pot fi distribuiți saci, iar pentru gospodării mai mari pot fi distribuite containere (80-120 l). Acestea vor fi amplasate aproape de locuințe. Colectarea va fi organizată într-o asemenea manieră încât să se evite problemele de igienă.

În ceea ce privește capacitatea stațiilor de compostare, se cer respectate cel puțin următoarele condiții:

- amplasarea stațiilor de compostare în "centrul" ariei de colectare;
- selectarea locației trebuie să ia în considerare condițiile climatice specifice pentru a minimiza impactul emisiilor (miros supărat) asupra mediului;
- distanța dintre cea mai apropiată gospodărie și stația de compostare trebuie să fie de cel puțin 500 m;
- fiecare stație de compostare trebuie să includă facilități de pretratare prin macinare, sitare, presortare și amestecare a materiei biodegradabile (prin aceasta se asigură că stația de compostare poate să utilizeze materie biodegradabilă din diferite surse: gospodării private, instituții publice, restaurante, industrii, piețe și zone verzi publice);

- pentru a minimiza emisiile mirositoare va fi necesar ca, în anumite regiuni, sa se prevadă faze de digestie anaeroba (clădiri închise) premergătoare compostării propriu-zise;
- toate stațiile de compost trebuie sa includă tehnologii de ambalare a compostului pentru introducerea acestuia pe piața.

Colectarea neselectivă a biodegradabilelor în zonele cu densitate mare a populației.

Colectarea selectivă a 120-145 kg/loc.an deșeuri biodegradabile.
Capacitate de compostare pentru 680.000-1.000.000 t/an deșeuri biodegradabile.

Realizarea de stații-demonstrative de compostare.

Realizarea unor proiecte de testare a pieței și de "utilizare" a compostului înaintea integrării stațiilor de compostare în sistemul de gestionare a deșeurilor.

II.3.5.3. Deșeurile din construcții și demolări

În România, în prezent cantitatea de deșeuri din construcții și demolări este mult mai mică în comparație cu statele membre ale Uniunii Europene. În paralel cu dezvoltarea economică a țării, activitățile de construire a clădirilor noi, de reconstrucție și renovare a clădirilor existente și demolarea clădirilor vechi ce nu pot fi renovate, vor crește substanțial cantitatea de deșeuri din construcții și demolări și se va schimba mult calitatea acestora fapt pentru care este necesară dezvoltarea măsurilor pentru reciclarea, recuperarea și eliminarea deșeurilor rezultate. În această categorie, se disting trei grupuri mari de deșeuri:

- materiale de construcție (materiale tehnice pentru construirea pereților, nu accesorii) metale, diferite materiale plastice, textile, din lemn și ambalajele acestora;
- materiale din "demolări" conținând în mare parte cărămizi, beton, lemn, metale, pietre, oțel;
- sol excavat - necontaminat sau contaminat.

Datorită previziunii de creștere a cantității de deșeuri din construcții și demolări vor fi luate în considerare toate măsurile disponibile de reciclare și recuperare. Astfel de măsuri ar fi:

- stocarea strict separată a solurilor contaminate și a celor necontaminate;
- reutilizarea solurilor necontaminate fără alte tratamente, în diferite activități de construcții;
- evitarea utilizării directe a solurilor contaminate și depozitarea lor în locuri special amenajate în vederea reabilitării;
- separarea strictă a deșeurilor din construcții față de cele din demolări;
- îmbunătățirea continuă a schemelor de procesare și reciclare;
- păstrarea separată pe cât posibil, a materialelor diferite cum ar fi metalele, plasticul, dacă capacitatea de construcție și spațiul disponibil va permite;
- procesarea deșeurilor din construcții în stații de sortare, cât posibil, împreună cu deșeurile comerciale (pentru recuperarea calitativă a diferitelor materiale reciclabile);
- procesarea deșeurilor din demolări prin tehnologii de zdrobire, clasificare și/sau sortare în funcție de densitate în stații mobile, semi-mobile sau staționare;
- utilizarea fracției fine (8 - 40 mm) rezultate, pentru diferite activități de construcție, în special pentru construirea de străzi, astfel încât solurile și apa subterană să nu fie contaminate.

Pentru a evita impactul ecologic asupra solurilor și asupra apei subterane trebuie sa se asigure colectarea deșeurilor din construcții și demolări în toate regiunile (urban dens, urban și rural) și utilizarea acestora după pretratare, în reamenajari de drumuri sau alte activități.

Cantitatea de deșeuri din construcții și demolări va crește substanțial. Deșeurile din demolări vor fi utilizate ca o sursă alternativă de materiale de construcții.

Materialele reciclabile utilizate trebuie să nu genereze impact asupra solului și apei subterane.

II.3.5.4. Namolurile din stațiile de epurare a apelor uzate orășenești

Având în vedere legislația referitoare la depozitarea deșeurilor și faptul că România trebuie să îndeplinească obiectivele pentru reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate nu va mai fi permisă eliminarea namolurilor de epurare nestabilizate pe depozitele de deșeuri nepericuloase. De aceea, România încurajează utilizarea în agricultura a namolului rezultat din epurarea apelor uzate orășenești, atâta timp cât acesta nu pune în pericol calitatea solurilor și a produselor agricole rezultate. Pentru alinierea legislației naționale la Acquis-ul Communautaire și, de asemenea, pentru stabilirea condițiilor de utilizare a namolurilor în agricultura, România a aprobat prin Ordinul de Ministru nr. 49/2004 Normele Tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează namoluri de epurare în agricultura. Prin acest act normativ s-au adoptat limite mai joase decât cele prevăzute în actuala Directivă în vederea prezervării calității solurilor. S-a ținut cont de faptul că în proiectul noii Directive limitele diversilor poluanți sunt mai scăzute decât cele din Directiva aflată în vigoare.

România va lua măsuri care vizează reducerea importanței a componentelor nedorite din namoluri, precum și impunerea de controale specifice pentru calitatea namolurilor atunci când acestea sunt utilizate în agricultura, pentru evitarea acumulării excesive și necontrolate în sol a substanțelor contaminante care pot afecta pe termen lung caracteristicile sale agrochimice.

Din datele existente privind stațiile de epurare orășenești și caracteristicile namolului rezultat s-a evidențiat calitatea inadecvată pentru împrăștierea pe câmp a acestuia. Deoarece multe întreprinderi își deversează apele uzate industriale în sistemele de canalizare orășenești, namolul rezultat în urma epurării acestor ape nu îndeplinește condițiile necesare pentru utilizarea acestuia în agricultura. De aceea România are în vedere:

- asigurarea funcționării corespunzătoare a instalațiilor de preepurare a apelor uzate industriale înainte de deversarea acestora în sistemele de canalizare orășenești;
- prevenirea contaminării namolului de epurare prin controlarea calității efluenților industriali descărcați în canalizarile orășenești.

În prezent se realizează o bază de date pentru namoluri și o evidențiere a stațiilor de epurare care tratează ape uzate industriale împreună cu apele menajere de cele care epurează doar ape uzate menajere sau ape similare cu acestea. Baza de date va avea o formă finală la sfârșitul anului 2004. Criteriile cheie pentru evaluarea calității namolului sunt:

- chimice;
- biologice;
- fizice;
- acceptabilitate (miros, considerente estetice, etc)

Având în vedere compoziția sa predominant organică și conținutul în nutrienți, namolul are utilizare benefică în agricultura și în recuperarea energiei. Obiectivul pe termen lung al României este de a reintroduce în agricultura nutrienții nepoluanti, rezultați din namolul de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești.

Pentru namolurile ce nu îndeplinesc condițiile de utilizare în agricultura România investighează alte metode de tratare sau eliminare a acestuia.

De exemplu, industria cimentului va elabora un studiu pentru utilizarea namolurilor rezultate din stațiile de epurare ca materie primă alternativă în cuptoarele de clincher, pentru înlocuirea unei părți din argila. Studiul se realizează pentru județele limitrofe fabricilor de ciment, acesta cuprinzând referiri la calitatea namolului și cantitatea ce va putea fi utilizată în acest proces. Studiul se va finaliza până la sfârșitul anului 2004.

De asemenea, există și pot fi aplicate tehnologii de recuperare a conținutului de metale grele din namolurile de epurare.

Reducerea importanței a componentelor nedorite din namoluri.
Impunerea de controale specifice pentru calitatea namolurilor atunci
când acestea sunt utilizate în agricultura.
Investigarea altor metode de tratare sau eliminare a namolului.

II.3.5.5 Deșeuri de echipamente electrice și electronice

Conform Directivei Europene privind deșeurile de la echipamentele electrice și electronice (DEEE) există 10 tipuri diferite care trebuie colectate de la consumatori și reciclate sau recuperate în rate specifice.

Deșeurile de echipamente electrice și electronice pot fi colectate de la populație prin centrele comerciale care vând produsele respective.

Pe de altă parte, administrațiile locale (municipale, județene, regionale,) vor instala un sistem de colectare separată. Colectarea separată trebuie organizată și realizată în așa manieră încât să se colecteze o cantitate de circa 4kg/loc.an. Încă nu s-a decis ce tip de colectare separată va fi utilizată în România.

Administrațiile locale vor trimite materialele colectate către industria responsabilă de reciclare finală și recuperare. Este indicat ca cel puțin reciclarea și recuperarea deșeurilor de la echipamentele electrice și electronice să fie finanțată de însăși industria responsabilă.

Colectarea separată a deșeurilor de echipamente electrice și electronice
de către municipalitate.
Reciclarea și recuperarea va fi realizată de către industria responsabilă.

II.3.5.6. Vehicule scoase din uz

România are în vedere măsurile necesare pentru implementarea Directivei Europene privind vehiculele scoase din uz, și anume:

- limitarea utilizării substanțelor periculoase la fabricarea vehiculelor și reducerea acestora începând cu faza de concepție;
- integrarea unei cantități crescânde de materiale reciclate provenind de la vehiculele scoase din uz în vehiculele noi și în alte produse pentru a dezvolta piețele pentru materialele reciclate;

- punerea la punct de către operatorii economici a sistemelor pentru colectarea vehiculelor scoase din uz și în măsura în care este fezabil tehnic și economic a deșeurilor de piese rezultate din operațiile de reparare a vehiculelor;

- punerea la punct a unui sistem conform căruia radierea unui vehicul scos din uz sa se facă numai în baza unui certificat de distrugere (eliminare).

Directiva privind vehiculele scoase din uz este prevăzută a fi transpusă în 2004, iar în prezent exista câteva prevederi ale Directivei transpuse prin alte acte normative. De exemplu, în ceea ce privește regimul vehiculelor abandonate sau fără stăpân exista Legea nr. 421/2002, care permite autorităților administrației publice locale să identifice, să ridice și să valorifice aceste vehicule.

În România, exista în prezent 3 producători de vehicule: Dacia, Daewoo și Aro. În ceea ce privește sistemul de eliminare a vehiculelor scoase din uz, în prezent exista un shredder aparținând societății S.C. Remayer S.A cu o capacitate de 8.000 tone/lună instalat în București. Numărul de vehicule scoase din uz anual este estimat la 30.000. Din componentele vehiculelor scoase din uz se valorifica doar părțile metalice, ceea ce reprezintă aproximativ 70 % din masa vehiculului, restul fiind eliminate.

Exista o rețea de 46 de societăți comerciale răspândite relativ uniform în teritoriu care au desfășurat și desfășoară operațiuni de dezmembrare și valorificare a vehiculelor scoase din uz.

Pentru realizarea măsurilor de implementare a Directivei, România propune aplicarea principiului responsabilității producătorului. Pentru aplicarea eficientă a acestui principiu se are în vedere crearea unui sistem comun de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz la care să participe, dacă este posibil, toți producătorii și importatorii de vehicule. Colectarea și transportul vehiculelor scoase din uz către unitățile autorizate de dezmembrare și valorificare trebuie asigurată fără impunerea unor costuri adiționale asupra ultimului proprietar, astfel finanțarea necesară atingerii obiectivelor de reciclare poate fi asigurată prin impunerea unei taxe la prima înmatriculare în România a vehiculelor de clasa MI și NI.

România va asigura o atenție specială implementării și operării unităților de reciclare a plasticului și de valorificare a fracției ușoare rezultate în urma dezmembrării vehiculelor scoase din uz. Astfel, România va încuraja utilizarea materialelor reciclate, inclusiv printre producătorii de automobile.

România va îmbunătăți normele tehnice în ceea ce privește necesarul minim pentru dezmembrarea și valorificarea vehiculelor scoase din uz, respectiv pentru tratarea și eliminarea deșeurilor și componentelor periculoase regasite într-un vehicul.

Implementarea unui sistem de colectare a vehiculelor scoase din uz.
Încurajarea societăților ce desfășoară operațiuni de dezmembrare.
Valorificarea fracției ușoare și reciclarea materialelor reciclabile
rezultate în urma dezmembrării vehiculelor scoase din uz.

II.3.5.7. Anvelope uzate

Nu exista nici o Directivă Europeană specifică privind anvelopele uzate. Exista reglementări privind reciclarea și valorificarea numai pentru anvelopele colectate de la vehiculele scoase din uz.

Anvelopele uzate nu trebuie eliminate prin depozitare controlată, nici în forma originală nici maruntite. Anvelopele uzate nu trebuie incinerate în instalații de incinerare a deșeurilor menajere. Pe baza Directivei Cadru a Deșeurilor anvelopele uzate trebuie reciclate sau valorificate termoeenergetic cât mai mult posibil. Ambele metode sunt recomandate.

Pe de o parte anvelopele de la mașinile private precum și cele de la autocamioane, au un conținut ridicat de cauciuc și oțel ce poate fi reciclat. Pentru recuperarea cauciucului și oțelului sunt disponibile și operaționale diferite tehnologii (procesarea la temperatura normală și la temperatura joasă).

Pe de alta parte anvelopele au o valoare calorica mare și pot fi utilizate ca sursa de energie, în special, în cuptoarele de ciment. Emisiile care provin de la aceste cuptoare de ciment au fost măsurate în diferite situații și au arătat clar ca arderea anvelopelor în condiții controlate nu produce daune mediului.

Pentru implementarea Directivei privind vehiculele scoase din uz este recomandabil ca toți agenții economici care comercializează anvelope sa preia anvelopele uzate și sa le predea întreprinderilor specializate în reciclare.

Anvelopele uzate pot fi procesate pentru reciclarea cauciucului atât sub forma de granule cat și sub forma de pulbere.

Anvelopele uzate pot fi de asemenea utilizate și drept combustibil suplimentar în procesul de precalcinare sau în arderea primara în cuptoarelor de ciment.

În aceste condiții magazinele de anvelope vor percepe o taxa specifica de depozitare pentru anvelopele uzate, iar schema de transport, sortare și reciclare va fi finanțată prin taxele de depozitare și veniturile provenite din comercializarea cauciucului granulat sau pulbere și otelului recuperat.

România a elaborat un proiect de Hotărâre de Guvern privind gestionarea anvelopelor uzate, aceasta fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 170/2004.

Implementarea unui sistem de colectare a vehiculelor scoase din uz.
Încurajarea reciclării și valorificării materiale a anvelopelor uzate.
Valorificarea energetica a anvelopelor uzate se va realiza numai în cazul
în care nu este posibila valorificarea materială.
Interzicerea depozitarii anvelopelor uzate de la intrarea în vigoare a
Hotărârii de Guvern modificate privind depozitarea deșeurilor.

II.3.6. Tratare (înainte de eliminare)

II.3.6.1. Tratarea mecano-biologica

După cum s-a menționat, deșeurile municipale din România au o compoziție de aproximativ 61% materie biodegradabila. Pentru a atinge tintele din Directiva 99/31/EC privind depozitarea deșeurilor și din Hotărârea Guvernului nr. 162/2002, conținutul de materie organică trebuie minimizat după cum urmează:

- reducerea cantității de biodegradabile de 25% pana în 31 dec. 2010;
- reducerea cantității de biodegradabile de 50% pana în 31 dec. 2013;
- reducerea cantității de biodegradabile de 65% pana la 31 dec. 2016.

Aceste obiective pot fi realizate în unele regiuni prin colectarea separată și compostarea materiei biodegradabile. În zonele urbane dense aceste obiective se pot atinge doar prin incinerarea deșeurilor menajere. Pentru toate regiunile unde compostarea nu este acceptată și pentru toate regiunile unde deșeurile conțin un procent mai mare de materie biodegradabila, este posibila și recomandată tratarea mecano-biologica.

În prezent, este neclar unde vor fi realizate instalațiile necesare pentru compostare și incinerare. Este, de asemenea, neclar cum poate populația minimiza generarea deșeurilor de materie biodegradabila, de aceea încă nu este posibila prognozarea unui număr de stații de tratare mecano-biologica.

Din experienta internationala se recomanda sa se instaleze stații demonstrative pentru tratarea mecano-biologica în câteva regiuni. Ca și în cazul statiilor de compostare pilot, aceste stații vor fi monitorizate, rezultatele vor fi evaluate, popularizate și vor reprezenta baza pentru continuarea planificarii și a luării deciziilor.

În ceea ce privește tehnicile și tehnologiile privind tratarea mecano-biologica se prezintă următoarele elemente:

- experiența internațională arată ca optima capacitatea de 100.000 t/an pentru o stație de tratare mecano-biologica;
- toate stațiile trebuie să includă instalații mecanice pentru sortarea materiei biodegradabile cât și a deșeurilor periculoase;
- procesul aerob realizat în aceste stații trebuie să ia în considerare minimizarea poluării prin generarea de gaze și levigat;
- cât de mult posibil, materialul de tratat aerob trebuie selectat prin sitare și separat de materiile cu puteri calorifice mari ce pot fi incinerate și de materialul inert potrivit pentru depozitarea finală.

În prezent, tratarea mecano-biologica poate fi recomandată doar pentru acele regiuni care nu au în plan construirea de stații de compostare.

Tratarea mecano-biologica este una din tehnicile de bază pentru reducerea cantităților de materie biodegradabilă și producerea de combustibili alternativi obținuți din deșeuri.

Realizarea unor stații pilot de tratare mecano-biologica.

II.3.6.2. Tratarea termică (incinerarea)

În baza experienței internaționale, în special din statele membre UE, incinerarea este cea mai eficientă metodă de tratare a deșeurilor colectate în amestec din surse diferite, înainte de a fi depozitate final. Scopul incinerării este:

- să minimizeze volumul deșeurilor;
- să distrugă componentele periculoase biodegradabile;
- să inertizeze - trecerea într-o formă inactivă/inertă;
- să reducă carbonul organic;
- să recupereze energia conținută în deșeurile incinerabile.

Toate incineratoarele de deșeuri, fie că sunt industriale, medicale sau municipale, trebuie să îndeplinească obiectivele din legislația europeană și națională. În paralel, incineratoarele trebuie să îndeplinească și condițiile privitoare la recuperarea energiei din deșeuri, adică recuperarea caldurii și altor forme de energie rezultate în urma incinerării deșeurilor.

Toate incineratoarele de deșeuri trebuie administrate în acord cu conceptele specifice ale utilizării finale ale energiei și caldurii, mai ales în ceea ce privește consumatorii industriali și comerciali și sistemele de încălzire centralizate municipale.

Incineratoarele trebuie exploatate în așa manieră încât cenusa de fund să poată fi sortată pentru a recupera metalele reciclabile și a fi utilizată în construcții, fără impact asupra solului și apei subterane.

Vor fi utilizate pe cât posibil instalațiile existente, capabile de coincinerare și care se pot conforma cu legislația europeană. Acestea se potrivesc în general pentru deșeuri industriale și pentru deșeurile cu putere calorică mare "rezultate" din stațiile de tratare mecano-biologice.

În planificarea realizării noilor incineratoare trebuie ținut seama de criteriul cel mai important în alegerea locației și anume acceptarea de către populație.

În planificarea noilor incineratoare trebuie ținut seama de faptul ca masa totală de deșeuri se va reduce datorită obligației de a atinge tintele în ceea ce privește deșeurile de ambalaje și deșeurile de echipamente electrice și electronice.

Incineratoarele pentru deșeurile municipale sunt recomandate în următoarele condiții:

- cantitatea de deșeuri municipale disponibilă pentru incinerare sa fie de minim 150.000 tone/an. Considerând cantitatea specifica de deșeuri generate pe locuitor aceasta ar însemna o populație minima de 300.000 locuitori (în cazul în care cantitatea generata specifica este de 500 kg/loc.an);
- nu exista teren disponibil pe o distanta acceptabilă pentru amplasarea unui depozit;
- în regiunea respectiva exista o cerere foarte mare de caldura și energie și nici o alta metoda de tratare nu este mai eficienta decât incinerarea deșeurilor în ceea ce privește generarea de energie și caldura.

II.3.7. Eliminarea finală (depozitare)

În momentul de fata este acceptată ideea ca depozitarea în condiții ecologice este necesară în toate regiunile din România pentru eliminarea finală a deșeurilor nerecuperabile și nereciclabile. Toate depozitele trebuie sa atinga întreaga gama de condiții din legislația nationala și europeană. Va fi luată în considerare planificarea realizării de noi depozite.

România are în vedere, de asemenea, necesitățile de a atinge standardele tehnice și de emisii ale UE și de a refinanța investițiile și funcționarea unor depozite.

Capacitatea minima de depozitare pentru mediul urban și urban dens este de 100.000 tone/an, astfel încât depozitele sa fie fezabile din punct de vedere economic, sa poată fi acoperite costurile de investiție, de operare, de închidere și monitorizare post-inchidere în strânsă corelare cu capacitatea de plata a cetățenilor.

Noile depozite trebuie planificate și localizate în "centrul" regiunii de generare a deșeurilor în vederea minimizării eforturilor de transport.

Selectarea locațiilor pentru noile depozite trebuie sa ia în considerare restricțiile geologice, hidrogeologice, geografice și aspectele privind protecția mediului înconjurător. Pe cat posibil depozitele trebuie sa aibă și sisteme de acceptare a deșeurilor aduse direct de consumatorii privati. Este recomandabil, în zona depozitelor sa fie asigurat teren adițional pentru activități de recuperare, reciclare și tratare a deșeurilor.

În urma evaluărilor din cadrul grupului de lucru s-a considerat ca pana spre sfârșitul deceniului 2, România va avea nevoie de aproximativ 50 depozite din clasa b) conforme cu standardele UE. Având în vedere faptul ca pana în prezent au fost construite deja 14 depozite România are nevoie de completarea acestui număr de depozite din clasa b) conforme cu standardele UE.

Pe plan regional trebuie sa se țină cont de problemele ridicate de existenta unor zone izolate și a condițiilor specifice de transport; în acest sens s-a stabilit un maxim de încă 15 depozite din clasa b) cu o capacitate medie de 50.000 tone/an care sa deserveasca zonele izolate și cu dificultăți de transport.

Va trebui sa se treacă la o noua abordare de tip regional a construirii depozitelor municipale, astfel încât fiecare regiune sa rezolve problema gestionării și eliminării deșeurilor în funcție de condițiile regionale specifice și luând în calcul toate aspectele privind eficienta economică, acoperirea costurilor de investiție și operare, a costurilor de închidere, monitorizare post-inchidere, precum și gradul de suportabilitate a costurilor de operare de către cetățeni.

II.4. PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNE PENTRU GESTIONARE A DEȘEURILOR MUNICIPALE

Tabelul II.4.1. Obiective și măsuri generale pentru gestionarea deșeurilor municipale

Dome- niul/ Activi- tatea	Obiective	Măsuri pentru atingerea obiectivelor	Responsabil	Termen
1 .Po- litica și ca- drul legis- lativ	1.1. Dezvoltarea politicii naționale de gestionare a deșeurilor municipale în vederea implementării unui sistem integrat și eficient din punct de vedere ecologic și economic.	• elaborarea de reglementări naționale privind gestionarea integrată a deșeurilor municipale • modificarea actelor legislative existente, conform cerințelor privind gestionarea integrată a deșeurilor municipale	MMGA MAI	2007
	1.2. Conformarea politicii și legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor municipale cu prevederile legislative europene.	• Transpunerea integrală, în legislația națională, a reglementărilor europene, prin consultarea tuturor părților implicate.	MMGA MAI	Perma- nent
	1.3 Stabilirea cadrului legal pentru producerea de statistici privind generarea și eliminarea deșeurilor municipale, în formatul cerut de Comunitatea Europeană	• Preluarea Regulamentului CE nr. 2150/2002 privind statistica deșeurilor	MMGA INS	2007
		• Includerea anchetelor statistice privind deșeurile municipale, realizate în conformitate cu Regulamentul nr. 2150/2002/EC în Programul cercetărilor statistice	MMGA INS	ince- pand cu 2004
		• Realizarea anchetelor statistice prin care se colectează datele privind deșeurile municipale, în conformitate cu cerințele Regulamentului	MMGA	anual, ince- pand cu 2005
		• Prelucrarea și publicarea datelor finale privind deșeurile municipale	INS MMGA	anual, ince- pand cu 2005
		• Raportarea datelor naționale privind deșeurile, conform cerințelor Regulamentului, către EUROSTAT	INS	perio- dici- tate o data la doi ani, ince- pand cu 2006
	1.4 Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestiunii deșeurilor municipale.	• Asigurarea procedurilor și resurselor necesare pentru aplicarea și controlul aplicării legislației	MMGA MAI	
		• Stabilirea unor programe de inspecții	MMGA Garda de Mediu	perma- nent
		• Monitorizarea aplicării legislației	MMGA MAI	perma- nent
		• Finalizarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD)	MMGA	2004

		• Elaborarea unui Plan Regional de Gestionare a Deșeurilor Municipale	Consiliile județene ale județelor din regiunea Centru Agenția Regională de Mediu Sibiu	septembrie 2004
		• Elaborarea Planurilor Regionale de Gestionare a Deșeurilor pentru cele 8 regiuni	Consiliile județene Agențiile Regionale de Mediu	dec. 2006
2. Aspecte instituționale și organizatorice	2.1 Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și europene.	• Îmbunătățirea cooperării între instituțiile cu responsabilități în domeniu (comitete interministeriale, grupuri de lucru, etc) și definirea clara a fluxurilor de informație.	Ministere responsabile	2005
		• Definirea clara a responsabilităților și asumarea acestora la toate nivelele, ținând cont de principiul subsidiarității.	Ministere Consilii județene și locale	permanent
		• Dezvoltarea de mecanisme care sa asigure funcționarea organizațiilor / agenților economici în vederea îndeplinirii tintelor prevăzute în unele Directive europene	Ministere Consilii județene și locale	2007
3. Resursele umane	3.1. Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	• Organizarea de cursuri de pregătire și calificare în domeniul gestiunii deșeurilor municipale pentru: - personalul din APM-uri - personalul administrației publice locale (Consilii județene, și locale) - personalul agenților de salubritate - personalul operatorilor de facilități de tratare și eliminare deșeuri	MMGA MAI Consilii județene și locale	permanent
		• Crearea de noi locuri de munca în domeniul gestionării deșeurilor municipale	Operatori în domeniu	permanent
4. Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor municipale	4.1. Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor municipale în condițiile respectării principiilor generale	• Gestionarea deșeurilor municipale de către primării, administrații, sisteme mixte (parteneriat public-privat), sisteme private.	Consilii județene și locale	permanent
		• Stabilirea exactă a sistemului de taxe specifice pentru deșeurile municipale	Consilii județene și locale	
		• Instruirii tematice privind oportunitățile de finanțare pentru gestionarea deșeurilor municipale	Consilii județene și locale	2007
		• Calculul tarifelor astfel încât sa acopere costurile tuturor operațiunilor de gestionare deșeuri municipale (colectare, inclusiv colectare selectiva, transport, tratare, eliminare, închidere, monitorizare postînchidere).	Consilii județene și locale Operatorii de salubritate	permanent
		• Introducerea unei taxe suplimentare pentru depozitare în vederea stimulării minimizării cantităților depozitate,	Consilii județene și locale	2007

		reducerii biodegradabilitatii și gradului de pericolozitate a deșeurilor depozitate în condițiile legii		
		• Pregătirea și propunerea de proiecte eligibile, în funcție de cerințele donatorilor	MMGA MAI Consilii județene și locale Agenți economici	
5. Conștientizarea părților implicate	5.1 Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare pentru toate părțile implicate	• Elaborarea la toate nivelele a unor planuri de comunicare și educare ce vor cuprinde: - Tintele: marele public (și educație școlară), colectivități locale, agenți economici, mediul asociativ - Mesajele - Mijloacele de intercomunicare și educare: mass-media, realizarea de pagini web, audituri, sondarea opiniei publice etc.	MMGA MAI Consilii județene și locale Asociații profesionale ONG-uri de profil	permanent
6. Sistem de date privind gestionarea deșeurilor	6.1. Obținerea de date și informații complete și corecte care să corespundă cerințelor de raportare la nivel național și european	• Introducerea unui sistem de evidență și operațiuni de gestionare a deșeurilor municipale • Stabilirea unui sistem de raportare și înregistrare date și informații pentru deșeurile municipale, conform cerințelor europene • Crearea unui sistem informațional integrat, bazat pe sistemul de control, care poate fi utilizat pentru reglementare și raportare pe plan intern și internațional	MMGA INS MMGA INS MMGA Autoritatea Nationala de Control prin Garda de Mediu	anual, din 2004 anual, din 2004 anual, din 2004
7. Prevenirea generării deșeurilor municipale	7.1. Maximizarea prevenirii apariției deșeurilor municipale	• Inițiative de prevenire a generării deșeurilor municipale • Încurajarea unor cai de consum mai durabile, prin orientarea consumului către produse și servicii cu impact redus asupra mediului • Schimbarea comportamentului cu privire la prevenirea generării de deșeurile municipale prin activități de conștientizare a populației • Încurajarea sistemelor de reutilizare a unor componente din deșeurile municipale	Consilii județene și locale Operatori Consilii județene și locale ONGuri MMGA Consilii județene și locale ONGuri MMGA Consilii județene și locale	permanent permanent 2007
8. Colectarea și transportul deșeurilor municipale	8.1. Asigurarea deservirii unui număr cât mai mare de locuitori / generatori de deșeurile municipale și asimilabile de către sistemele de colectare și transport	• Acoperirea întregii arii de generatori de deșeurile municipale	Consilii județene și locale Operatori de salubritate	2017
	8.2. Asigurarea celor mai bune opțiuni pentru colectarea și	• Elaborarea unui ghid de bună practică pentru agenții de salubritate	MAI MMGA	2007

cipale	transportul deșeurilor municipale, în vederea unei cat mai eficiente valorificari și eliminari a acestora	• Stabilirea unui sistem de eliberare a autorizațiilor pentru operațiunile de transport deșeuri municipale	MTCT MAI MMGA	2007
		• Extinderea colectării selective pentru deșeurile municipale la nivelul întregii țări	Consilii județene și locale	2017
		• Construcția stațiilor de transfer deșeuri	Consilii județene și locale Operatori	pana în 2017
9. Valori-fica-rea poten-tialu-lui util din dese-urile muni-cipale	9.1. Exploatarea tuturor posibilităților de natura tehnica și economică privind valorificarea deșeurilor municipale	• Identificarea tuturor agenților economici care au obligația de a recupera / recicla unele componente din deșeurile municipale	MMGA MAI MEC	2005
	9.2. Dezvoltarea activităților de valorificare materială și energetica	• Dezvoltarea unui sistem care sa funcționeze pentru atingerea tintelor de valorificare și reciclare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale	MMGA MEC Ambalatori Consilii județene și locale	2005
		• Construcția de incineratoare cu recuperare de energie pentru deșeurile municipale	Operatori de instalații de incinerare	după 2017
		• Dezvoltarea unei piețe interne a materialelor reciclate	MEC	după 2005
10. Tra-tarea dese-urilor muni-cipale	10.1. Promovarea tratării deșeurilor municipale în vederea asigurării unui management ecologic rațional	• încurajarea investițiilor în domeniul tratării deșeurilor municipale	MMGA - Adminis-tratia Fondului pentru Mediu Consilii județene și locale	2008
		• Construcția tuturor capacităților necesare pentru tratarea deșeurilor municipale	MMGA Consilii județene și locale Operatori	2017
11. Eli-mina-rea dese-urilor muni-cipale	11.1. Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor municipale	• Închiderea depozitelor de deșeuri municipale neconforme cu cerințele legislative naționale	MMGA Consilii județene și locale	2017
		• Condiționarea / extinderea capacităților existente de depozitare a deșeurilor municipale	MMGA Consilii județene și locale	2017
		• Construcția a 50 de noi depozite de deșeuri municipale	MMGA Consilii județene și locale	2017
12. Cer-cetare dez-vol-tare	12.1 Încurajarea și susținerea cercetării românești în domeniul gestionării deșeurilor municipale	• Dezvoltarea unui plan pentru îmbunătățirea continua a activității institutelor de cercetare	MMGA MEC	2007
		• Găsirea soluțiilor de finanțare pentru cercetare-dezvoltare	MMGA MEC	2007

		Realizarea unei proceduri de identificare a priorităților în domeniul cercetării	MMGA MEC	2007
		Elaborarea planurilor sectoriale de cercetare - dezvoltare care vor cuprinde toate fluxurile principale de deșeuri, în vederea îndeplinirii cerințelor tehnice din legislația română armonizată cu legislația U.E.	MMGA	anual
		Susținerea de simpozioane, întâlniri pentru promovarea cercetării românești în domeniul gestionării deșeurilor municipale	MMGA	permanent

Tabelul II.4.2. Obiective și măsuri specifice anumitor fluxuri de deșeuri

Categorie de deșeuri	Obiective	Măsuri pentru atingerea obiectivelor	Responsabil	Termen
1. Deșeuri din construcții și demolări	1.1. Reutilizarea și reciclarea, în măsura în care acestea nu sunt contaminate	Colectarea separată a deșeurilor din demolări (contaminate și necontaminate)	Administrație publică locală Firme de construcții civile	din 2008
	1.2. Tratarea în vederea recuperării sau eliminării și eliminarea corespunzătoare	Tratarea deșeurilor din demolare necontaminate prin instalații fixe și mobile și utilizarea produselor ca agregate în construcții	Administrație publică locală Firme de construcții civile Operatori	din 2008
		Tratarea deșeurilor contaminate din demolări înainte de depozitarea finală	Administrație publică locală Firme de construcții civile Operatori	din 2008
		Tratarea deșeurilor în cazul în care acestea sunt contaminate	Administrație publică locală Firme de construcții civile Operatori	din 2008
2. Deșeuri provenite de la stații	2.1 Prevenirea eliminării necontrolate pe soluri a namolurilor orășenești	Interzicerea eliminării necontrolate pe soluri	MMGA	permanent
	2.2 Prevenirea eliminării namolurilor orășenești în apele	Interzicerea eliminării namolurilor în apele de suprafață	MMGA	permanent

ile de epura- re a apelor uzate orașe- nesti	de suprafata	Interzicerea folosirii în agricultura a namolurilor ce nu corespund cerințelor de limitare a noxelor din OM 49/2004	MMGA	perma- ment
		Monitorizarea și controlul calității solului și namolurilor când acestea sunt eliminate pe sol.	MMGA	perma- ment
		Implicarea activa a autorităților competente în domeniul gestionării și valorificării agricole a namolurilor provenite de la stațiile de epurare orășenești	MMGA -APM- uri Direcției Agricole Județene Garda de Mediu	2004
		Întărirea legăturilor între autoritățile competente, generatorii de namol, utilizatorii de namol, agențiile de consultanță agricolă și laboratoarele de analiza	MMGA	2004
		Identificarea acțiunilor ce urmează a fi realizate în vederea implementării directivei	MMGA Direcției Agricole Județene ANCA Garda de Mediu	2004
		Furnizarea periodică de către producătorii de namol către utilizatori a informațiilor privind calitatea namolurilor	MMGA Stații de epurare orășenești	2004
	2.3 Asigurarea, în măsura posibilităților, a recuperării și utilizării ca fertilizant sau amendament agricol	Organizarea infrastructurii pentru valorificarea agricolă a namolului orasenesc	MMGA	
3. De- seuri biode- grada- bile	3.1 .Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate, prin reciclare și procesare (minimizarea materiei organice pentru reducerea cantității de levigat și gaz de halda)	Incuraj area potențialilor investitori pentru realizarea de investiții în vederea reciclării și procesării	MMGA Adminis- tratie publica locală	din 2008
		Construcția tuturor capacităților necesare de tratare	MMGA Adminis- tratie publica locală Operatori	2020
4. De- seuri de am- balaje	4.1 Administrație și planificare în vederea asigurării infrastructurii	Întărirea capacității instituționale	MMGA	2003- 2007
		Stabilirea de tinte pentru valorificare și reciclare a deșeurilor de ambalaje și prevederea acestora în Strategia Nationala de Gestionare a Deșeurilor și în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor	MMGA	reali- zat
		Identificarea tuturor agenților economici care au obligatia valorificării deșeurilor de ambalaje	MMGA -APM- uri MEC Garda de Mediu	2005

	Dezvoltarea unui mecanism pentru asigurarea cooperării între sectoarele relevante în vederea atingerii tintelor de valorificare și reciclare	MMGA, Administrația publică locală, Agenții economici care introduc pe piața ambalaje și produse ambalate	2004
	Dezvoltarea unei strategii naționale privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și încorporarea acesteia în PNGD; prevederea de măsuri pentru atingerea tintelor naționale de valorificare și reciclare	MMGA	realizat
	Pregătirea de campanii de informare pentru public și agenții economici privind măsurile și tintele naționale, implicarea tuturor factorilor interesați pentru încurajarea utilizării de materiale obținute din deșeuri de ambalaje reciclate	MMGA MEC MAI	din 2004
	Stabilirea de instrumente economice care să promoveze implementarea obiectivelor prevăzute în cadrul acestei directive	MMGA Administrația Fondului de Mediu	2004
	Prevederi legislative privind încurajarea sistemului de reutilizare a ambalajelor	MMGA, MEC	2004
4.2 Adoptarea și implementarea de măsuri în vederea prevenirii generării deșeurilor de ambalaje, asigurării valorificării și reciclării și minimizarea riscului determinat de substanțele periculoase din ambalaje	Stabilirea unui sistem eficient pentru reutilizare / colectare și reciclare / valorificare a ambalajelor post-consum și a deșeurilor de ambalaje	MMGA MEC MAI Organizații înființate în acest scop	realizat
	Includerea de măsuri în strategia națională și în PNGD privind prevenirea producerii de deșeuri de ambalaje prin încurajarea sistemelor de reutilizare a ambalajelor	MMGA	realizat
	Crearea unor entități economice care, în baza autorizării obținute din partea autorității competente, să preia responsabilitatea producătorilor și importatorilor de produse ambalate în vederea atingerii obiectivelor	Agenții economici care introduc pe piața ambalaje și produse ambalate	2004
	Realizarea de proiecte pilot privind colectarea selectivă. Acțiuni de conștientizare a populației	Agenții economici care introduc pe piața ambalaje și produse ambalate	2003 - 2006

		(entitate economică autorizată) Administrația publică locală, Societatea civilă	
	• Monitorizarea proiectelor pilot și diseminarea rezultatelor	MMGA , MAI, MEC	2003 - 2006
	• Extinderea colectării selective de la populație la nivelul întregii țări	MAI, Administrația publică locală	2007 - 2017
	• Dezvoltarea unui sistem de măsurare și raportare a cantității de deșeuri de ambalaje produsă și procentului de valorificare și reciclare în vederea controlului atingerii tintelor	MMGA, MEC	2004
	• Implementarea unui sistem de marcare și identificare a ambalajelor pentru a identifica materialul ambalajului și a posibilităților de reciclare.	MMGA, MEC	realizat
	• Adoptarea standardelor privind conținutul anumitor metale grele în materialele de ambalaje și pentru respectarea cerințelor Anexei II referitoare la proiectarea și caracteristicile ambalajelor	MEC, ASRO	2003 - 2004
	• Stabilirea de sisteme de inspecție și control în vederea asigurării respectării standardelor privind ambalajele	MEC	2004
4.3 Încurajarea comunicării între factorii implicați și informarea Comisiei în legătura cu stadiul implementării	• Obligatorietatea agenților economici implicați în sectorul ambalajelor de raportare a datelor relevante către autoritatea competentă	MMGA	realizat
	• Campanii de informare a consumatorilor și a altor utilizatori de ambalaje privind obligațiile și rolul acestora în implementarea acestei directive, în special cu referire la: sistemele de recuperare, colectare și valorificare, modalități de participare la reutilizarea valorificarea și reciclarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, semnificatia marcajului de pe ambalajele puse pe piața planuri de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje	Agenții economici care introduc pe piața ambalaje și produse ambalate, MMGA, MEC	permanent
	• Realizarea unei baze de date privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, în conformitate cu cerințele Deciziei Comisiei 97/138/EC	MMGA	realizat
	• Instruirea responsabililor pentru baza de date din cadrul Inspectoratelor de Protecție a Mediului privind colectarea și procesarea datelor	MMGA	permanent
	• Informarea Comisiei privind: texte ale	MMGA	2006

		standardelor naționale care se conformează cu cerințele directivei, transpunerea și implementarea directivei, date sub forma de baze de date, alte informații		
4.4 Optimizarea reutilizării și reciclabilității ambalajelor		• Realizarea obiectivului de valorificare de 50% și de reciclare de 15 % pentru plastic și lemn	Ambalatori Industria de ambalaje	2011
		• Realizarea obiectivului de reciclare de 25 % și de 15 % pentru sticla, hârtie/carton și metale.	Ambalatori Industria de ambalaje	31 dec. 2006
		• Creșterea ponderii ambalajelor reutilizabile din total ambalaje	Ambalatori Industria de ambalaje	
		• Optimizarea modului de ambalare și a formei ambalajului	Ambalatori Industria de ambalaje	
		• Aplicarea standardelor europene armonizate pentru prevenirea formării deșeurilor de ambalaje sau după caz limitarea consumului specific de material/ tip de ambalaj și produs	Ambalatori Industria de ambalaje	
		• Pregătirea și diseminarea de ghiduri privind gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje	MMGA Adminis- tratie publica locală Ambalatori Industria de ambalaje	pana în 2007
4.5 Reducerea cantității de deșeuri de ambalaje generate		• Crearea și dezvoltarea unui sistem de colectare eficient și eficace din punct ecologic și economic , care oferă un optim referitor la calitatea și cantitatea deșeurilor colectate	Adminis- tratie publica locală Ambalatori	2007
		• Încurajarea folosirii materialelor și produselor obținute din reciclarea deșeurilor de ambalaje	MEC MAI Adminis- tratie publica locală	perma- nent
5. Anvelope uzate	5.1 Minimizarea eliminării anvelopelor uzate prin depozitare sau incinerare fără recuperare de energie	• Interzicerea eliminării pe depozitele de deșeuri a anvelopelor uzate întregi (conform prevederilor HG privind depozitarea)	MMGA	2004
		• Limitarea eliminării pe depozite a anvelopelor uzate tăiate	MMGA	2004
		• Încurajarea valorificării materiale a anvelopelor uzate	MMGA MEC	
		• Valorificarea termoeenergetica prin co-incinerare în cuptoarele din fabricile de ciment a anvelopelor uzate	MMGA MEC Industria cimentului	
		• Încurajarea utilizării produselor din cauciuc reciclat	MMGA MEC	
		• Organizarea unui sistem de colectare - valorificare a anvelopelor uzate și	MMGA MFP	

		introducerea unui instrument economic pentru stimularea functionarii acestui sistem	MEC Producători anvelope	
6.Vehicule scoase din uz	6.1 Asigurarea unei rețele de colectare a vehiculelor scoase din uz uniform raspandita în teritoriu	• Crearea unei rețele de colectare uniform raspandita în teritoriu, prin care sa se asigure preluarea gratuita a vehiculelor scoase din uz	Producători importatori de auto-vehicule	pana în 2007
	6.2 Asigurarea ca ultimul deținător al vehiculului îl poate preda gratuit unei unități de colectare/valorificare	• Se solicita o perioada de tranzitie de 3 ani pentru aplicarea articolului 12(2) alineatul 2 privind obligativitatea preluării gratuite a vehiculelor fabricate înainte de 1 iulie 2002	Producători importatori de auto-vehicule	pana în 2007
	6.3 Restrictionarea utilizării metalelor grele la fabricarea vehiculelor	• Se solicita o perioada de tranzitie de 2 ani pentru producătorii interni, în aplicarea articolului 4 (2) privind interzicerea punerii pe piata a componentelor și materialelor conținând metale grele	Producători importatori de auto-vehicule	pana în 2007
	6.4 Atingerea obiectivelor de: - reutilizare și valorificare a cel puțin 75% din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980 - reutilizare și valorificare a cel puțin 85% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980 - reutilizare și reciclare a cel puțin 70% din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980 - reutilizare și reciclare a cel puțin 80% din masa vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980	• Crearea unui sistem de dezmembrare și reciclare a vehiculelor scoase din uz prin care sa se asigure atingerea obiectivelor de reciclare prevăzute în directiva. • Crearea unui mecanism financiar prin care producătorii și importatorii de autovehicule sa suporte integral sau într-o măsura semnificativă, costurile generate de atingerea obiectivelor de reciclare.	Producători importatori de auto-vehicule Agenți economici care dezmembrează auto-vehicule Reciclatori MMGA Registrul Auto Roman	2007 2007
		• Se solicita o perioada de tranzitie de 5 ani pentru articolul 7(2) privind stabilirea și monitorizarea obiectivelor de reciclare.	MMGA Registrul Auto Roman	pana în 2012
		• Crearea unei asociații a producătorilor și importatorilor de vehicule și a reciclatorilor pentru implementarea Directivei 2000/53/CEE privind vehiculele scoase din uz - stadiu de negociere	MMGA Asociații profesionale	trim.II 2004 decizia
		• Realizarea unui proiect pilot prin care sa se evalueze posibilitățile de tratare a vehiculelor scoase din uz la nivelul cerut de directiva, precum și costurile acestei tratari	Producătorii, importatorii, reciclatorii de vehicule scoase din uz	perioada trim IV 2003 - trim I 2004
7.Echipamente electrice și electronice (EEE)	7.1 Transpunerea Directivei 2002/95/CE privind restrictionarea utilizării anumitor substanțe periculoase în EEE și a Directivei 2002/96/EC privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) în legislația nationala	• Realizarea proiectului de HG pentru transpunerea Directivelor 2002/95/CE și 2002/96/EC	MMGA	aprobată în semestrul II 2005
	7.2 Reutilizarea și reciclarea	• Modificarea procesului de fabricare în	Producători	pana în

EEE	condițiile în care nu sunt încălcate regulile de siguranță a personalului, respectiv a consumatorului și reglementările de protecție a mediului	de EEE	2007
	Informarea populației asupra posibilităților de reutilizare/reciclare	Administrație locală MMGA ONGuri	pana în 2007
7.3 Reducerea componentelor periculoase din EEE	Interzicerea utilizării materialelor periculoase atunci când exista alte posibilități	Producători de EEE	din 2006
	Înlocuirea componentelor periculoase cu substituenți adecvați, acolo unde este posibil	Producători de EEE	din 2006
	Restrictionarea utilizării, în noile echipamente electrice și electronice, a plumbului, mercurului, cadmiului, cromului hexavalent, bifenililor polibromurați (BPB) sau a eterilor de difenil polibromurați (DEPB)	Producători de EEE	incepând de la 1 iulie 2006
7.4 Încurajarea colectării separate	Crearea unei rețele de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice prin care să se asigure colectarea gratuită a unui echipament uzat la achiziționarea unui nou de același tip.	Producători de EEE Administrație publică locală	2007
	Realizarea punctelor de colectare separată speciale	Producători de EEE Administrație publică locală	2007
	Stimularea comercianților de EEE în vederea colectării DEEE	MMGA MEC	2007
	Atingerea unei rate medii anuale de colectare selectivă de cel puțin 4 kg de DEEE/locuitor, provenite de la gospodăriile particulare.	Producători de EEE Administrație publică locală	2010
7.5 Încurajarea facilităților de reciclare și tratare a DEEE	Identificarea potențialilor investitori	Administrație publică locală	2006
	Stimularea producătorilor de EEE să introducă în procesul de fabricație materiale prime secundare	MEC MMGA MFP	

II.5. FINANȚARE

Crearea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor trebuie suportat prin instrumente economice și, totodată, prin instrumente legale integrate cu alte politici sectoriale. Finanțarea se efectuează potrivit legislației în vigoare, din următoarele surse:

- Fondul pentru Mediu
- în completare de la bugetul de stat, pe baza de programe în limita sumelor alocate cu aceasta destinație
- bugetele locale
- parteneriat public-privat
- fonduri structurale de pre-aderare (ISPA, PHARE etc)
- bănci / finanțatori de credite rambursabile
- investitori privati
- Planul Național de Cercetare-Dezvoltare prin Programele Naționale (pot avea acces și companiile, în special IMM-urile)
- programe sectoriale de cercetare-dezvoltare.

Referitor la Fondul pentru Mediu se fac următoarele mențiuni:

În conformitate cu Legea nr.73/2000 privind Fondul pentru mediu, republicată, cu modificările ulterioare prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.86/2003, Fondul pentru mediu a fost înființat ca un instrument economico-financiar destinat sustinerii și realizării proiectelor prioritare pentru protecția mediului, în conformitate cu normele și standardele de mediu în vigoare.

Obiectivul Fondului pentru mediu este de a acorda asistență financiară investițiilor prioritate necesare pentru a facilita implementarea noii legislații de protecție a mediului armonizată cu cea a Uniunii Europene, prin preluarea și transpunerea Acquis-ului Comunitar.

Fondul pentru mediu combină propriile resurse cu resursele celor care propun proiectele, a piețelor de capital, a investitorilor și donatorilor pentru a asigura realizarea proiectelor cele mai eficiente din punct de vedere al protecției mediului, cu scopul de a contribui la:

- controlul și reducerea poluării aerului, apei și solului, inclusiv prin utilizarea unor tehnologii curate;
- protecția resurselor naturale;
- gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase;
- protecția și conservarea biodiversității;
- educarea și conștientizarea publicului privind protecția mediului.

Pentru realizarea obiectivelor sale, Fondul pentru mediu trebuie să fie un instrument financiar care să furnizeze stimulente economice și sprijin financiar pentru activitățile privind protecția mediului din perioada de tranziție, până când alte instrumente și mecanisme financiare specifice unei economii de piață mature vor deveni funcționale.

Detalii referitoare la investiții, costuri de operare și monitorizare precum și sursele de finanțare sunt incluse în planurile de implementare pentru fiecare Directivă în parte, respectiv în fișele financiare aferente acestora.

II.6. MONITORIZAREA IMPLEMENTARII PLANULUI DE ACȚIUNE

Tabel II.6.1. Indicatori pentru monitorizarea Planului de Acțiune
pentru Gestionarea Deșeurilor Municipale

Indicator	UM	1998	1999	2000	2001	2002	media
deșeuri municipale generate	kg/loc.an	281	336	386	369	404	355
namol orasenesc generat	kg/loc.an	13	14	15	16	16	15
deșeuri construcții, demolări	kg/loc.an	14	18	7	18	29	17
total deșeuri generate	kg/loc.an	308	368	408	403	449	387
deșeuri colectate	kg/loc.an	206	255	295	271	315	268
deșeuri municipale colectate / generate	%	73%	76%	76%	74%	78%	75%
deșeuri municipale colectate separat / colectate	%	0%	0%	0%	2%	7%	2%
locuitori deserviti / locuitori mediu urban	%	73%	74%	75%	79%	90%	78%
locuitori deserviti / total locuitori	%	40%	41%	41%	43%	48%	43%
depozite urbane controlate	nr	1	2	3	6	10	-
deșeuri biodegradabile generate	kg/loc.an	208	241	265	246	253	243
cantitate deșeuri biodegradabile depozitata	tone	4500000	4900000	5100000	5000000	4900000	-
tendinta deșeuri biodegradabile fata de 1995	%	-6%	+2%	+6%	+4%	+2%	+2%
ponderea deșeurilor municipale	%						

Partea a III-a

Deșeuri de producție

Definiție

În conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 privind evidenta gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, în categoria deșeurilor de producție sunt cuprinse tipurile de deșeuri care se regăsesc la codurile:

02 Deșeuri din agricultura, horticultura, acvacultura, silvicultura, vanatoare și pescuit, de la prepararea și procesarea alimentelor - cu excepția codului 02 01 06

03 Deșeuri de la prelucrarea lemnului și producerea placilor și mobilei, pastei de hârtie, hârtiei și cartonului

04 Deșeuri din industriile pielăriei, blănariei și textile

05 Deșeuri de la rafinarea petrolului, purificarea gazelor naturale și tratarea pirolitică a carbunilor

06 Deșeuri din procese chimice anorganice

07 Deșeuri din procese chimice organice

08 Deșeuri de la producerea, prepararea, furnizarea și utilizarea (ppfu) straturilor de acoperire (vopsele, lacuri și emailuri vitroase), a adezivilor, cleiurilor și cernelurilor tipografice

09 Deșeuri din industria fotografică

10 Deșeuri din procesele termice

11 Deșeuri de la tratarea chimică a suprafețelor și acoperirea metalelor și a altor materiale; hidrometalurgie neferoasă

12 Deșeuri de la modelarea, tratarea mecanică și fizică a suprafețelor metalelor și a materialelor plastice

13 Deșeuri uleioase și deșeuri de combustibili lichizi

14 Deșeuri de solvenți organici, agenți de răcire și carburanți

15 Ambalaje; materiale absorbante, materiale de lustruire, filtrante și îmbrăcăminte de protecție, nespecificate în alta parte - cu excepția ambalajelor din deșeurile municipale

16 Deșeuri nespecificate în alta parte - cu excepția codurilor 16 04 și 16 10

19 Deșeuri de la instalații de tratare a reziduurilor, de la stațiile de epurare a apelor uzate și de la tratarea apelor pentru alimentare cu apă și uz industrial - cu excepția codului 19 08 05

III.1. SITUAȚIA EXISTENTĂ

Cantitățile de deșeuri de producție generate anual sunt înregistrate de către agenții economici și raportate, pe baza chestionarelor de ancheta statistică, elaborate de MMGA împreună cu Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Mediului - ICIM București (în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 856/2002 privind evidenta gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase).

Pentru anul 2002 a fost înregistrată o rată de răspuns de 86%, din care 82% reprezintă unitățile generatoare de deșeuri.

Datele au fost analizate și prelucrate în ICIM și a rezultat o cantitate totală de 24,5 milioane tone deșeuri de producție (doar tipurile de deșeuri care sunt sub incidența prevederilor Directivei Cadru - conform definiției de mai sus). Din cantitatea totală generată, circa 33% a fost recuperată, restul de 67% fiind eliminată (tabelul III.1).

Tabelul III.1. Cantități de deșeuri de producție raportate pentru anul 2002

Regiune	Cantitate generata (mii tone)	Cantitate valorificată (mii tone)	Cantitate eliminată (mii tone)
Nord-Vest	1.812	1.191	621
Nord-Est	1.484	886	598
Vest	5.656	757	4.899
Centru	2.289	658	1.631
Sud-Vest	6.781	312	6.469
Sud	1.104	574	530
Sud-Est	5.204	3.667	1.537
București	129	88	41
TOTAL	24.459	8.133	16.326

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

În tabelul III.2 este prezentată situația generării deșeurilor de producție, la nivelul anului 2002, pe ramuri de activitate.

Tabelul III.2. Cantități de deșeuri de producție raportate pentru anul 2002 pe ramuri de activitate

Activitate economică	Cantitate generata (mii tone)	Cantitate valorificată (mii tone)	Cantitate eliminată (mii tone)
Agricultura și zootehnie	161	91	70
Silvicultura și exploatare forestieră	89	83	6
Industria alimentara, băuturi și tutun	1.227	401	826
Industria textila, confecții	271	74	197
Industria pielariei, incaltamintei	14	2	12
Industria de prelucrare a lemnului	847	746	101
Industria celulozei, hârtiei, cartonului, edituri	505	424	81

Petrochimie, chimie	1.131	289	842
Industria cauciucului, mase plastice	30	20	10
Industria altor produse minerale nemetalice	957	732	234
Industria metalurgica	4.828	3.275	1.553
Industria construcțiilor metalice	170	123	47
Industria de mașini și echipamente	486	312	174
Industria mijloacelor de transport	394	217	177
Alte activități neclasificate	534	468	66
Recuperarea deșeurilor	21	20	1
Energie	11.749	54	11.695
Comerț	201	42	159
Transport și depozitare	771	736	35
Alte activități	73	33	40
TOTAL	24.459	8.133	16.326

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Din totalul cantității de deșeuri de producție generate, aproximativ 600.000 tone au reprezentat deșeuri de producție periculoase, din care 43 % au fost valorificate, restul de 57% fiind eliminate.

Situația depozitelor pentru deșeuri de producție (inclusiv haldele de steril minier și iazurile de decantare), ca număr total și suprafața, este prezentată în tabelul III.3.

Tabelul III.3. Depozite pentru deșeuri de producție pentru anul 2002

Regiune	Nr. depozite industriale	Suprafata ocupată (ha)	Capacitate ocupată (mc)	Cantitate de deșeuri depozitată în 2002 (mii tone)
Nord-Vest	144	1.122	63.483.434	6.391
Nord-Est	94	350	33.520.549	785
Vest	128	1.807	565.774.217	7.829
Centru	62	610	110.129.019	7.680
Sud-Vest	74	5.582	1.189.773.273	295.536,5
Sud	101	341	23.327.879	4.298,8
Sud-Est	77	532	113.351.036	3.374

București-Ilfov	7	3	54.053	0,4
TOTAL	687	10.347	2.099.413.460	325.895

Nota: Este posibil ca numărul de depozite industriale să se modifice în urma reanalizării datelor și încadrării depozitelor existente conform cu prevederile Legii nr. 426/2001 și al Hotărârii Guvernului nr. 162/2002.

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Tabel III.4. Categoriile de depozite pentru deșeuri industriale pentru anul 2002

Categoria	Număr	Suprafata ocupată (ha)
Depozite deșeuri inerte	103	4.500
Depozite deșeuri nepericuloase	351	4.428
Depozite deșeuri periculoase	147*	749
Neprecizate	86	669
TOTAL	687	10.346

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

* NOTA: La nivelul anului 2004 inventarul depozitelor de deșeuri periculoase a fost refăcut.

La nivelul anului 2002 au fost eliminate prin incinerare / co-incinerare circa 645 mii tone deșeuri (în principal deșeuri combustibile), fiind generată în urma acestor procese o cantitate de reziduuri de circa 7200 tone. Pe baza chestionarelor de ancheta au fost inventariate 118 instalații pentru arderea deșeurilor, din care:

- 6 sunt instalații de incinerare a deșeurilor periculoase aparținând agenților economici ce incinerează numai deșeurile proprii (a se vedea anexa 6),
- 3 sunt incineratoare private care prestează servicii de incinerare pentru terți, (Pro Air Clean Timișoara, Mondeco Suceava, Caloris Constanta), (a se vedea anexa 7),

- 5 sunt cuptoare de clinker autorizate pentru incinerarea deșeurilor, aparținând unor fabrici de ciment (a se vedea anexa 8), iar restul sunt centrale termice sau alte instalații proprii de ardere. Detaliile referitoare la instalațiile de incinerare și co-incinerare sunt cuprinse în anexele 6, 7 și 8.

Tabelul III.5. Instalații pentru arderea deșeurilor de producție pentru anul 2002

Tipuri de instalații de ardere	Număr instalații
Incineratoare pentru deșeuri	3
Instalații de ardere la agenții economici	74
Cuptoare de ciment	5*)
Nespecificate	36
TOTAL	118

*) 3 cuptoare aparțin unui singur agent economic

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Figura III.1. Repartiția procentuală a instalațiilor pentru arderea deșeurilor de producție, în funcție de tipul acestora, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, la pag. 134.(a se vedea imaginea asociata)

Figura III.2. Pozitionarea instalațiilor de incinerare și co-incinerare existente și viitoare,se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, la pag. 135.(a se vedea imaginea asociata)

III.2. DEȘEURI DE PRODUCȚIE NEPERICULOASE

III.2.1. Situația existentă

Din totalul cantității de deșeuri de producție generate de 24,5 mil. tone, peste 95% reprezintă deșeurile de producție nepericuloase.

Din datele transmise de Comisia Nationala de Reciclare a Materialelor din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului, pentru anul 2002 au fost prelucrate datele referitoare la următoarele tipuri de deșeuri:

- deșeuri metalice feroase (tabelul III.6);
- deșeuri metalice neferoase (tabelul III. 7)
- deșeuri de sticlă (tabelul III.8);
- deșeuri de hârtie și carton (tabelul III.9);
- deșeuri de plastic (tabelul III. 10);

Tabelul III.6. Cantități totale de deșeuri metalice feroase colectate, prelucrate și livrate în anul 2002

Tip deseui	Cantitate colectata și prelucrata (tone)	Cantitate livrata la intern (tone)	Cantitate livrata la export (tone)
Deșeuri metalice feroase	3.200.000	800.000	2.100.000

Sursa: baza de date CNVM

Tabelul III.7. Tipuri de deșeuri metalice neferoase colectate,
prelucrate și livrate în anul 2002

Tip deseui	Cantități colectate și prelucrate (tone)	Cantități livrate la intern (tone)	Cantități livrate la export (tone)
Aluminiu și aliaje	42.500	34.500	7.000
Cupru și aliaje	39.300	17.200	19.500
Plumb și aliaje	14.300	12.200	1.500
Acumulatori uzati	33.000	22.000	9.000
Alte deșeuri neferoase	8.900	8.900	
TOTAL	138.000	85.500	37.000

Sursa: baza de date CNVM

Tabelul III.8. Cantități totale de deșeuri de sticla colectate, prelucrate
și livrate în anul 2002

Tip deseui	Cantități colectate și prelucrate (tone)	Cantități livrate la intern (tone)	Cantități livrate la export (tone)
Deșeuri de sticla	16.608	16.130	-

Sursa: baza de date CNVM

Tabelul III.9. Cantități totale de deșeuri de hârtii-cartoane colectate, prelucrate și livrate în anul 2002

Tip deseu	Cantități colectate și prelucrate (tone)	Cantități livrate la intern (tone)	Cantități livrate la export (tone)
Deșeuri de hârtii-carton	173.000	172.500	-

Sursa: baza de date CNVM

Tabelul III.10. Cantități totale de deșeuri de mase plastice colectate, prelucrate și livrate în anul 2002

Tip deseu	Cantități colectate și prelucrate (tone)	Cantități livrate la intern (tone)	Cantități livrate la export (tone)
Deșeuri de mase plastice	7.171	5.740	856

Sursa: baza de date CNVM

Din datele obținute pe baza chestionarelor de ancheta elaborate de ICIM și MMGA , au fost prelucrate și date referitoare la următoarele tipuri de deșeuri:

- cenusi (tabelul III. 11);
- namoluri de la epurarea apelor industriale uzate (tabelul III. 12, tabelul III. 13);
- deșeuri de lemn (tabelul III. 14).

Tabel III.11. Tipuri de cenusi pentru anul 2002

Tip deseu	Cantitate generata (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate eliminată (tone)
Cenusa de vatra, zgura și praf de cazan (cu excepția prafului de cazan specificat la 10 01 04)	7.284.989	4.514	7.280.474
Cenusa zburătoare de la arderea carbunelui	1.290.124	818	1.289.305

Cenusa zburătoare de la arderea turbei și lemnului netratat	3.202	10	3.193
Cenusa de vatra, zgura și praf de cazan de la co-incinerarea altor deșeuri decât cele specificate la 10 01 14	414	80	335
Cenusa zburătoare de la co-incinerare, alta decât cea specificată la 10 01 16	1	0	1
Cenusa de zinc	1.940	1.935	4
Materiale feroase din cenusile de ardere	3	3	0
Cenusi de ardere și zguri, altele decât cele menționate la 19 01 11	31.110	741	30.370
Cenusi zburătoare, altele decât cele menționate la 19 01 13	5	0	5
TOTAL	8.611.788	8.101	8.603.687

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Tabel III.12. Tipuri de namoluri pentru anul 2002

Tip deseu	Cantitate generată (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate eliminată (tone)
Namoluri din agricultura și industria alimentară	214.287	12.552	201.735
Namoluri de la prelucrarea lemnului și producerea celulozei și hârtiei	323.173	312.175	10.998
Namoluri din industria pielăriei și industria textilă	1.222	0	1.222
Namoluri de la rafinarea petrolului și purificarea gazelor naturale	1.785	105	1.680
Namoluri din procese chimice anorganice	8.437	40	8.397
Namoluri din procese chimice organice	1	1	0
Namoluri de la producerea și utilizarea straturilor de acoperire	1.926	1.006	920

Namoluri din procese termice	116.593	113.568	3.025
Namoluri de la tratarea chimica a suprafețelor și acoperirea metalelor	2.514	5	2.509
Namoluri de la tratarea mecanică și fizica a suprafețelor	224	43	181
Namoluri de la epurarea apelor uzate industriale	1.026.313	22.932	1.003.381
TOTAL	1.696.475	462.427	1.234.048

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Tabel III.13. Namoluri și deșeuri solide de la epurarea apelor industriale uzate pentru anul 2002

Tip deseu	Cantitate generata (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate eliminata (tone)
Namoluri de la epurarea, efluentilor proprii	24.006	407	23.599
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii	12.398	6	12.392
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii	26.170	0	26.170
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii	37	0	37
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii	6.377	6.376	1
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta	1.051	288	763
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii, altele decât cele specificate la 03 03 10	5.328	0	5.328
Namoluri, în special de la epurarea efluentilor în incinta cu conținut de crom	984	0	984

Namoluri, în special de la epurarea efluentilor în incinta, fără conținut de crom	29	0	29
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta, altele decât cele specificate la 04 02 19	209	0	209
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta, altele decât cele specificate la 05 01 09	1.785	105	1.680
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta, altele decât cele specificate la 06 05 02	8.437	40	8.397
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta, altele decât cele specificate la 07 01 11	1	1	0
Namoluri de la epurarea efluentilor în incinta, altele decât cele specificate la 10 01 20	441	0	441
Namoluri și turte de filtrare, altele decât cele specificate la 10 02 13	113.545	113.525	20
Namoluri și turte de filtrare de la epurarea gazelor de ardere, altele decât cele specificate la 10 11 17	108	0	108
Deșeuri solide de la epurarea efluentilor proprii, altele decât cele specificate la 10 11 19	40	0	40
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii	2.383	18	2.365
Namoluri de la epurarea biologică a apelor reziduale industriale, altele decât cele specificate la 19 08 11	11.263	658	10.606
Namoluri provenite din alte procedee de epurare a apelor reziduale industriale decât cele specificate la 19 08 13	8.848	255	8.594
Namoluri de la epurarea efluentilor proprii, altele decât cele specificate la 19 11 05	1.005	20	985
TOTAL	224.447	121.699	102.748

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

Tabel III.14. Tipuri de deșeuri de lemn pentru anul 2002

Tip deseu	Cantitate generata (tone)	Cantitate valorificată (tone)	Cantitate eliminata (tone)
Deșeuri de scoarta și de pluta	46.678	26.795	19.883
Rumegus, talas, aschii, resturi de scandura și furnir, altele decât cele specificate la 03 01 04	754.170	724.109	30.061
Deșeuri de lemn și de scoarta de la producerea și procesarea pastei de hârtie, hârtiei și cartonului	183.175	135.626	47.549
Lemn de la tratarea mecanică a deșeurilor, altul decât cel specificat la 19 12 06	18	18	0
Alte tipuri de deșeuri din lemn	8.631	8.549	82
TOTAL	992.672	895.097	97.575

Sursa: Baza de date privind deșeurile - ICIM

În anexele 1-3 sunt prezentate date referitoare la societățile de reciclare astfel:

Anexa 1. Lista agenților economici care utilizează ca materii prime cioburi de sticla și deșeuri de hârtie-carton;

Anexa 2. Lista societăților comerciale autorizate sa valorifice deșeurile de hârtie/carton;

Anexa 3. Lista societăților comerciale autorizate sa desfășoare activități de valorificare a deșeurilor de materiale plastice

III.2.2. Prognoza generării deșeurilor de producție nepericuloase

Cantitățile de deșeuri de producție generate variaza de la an la an (figura III.2). Aceasta variație neuniformă are mai multe cauze, dintre care cele mai importante sunt:

- variația din punct de vedere cantitativ a activităților industriale generatoare de deșeuri de producție;
- re tehnologizarile, utilizarea tehnologiilor curate și creșterea preocupării pentru minimizarea cantităților de deșeuri generate.
- cercetarea este exhaustivă, procentul de răspuns variaza aleator de la an la an, iar agenții economici care răspund chestionarelor anuale sunt diferiți; astfel transmiterea într-un an a chestionarelor completate de unii agenți economici mari generatori de deșeuri, și netransmiterea datelor pentru anul următor crează variații relativ importante ale cantităților de deșeuri de la an la an.

- diferențele înregistrate între anul 2001 și 2002 au în plus și o alta cauza obiectivă și anume schimbarea raportării conform noii liste a deșeurilor conform Hotărârii Guvernului nr. 856/2002 care a înlocuit raportarea pe baza vechiului Catalog European al deșeurilor.

Figura III.3. Evoluția cantităților de deșeuri de producție nepericuloase, se găsește în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 954 bis din 18 octombrie 2004, la pag. 140.(a se vedea imaginea asociata)

Sursa: baza de date privind deșeurile - ICIM

Având în vedere faptul ca unitățile economice utilizează tehnologii foarte diferite ca tip și performanțe economice, nu se poate realiza o estimare a cantităților de deșeuri de producție generate, în funcție de tipul de activitate și numărul de angajați în sectorul productiv.

Din aceasta cauza, la care se adauga și condițiile specifice ale situației economice actuale din România, nu se poate realiza o prognoza a cantităților de deșeuri de producție generate pentru următorii ani.

Totuși, se poate estima ca generarea anumitor tipuri de deșeuri va urma o curba descendenta, ca urmare a necesității respectării noilor cerințe legislative (Directiva IPPC transpusa în legislația nationala), care implica utilizarea tehnologiilor curate și intensificarea activităților de prevenire și minimizare a deșeurilor.

III.2.3. Plan de acțiune pentru atingerea obiectivelor

Principalele acțiuni care trebuie realizate pentru gestionarea deșeurilor de producție nepericuloase sunt:

- revizuirea periodică și implementarea "strategiilor și planurilor sectoriale" prevăzute în legea privind regimul deșeurilor și corelarea lor pentru gestionarea deșeurilor la nivel național;
- completarea și îmbunătățirea legislației secundare și pregătirea notelor tehnice de îndrumare pentru a sprijini legislația;
- îmbunătățirea sistemul național informațional și a bazei de date pentru gestionarea deșeurilor, pentru toate tipurile de deșeuri, inclusiv a celor de producție, nepericuloase;
- modificarea cerinței de raportare a informațiilor pentru autorizare astfel încât sa includă planul de gestionare a deșeurilor;
- verificarea statutului legal/ilegal al locurilor existente de stocare / depozitare a deșeurilor de producție;
- retehnologizarea instalațiilor existente de tratare a deșeurilor din cadrul fabricilor;
- întărirea capacității de inspecție a APM-urilor;
- revizuirea politicii și a amenzilor pentru aplicarea neconformarii;
- revizuirea responsabilităților personalului de gestionare a deșeurilor și stabilirea indicatorilor de performanta;
- difuzarea practicilor de minimizare a deșeurilor și de tratare către sectoare specifice;
- stabilirea unei abordari practice pentru difuzarea IPPC;
- promovarea reciclării externe folosind instalațiile existente;
- promovarea tratării/reciclării termice a deșeurilor în cuptoarele de ciment;
- promovarea dezvoltării instalațiilor specifice de tratare, inclusiv tratarea fizico-chimica și stabilizarea deșeurilor predominant anorganice;
- realizarea depozitelor pentru deșeuri nepericuloase (pe care pot fi depozitate atât deșeuri municipale, cat și deșeuri de producție nepericuloase).

Promovarea valorificării materiale (reciclării) și energetice interne și externe folosind instalațiile existente sau retehnologizarea acestora.

Întărirea capacității de inspecție a APM-urilor.

Îmbunătățirea sistemului național de raportare și a bazei de date pentru deșeuri.

III.3. DEȘEURI DE PRODUCȚIE PERICULOASE

Strategia și Planul de Acțiune pentru Gestionarea Deșeurilor Periculoase în România au fost elaborate în cadrul unui studiu realizat în anii 2002 - 2003 de către o echipă de experți străini și români și finanțat de guvernul japonez prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Japoniei (JICA).

În cele ce urmează sunt prezentate principalele aspecte cuprinse în studiul menționat anterior.

III.3.1. Principii propuse pentru gestionarea deșeurilor periculoase

Principiile specifice care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor periculoase sunt:

- Responsabilitatea gestionării deșeurilor periculoase

Generatorii de deșeuri periculoase sunt responsabili pentru gestionarea deșeurilor periculoase pe baza principiului "poluatorul plătește". Statul român își asuma responsabilitatea în cazul în care generatorul nu mai este existent sau identificabil.

- Obiectivele gestionării deșeurilor periculoase

- Minimizarea impactului deșeurilor periculoase asupra sănătății și mediului înconjurător
- Maximizarea folosirii eficiente a resurselor naturale

- Tehnologiile pentru gestionarea deșeurilor periculoase

Aceste tehnologii trebuie să fie disponibile, fezabile economic și să respecte cerințele pentru protecția mediului. Oriunde este posibil ar trebui aplicate tehnologiile "win-win".

- Implementarea directivelor UE

Programul pentru implementarea directivelor UE trebuie să fie stabil și realist, Guvernul României trebuie să aibă un plan de implementare credibil.

- Aplicarea legilor

MMGA direct și prin intermediul organismelor de inspecție și control din teritoriu trebuie să asigure condițiile pentru aplicarea legilor într-o manieră stabilă și gradată astfel încât toate întreprinderile să asigure standarde minime de protecția mediului. Aplicarea severă a legii este cel mai eficient mod pentru ca generatorii de deșeuri să fie stimulați să promoveze acțiuni pentru prevenirea, recuperarea, tratarea și eliminarea corectă a deșeurilor. În același timp, se va crea și cadrul necesar pentru dezvoltarea pieței pentru serviciile de gestionare a deșeurilor periculoase.

- Creșterea conștientizării

România va promova acțiuni pentru:

- Conștientizarea generatorilor de deșeuri periculoase despre posibilitățile 'win-win'
- Conștientizarea cetățenilor și a personalului APM cu privire la riscurile asupra sănătății umane asociate cu deșeurile periculoase, inclusiv re folosirea ilegală a uleiurilor uzate.

- Furnizarea fondurilor pentru re tehnologizare industrială și îmbunătățirea calității mediului

Este foarte dificil pentru întreprinderile românești de a obține fonduri pentru re tehnologizare industrială și îmbunătățirea calității mediului, din cauza faptului că piața financiară nu este suficient dezvoltată. În această situație, ar fi justificat ca Guvernul României să stabilească un mecanism de finanțare prin care să furnizeze împrumuturi cu dobândă mică acelor care doresc să investească în re tehnologizare industrială și îmbunătățirea calității mediului, folosind fonduri interne și/sau externe.

- Reforma politicilor

Folosirea eficientă a energiei, apei și a materiilor prime constituie baza unei bune administrări industriale și a mediului, inclusiv a gestionării deșeurilor periculoase. Un rol cheie al Guvernului este de a asigura un stimul pentru folosirea eficientă a acestor resurse. Reforma prețurilor energiei și apei, privatizarea întreprinderilor de stat, liberalizarea pieței și creșterea constientizării constituie instrumente cheie pentru îmbunătățirea unor astfel de stimulente, în particular pentru o economie aflată în tranziție ca a României.

III.3.2. Alternative de atingere a obiectivelor strategice

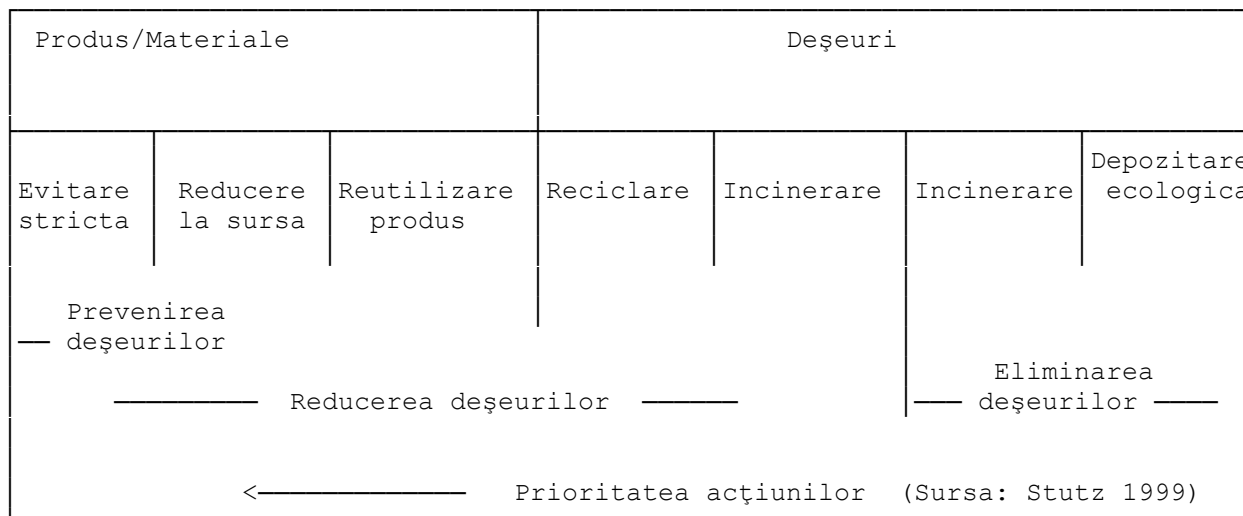
III.3.2.1. Aspecte generale

Gestiunea deșeurilor periculoase devine o problemă la scară mondială. În mod cert, și prin definiție, aceste deșuri dau cel mai mare posibil impact asupra sănătății populației și mediului înconjurător. Deșeurile periculoase, pe lângă faptul că reprezintă o resursă pierdută, pot avea una sau mai multe proprietăți (ex. inflamabilitate, corozivitate, toxicitate etc.), necesitând o gestionare riguroasă din "leagăn și până în mormânt". Deținătorii unor astfel de deșuri vor înțelege potențialele costuri de responsabilitate asociate cu acest regim riguros de gestionare. Experiența din alte țări indică faptul că acest lucru poate da naștere comerțului ilegal, depozitare ilegală, precum și unor contaminări semnificative de mediu (ex. sol, canalizări și stații de tratare a apelor uzate etc.).

Conform legislației în vigoare producătorii de deșuri periculoase sunt răspunzători pentru gestionarea deșeurilor periculoase generate. Statul român va prelua responsabilitatea gestionării acelor deșuri istorice pentru care producătorii nu mai există sau nu pot fi identificați. Având aceasta în vedere, totuși, România trebuie să ia măsurile necesare pentru evitarea situațiilor în care generatorii de deșuri periculoase încearcă să evite responsabilitatea de gestionare prin lichidare voită, depozitare ilegală sau alte scenarii rauvoitoare.

România are dreptul să adere la Uniunea Europeană în 2007. Este de notat că directiva cadru pentru deșuri a Uniunii Europene definește prioritățile, după cum urmează:

1. Reducere
2. Reutilizare/Reciclare sau Valorificare Termică
3. Tratare și eliminare

Activitățile economice în cadrul cărora s-au generat cele mai mari cantități de deșeuri periculoase în anul 2002 au fost:

- fabricarea îngrasamintelor chimice;
- metalurgia;
- industria de mașini și echipamente;
- transport.

Din punct de vedere tehnic, deșeurile periculoase pot fi definite din trei puncte de vedere:

- tipul de deșeu, ce prezintă una din "proprietățile periculoase" în anumite procese sau deseul ce conține unul dintre constituenții cuprinși în lista ce au proprietăți periculoase;
- componente ale diferitelor tipuri de deșeuri, ce dau posibilitatea deșeurilor de a fi periculoase atunci când au un anumit grad de periculozitate;
- proprietăți ce pot face ca deșeurile să fie periculoase.

Producătorii de deșeuri periculoase au responsabilitatea gestionării de o manieră care să asigure un management rațional al deșeurilor periculoase precum și cea pentru prevenire și reciclare, suplimentar față de manipulare, stocare, colectare, transport, tratare, eliminare a deșeurilor produse.

Rolul și responsabilitățile României în legătura cu deșeurile periculoase sunt după cum urmează:

- îmbunătățirea și completarea legislației naționale, și în special aplicarea acestei legislații relevante în vederea implementării prevederilor directivelor UE și aquis-ului de mediu;
- îmbunătățirea sistemului național de raportare și a bazei de date pentru deșeurile periculoase;
- creșterea conștientizării din partea producătorilor de deșeuri periculoase;
- creșterea conștientizării pentru public în general cu privire la impactul deșeurilor periculoase asupra sănătății și mediului;
- încurajarea utilizării tehnologiilor care folosesc materii prime nepericuloase;
- asigurarea de stimulente economice și financiare pentru dezvoltarea unei gestionări adecvate a deșeurilor periculoase precum și pentru crearea unei piețe pentru serviciile din domeniul gestionării deșeurilor periculoase;
- gestionarea acelor deșeuri periculoase pentru care producătorii sau deținătorii nu există sau nu pot fi identificați, cum ar fi de exemplu deșeurile istorice;
- încurajarea întreprinderilor de a implementa Sistemul de Management de Mediu (ISO 14001).

Îmbunătățirea sistemului național de raportare și a bazei de date pentru deșeurile periculoase

Dezvoltarea unor campanii de informare și instruire a industriei producătoare și a populației, în ceea ce privește impactul deșeurilor periculoase asupra mediului și sănătății oamenilor.

Încurajarea utilizării tehnologiilor care folosesc materii prime nepericuloase.

Asigurarea de stimulente economice și financiare pentru dezvoltarea unei gestionari adecvate a deșeurilor periculoase.

III.3.2.2. Prevenire și minimizare

România este conștientă că politica de bază pentru gestionarea deșeurilor ar trebui să fie acordarea priorității activității celor 3R. Deșeurile destinate eliminării trebuie făcute nepericuloase pe cât posibil. În mod deosebit, se acorda, în general, prioritate reducerii deșeurilor în etapa dezvoltării materiilor prime și producției actuale, înainte de generarea de deșeuri. În conformitate cu acest concept, OCED clasifică "reducerea" și "reutilizarea" în evitarea strictă, reducerea la sursă și reutilizarea produsului și numește aceste trei tipuri de activități "prevenirea producerii de deșeuri".

Evitarea strictă implică prevenirea totală a generării de deșeuri prin eliminarea virtuală a substanțelor periculoase sau prin reducerea materialelor sau intensității energiei utilizate în producție, consum și distribuție.

Reducerea la sursă implică utilizarea a cât mai puține substanțe toxice și periculoase și/sau reducerea consumului de materiale sau energie.

Reutilizarea produsului implică folosirea multiplă a produsului în forma sa originală, pentru scopul sau original sau pentru o alternativă.

O gestionare eficientă a deșeurilor reprezintă o problemă complexă și necesită o abordare sistematică și coerentă cu evidențierea asupra prevenirii. Prevenirea generării de deșeuri de producție periculoase trebuie planificată în strânsă corelare cu gospodărirea materiilor prime utilizate, a produselor rezultate și tehnologiilor folosite.

Prevenirea poate fi realizată prin:

- îmbunătățirea gospodăririi în cadrul fabricii;
- modificări în funcționare;
- modificări ale procesului de producție;
- modificări ale tipurilor de materiale utilizate;
- modificări în concepția produsului;
- modificări de consum (cerere).

Prevenirea producerii de deșeuri nu numai că reduce costurile de gestionare a deșeurilor pentru companiile implicate, dar și economisește resurse și energie, ceea ce conduce la reducerea costurilor de producție. În mod deosebit, se considera a fi o strategie importantă luarea de măsuri de protecție a mediului pentru întreprinderile mici și mijlocii. Există și posibilitatea să se poată face, fără investiții ulterioare, unele îmbunătățiri și schimbări și modificări în utilizările materiilor prime, instalațiilor și proceselor, rezultând o reducere reală a costurilor de investiție.

De asemenea, prin reducerea consumului de materiale, energie și instalații industriile pot reduce volumul de deșeuri periculoase generate, implicit reducând costurile pentru gestionarea acestor deșeuri. Aceasta este o abordare de tipul "câștig de ambele părți" (reducerea costurilor și a potențialului de risc) care, în cele din urmă, conduce la reducerea încărcării periculoase impuse asupra mediului.

Obiectivele generale cu privire la prevenirea generării de deșeuri periculoase și la reciclarea lor sunt considerate, după cum urmează:

- micșorarea impactului asupra sănătății umane și mediului înconjurător;
- creșterea productivității prin sporirea randamentului utilizării materiilor prime;
- economisirea la costurile de producție ca rezultat al activității de mai sus;
- conservarea resurselor naturale.

În concordanță cu structura prezenta de generare a deșeurilor periculoase, sectoarele prioritare pentru prevenirea și minimizarea deșeurilor sunt: industria chimică, industria prelucrării țițeiului și petrochimia, industria metalurgică neferoasă, galvanizare și tratarea suprafețelor.

Pentru atingerea obiectivelor prezentate mai sus, România prevede ca primii pași diseminarea informației și creșterea conștientizării privind metodele de producție curată, precum și măsuri de promovare a instrumentelor economice. Prin autoritățile pentru protecția mediului (MMGA, APM, etc.) România va asigura instruirea agenților economici generatori de deșeuri pentru a identifica, clasifica și raporta corect datele privind deșeurile precum și pentru a-și stabili un sistem de gestionare adecvată a deșeurilor.

O condiție fundamentală pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor periculoase este disponibilitatea producătorilor de deșeuri periculoase de a plăti costuri mai mari decât cele actuale. Nivelul actual al cheltuielilor generatorilor de deșeuri periculoase în ceea ce privește eliminarea acestora este foarte scăzut. O dată cu alinierea legislației naționale la Acquis-ul Communautaire și cu implementarea unor sisteme de gestionare a deșeurilor periculoase în conformitate cu aceasta legislație, costurile privind eliminarea deșeurilor vor crește foarte mult. Astfel, prevenirea și minimizarea generării deșeurilor periculoase vor fi principalele acțiuni vizate pentru gestionarea deșeurilor în cadrul industriilor.

Diseminarea informației și creșterea conștientizării privind metodele de producție curată, precum și măsuri de promovare a instrumentelor economice.

Instruirea agenților economici generatori de deșeuri pentru a identifica, clasifica și raporta corect datele privind deșeurile precum și pentru a-și stabili un sistem de gestionare adecvată a deșeurilor.

Corelarea costurilor de gestionare a deșeurilor cu noile sisteme integrate de gestionare a deșeurilor.

III.3.2.3. Colectare și transport

România nu dispune de o rețea dezvoltată de furnizori de servicii în domeniul gestionării deșeurilor, care să efectueze colectarea și/sau recuperarea/tratarea/eliminarea deșeurilor periculoase. Agenții de colectare a deșeurilor pot să fie, în general, companii private și sunt mai degrabă întreprinderi locale decât organizații naționale. Majoritatea agenților de colectare existenți în România se ocupă cu colectarea și transportul deșeurilor municipale, în principal. Cățiva dintre acești agenți de colectare, colectează deșeuri din sectorul comercial și industrial, deșeuri de grădina, precum și deșeuri din construcții și demolări. Acești agenți pretind că nu colectează nici un deșeu periculos.

Există, de asemenea, și organizații de reciclare a deșeurilor care colectează deșeurile de la generatori, cățiva dintre aceștia colectează deșeuri periculoase, cel mai notabil uleiuri uzate, baterii de automobile și, mai puțin, solvenți.

În ceea ce privește gestionarea deșeurilor periculoase în România există un număr foarte mic de furnizori de astfel de servicii. Iar aceștia oferă în general doar colectarea deșeurilor nu și transportul acestora, deoarece capacitatea lor de transport este redusă. Astfel, transportul deșeurilor periculoase este realizat în general de către generatorii de deșeuri. Totuși, mai mult de 80% din totalul deșeurilor periculoase sunt depozitate sau stocate, și acest lucru se întâmplă, în general, la sau foarte aproape de locul de generare a deșeurilor periculoase, ceea ce necesită un transport minim. Excepție fac, în prezent, deșeurile spitalicești, uleiurile uzate și bateriile, deșeuri colectate și transportate în vederea tratării, valorificării și/sau eliminării.

Pentru planificarea sistemelor tehnice de colectare a deșeurilor periculoase, România trebuie să ia în considerare:

- tipul industriei;
- tipurile deșeurilor periculoase;
- tipurile containerelor specifice pentru fiecare tip de deșeu periculos (unde este cazul);
- separarea corectă a deșeurilor pe tipuri;
- accesul rutier pentru vehiculele de colectare.

În ceea ce privește containerele de colectare a deșeurilor periculoase, România își propune să reglementeze tipuri de containere de colectare în funcție de tipul deșeurilor și de gradul de periculozitate a acestora.

Având o cantitate relativ mică de deșeuri transportate pentru eliminare în afara incintelor industriale, România nu dispune în prezent de infrastructura și abilitățile necesare pentru transportul în siguranță al deșeurilor periculoase. Aspectele legislative din domeniul transportului de deșeuri sunt foarte recente și încă în curs de dezvoltare. În legătură cu transportul deșeurilor, Ordonanța de Urgență nr. 78/2000 (amendată prin Legea nr. 426/2001) stabilește toate măsurile necesare în ceea ce privește autorizarea, controlarea și obligațiile transportatorilor de deșeuri periculoase. Transportatorul trebuie să respecte legislația privind transportul mărfurilor periculoase și anume: Ordonanța Guvernului nr. 48/1999 privind transportul rutier al mărfurilor periculoase, Ordinul Ministrului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 1044/2003 privind aprobarea Regulamentului pentru desemnarea, pregătirea profesională și examinarea consilierilor de siguranță pentru transportul rutier, feroviar sau pe căile navigabile interioare al mărfurilor periculoase, Hotărârea de Guvern nr. 1374/2000 pentru aprobarea Normelor privind aplicarea etapizată în traficul intern a prevederilor Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (ADR), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin Legea nr. 31/1994, modificată și completată prin Hotărârea de Guvern nr. 258/2004 și Ordinul nr. 211/2003 pentru aprobarea Reglementărilor privind condițiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească vehiculele rutiere în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România.

Toate cerințele referitoare la vehicule, ambalare, etichetare, semnalizare, pregătirea soferului sunt stabilite prin legislația "substanțelor periculoase" (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 200/2000 [asupra Clasificării, Etichetării și Ambalării Substanțelor și Compusilor Chimici Periculoși], aprobată și modificată prin Legea nr. 451/2001 și utilizată împreună cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 490/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de punere în aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 200/2000.

Astfel, România trebuie să dezvolte un sistem de gestionare a deșeurilor periculoase care să acopere și următoarele puncte:

- minimizarea probabilității ca deșeurile periculoase să fie eliminate împreună cu alte deșeuri industriale la același depozit;
- dezvoltarea unui serviciu de colectare și transportare a deșeurilor la instalațiile autorizate pentru tratare, valorificare și/sau eliminare, care să nu fie în dezavantajul industriei;
- reglementarea și controlarea activităților de colectare și transport pentru a se asigura faptul că deșeurile periculoase aflate în tranzit sunt în siguranță și ajung la instalația autorizată de recuperare/tratare/eliminare;
- evitarea reglementărilor excesive precum și duplicarea reglementărilor și a controlului.

În scopul minimizării costurilor și riscurilor transportării unor cantități relativ mici de deșeuri periculoase pe distanțe lungi, va trebui să se acorde atenție dezvoltării și exploatării stațiilor de transfer amplasate în mod strategic. Acestea vor asigura stocarea deșeurilor anterior colectării acestora și eliminării/tratării finale la o instalație centralizată. Astfel de stații de transfer pot, de asemenea, să includă procese de pre-tratare în scopul reducerii volumului și/sau potențialul periculos al deșeurilor anterior unui transport. Multe dintre statele membre dețin astfel de instalații. Necesitățile operationale ale stațiilor de transfer vor fi similare celor descrise pentru activitatea de stocare a centrelor regionale de tratare a deșeurilor.

Măsuri pentru optimizarea condițiilor de transport a deșeurilor:

- metodele și sistemele pentru separarea, depozitarea temporară și transportul deșeurilor să fie suficiente pentru a îndeplini respectarea tuturor cerințelor europene/ naționale pentru gospodărirea deșeurilor:
 - să se pună în practică sisteme adecvate pentru separarea și stocarea tipurilor specifice de deșeuri înainte de colectare;
 - obligația responsabilității să fie introdusă în cadrul transferului de deșeuri;
 - să se dezvolte sistemele de separare și de stocare a materialelor reciclabile la sursă, înainte de colectare;
 - să se introducă colectarea selectivă a materialelor periculoase din deșeurile orășenești
- toate serviciile pentru colectarea și transportul deșeurilor periculoase să devină eficiente și din punct de vedere al operării și al costurilor:
 - prețurile/tarifele pentru colectarea deșeurilor periculoase să reflecte costurile reale ale serviciului furnizat.
- prevenirea și monitoringul traficului ilegal al deșeurilor periculoase:
 - întărirea măsurilor de conformare în legătura cu Convenția de la Basel

Diseminarea informației și creșterea conștientizării industriilor privind metodele de colectare și transportare a deșeurilor periculoase în vederea tratării, valorificării și/sau eliminării.

Colectarea separată a tipurilor de deșeuri periculoase.

Dezvoltarea unui serviciu de colectare și transportare a deșeurilor la instalațiile autorizate pentru tratare, valorificare și/sau eliminare.

Reglementarea și controlarea activităților de colectare și transport.

III.3.2.4. Reciclarea și valorificarea

În ierarhia opțiunilor de gestionare a deșeurilor, reciclarea și valorificarea reprezintă o prioritate înaintea eliminării prin depozitare. Reciclarea se poate realiza atât pe amplasament cât și în afară amplasamentului.

Deoarece, în prezent nu există instalații dedicate reciclării deșeurilor periculoase, cu excepția bateriilor cu acid, utilizarea instalațiilor existente trebuie să fie prioritizată în concordanță cu gestionarea deșeurilor periculoase. În această privință, industria română a cimentului are un rol important de jucat în activitatea de reciclare și eliminare a deșeurilor periculoase.

O parte din namolul ce conține metale grele se poate recicla și recupera în instalațiile de metalurgie neferoasă. Totuși, aceste instalații sunt unele dintre cele mai mari instalații generatoare de deșeuri periculoase. În consecință, la aceste instalații este necesară aplicarea unor măsuri de minimizare a deșeurilor periculoase și îmbunătățire a instalațiilor. De asemenea, namolurile obținute prin epurarea soluțiilor tehnologice uzate cu un anumit conținut de metale grele pot fi folosite ca pigmenți și/sau materii prime în industria sticlei ambientale.

Deșeurile periculoase prioritare pentru reciclare sunt deșeurile petroliere și uleiurile uzate, deșeuri de solvenți și deșeurile periculoase ce conțin metale grele.

III.3.2.4.1. Deșeuri uleioase și deșeuri de combustibili lichizi

În categoria deșeurilor uleioase intra următoarele tipuri de deșeuri:

- deșeuri de la rafinarea petrolului;
- uleiuri uzate;
- deșeuri de la separatoarele ulei/apa.

Conform datelor colectate și prelucrate în ICIM pentru anul 2002 a fost generată o cantitate totală de aproximativ 110.000 tone uleiuri uzate, din care 37 % a fost valorificată. Valorificarea uleiurilor uzate s-a realizat în principal prin (pentru mai multe detalii vezi anexa 4):

- regenerare - principala unitate specializată pentru această activitate este Rafinaria Venus Oil REG Ramnicu Sarat care procesează anual circa 1.000 tone de ulei uzat;
- utilizare drept combustibil - în instalații de ardere proprii agenților economici generatori sau ale terților;
- ardere în cuptoarele de ciment.

În ceea ce privește deșeurile de la rafinarea petrolului, în România generatorii de astfel de deșeuri petroliere inclina să creadă că acestea reprezintă ceva ce le-ar aduce beneficii decât ceva ce necesită cheltuieli. Aceasta gândire se bazează și pe existența unei piețe negre a deșeurilor de produse petroliere, unde aceste deșeuri sunt vândute la un anumit preț sau chiar la prețul pietii. Acesta este motivul pentru care generatorii de deșeuri petroliere nu sunt dispuși să plătească operatorilor de cupatoare de ciment un cost adecvat pentru tratarea deșeurilor. Aceste costuri vor fi mai mari decât nivelul costurilor actuale pe care le plătesc producătorii, dar cu mult mai mici decât costurile pentru incinerarea specială a deșeurilor periculoase.

Acesta este de asemenea un motiv pentru care generatorii de deșeuri periculoase nu acordă atenția cuvenită prevenirii și reciclării deșeurilor, ceea ce implică de asemenea anumite costuri. Dacă producătorii de deșeuri ar plăti un cost mai mare pentru eliminare, impus prin standarde îmbunătățite, atunci aceștia ar fi mai interesați în dezvoltarea și utilizarea posibilităților de prevenire și reciclare a deșeurilor.

O activitate de creștere a conștientizării și o aplicare mai susținută a legislației de către autoritățile pentru protecția mediului (MMGA și unitățile sale subordonate) sunt esențiale pentru eliminarea pietii negre de deșeuri de produse petroliere precum și pentru asigurarea ca generatorii de deșeuri să aplice metodele de tratare a deșeurilor la un standard ecologic minim acceptabil.

Principalele acțiuni referitoare la gestionarea deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi, care urmează să fie întreprinse în vederea conformării României cu cerințele legislative comunitare, sunt:

- îmbunătățirea gradului de colectare a deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi;
- creșterea gradului de informare și conștientizare al publicului referitor la obligațiile de gestionare ecologic rațională a deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi;
- pregătirea personalului pentru asigurarea unui control eficient al respectării prevederilor legale privind gestionarea deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi;
- îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor către autoritățile de protecție a mediului;
- stabilirea și implementarea unui mecanism pentru controlul eficient al respectării prevederilor legislative.

Aplicarea prevederilor legislative va duce la crearea unui sistem de colectare a uleiurilor uzate și de regenerare sau valorificare energetică a acestora în instalații autorizate. Rezolvarea eficientă a acestor probleme se va face prin asumarea de către producători, importatori și distribuitori a obligațiilor ce le revin prin prevederile legislative.

Agenții economici vor fi obligați să asigure colectarea, valorificarea respectiv eliminarea deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi prin:

- mijloace proprii sau,
- predarea uleiurilor uzate către unitățile autorizate să desfășoare astfel de activități.

Agenții economici care distribuie produsele petroliere sunt obligați să amenajeze un spațiu de colectare a uleiurilor uzate, pentru tipurile de uleiuri comercializate și să colecteze uleiul uzat oferit de clienții proprii, în limita cantității cumpărate.

Producătorii și importatorii de uleiuri de motor și de transmisie sunt obligați să asigure colectarea uleiurilor uzate de la stațiile de distribuție a produselor petroliere și de la alte persoane juridice care comercializează aceste tipuri de uleiuri.

Autoritățile competente de protecția mediului asigură afișarea listei cuprinzând agenții economici autorizați să desfășoare activități de gestionare a uleiurilor uzate.

Principalii factori implicați în colectarea, recuperarea și reciclarea deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi sunt:

- stațiile de distribuție a produselor petroliere și persoanele juridice care comercializează uleiuri;
- producătorii și importatorii de uleiuri;
- valorificatorii de uleiuri;

- generatorii de deșeuri uleioase și deșeuri de combustibili lichizi.

Necesarul instituțional, material și de personal pentru implementarea prevederilor legislative europene este asigurat de către structurile instituționale existente. Se impune o creștere a numărului de personal în aceste structuri și o mai bună corelare între ele.

Creșterea gradului de informare și consientizare a publicului referitor la obligațiile de gestionare ecologic rațională a deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi.

Îmbunătățirea gradului de colectare a deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi.

Pregătirea personalului pentru asigurarea unui control eficient al respectării prevederilor legale privind gestionarea deșeurilor uleioase și deșeurilor de combustibili lichizi.

Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor către autoritățile de protecție a mediului.

Stabilirea și implementarea unui mecanism pentru controlul eficient al respectării prevederilor legislative.

III.3.2.4.2. Deșeuri de baterii și acumulatori

În România există 3 producători de acumulatori pentru autovehicule: Acumulatorul, Rombat și Caranda. Nu există producători de baterii portabile, acestea fiind importate în totalitate.

În prezent, în România nu există o colectare selectivă a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili de la populație, doar în cadrul agenților economici. Astfel, o mare cantitate de deșeuri de baterii și acumulatori este eliminată prin depozitare împreună cu deșeurile menajere.

Pentru acumulatorii auto uzati se aplică sistemul depozit la cumpărarea unui acumulator nou, ceea ce conduce la colectarea într-o anumită proporție a acumulatorilor auto uzati, atât de la populație cât și de la agenții economici.

Din reciclarea deșeurilor de baterii și acumulatori de plumb (pentru mai multe detalii vezi anexa 5) în cadrul industriei nu rezultă un plumb rafinat, ci un amestec de plumb și antimoniu. Acest amestec de plumb și antimoniu poate fi reutilizat doar pentru bateriile cu plumb pe baza de acid. De aceea este indicată implicarea topitoriilor de plumb primare bateriilor pentru recuperarea unui plumb, al cărui preț este mult mai mare decât al plumbului nerafinat. Este important ca topitoriile de plumb primare să participe în activitatea de reciclare, întrucât bateriile tip MF vor deveni mai populare în viitor în România și va fi necesar să se producă noi cantități de plumb reciclat. De vreme ce topitoriile de plumb primare dețin instalații de tratare a apelor uzate, ei vor fi capabili să neutralizeze soluția de acid sulfuric uzat fără instalarea unor noi stații de neutralizare.

Principalele acțiuni referitoare la gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori sunt următoarele:

- crearea unui sistem eficient de colectare a bateriilor și acumulatorilor uzati portabili de la populație;
- îmbunătățirea gradului de colectare a bateriilor și acumulatorilor uzati din industrie;
- creșterea gradului de informare și consientizare a publicului referitor la obligațiile de gestionare ecologic rațională a bateriilor și acumulatorilor uzati;
- pregătirea personalului pentru asigurarea unui control eficient al respectării prevederilor legale privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor uzati;
- îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor către autoritățile de protecție a mediului;

- stabilirea și implementarea unui mecanism pentru controlul eficient al respectării prevederilor legislative.

Aplicarea prevederilor legale va duce la crearea unui sistem de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori, și de reciclare sau eliminare în condiții de siguranță pentru mediu și sănătatea populației.

Persoanele fizice autorizate care desfășoară activități independente și persoanele juridice care comercializează baterii/acumulatori pentru autovehicule au obligația de a asigura colectarea bateriilor/acumulatorilor uzati în schimbul celor vanduti.

Persoanele juridice care produc baterii și/sau acumulatori, reprezentanții autorizați ai acestora sau importatorii sunt obligați să stabilească și să organizeze un sistem propriu de colectare a bateriilor și acumulatorilor uzati.

Producătorii și importatorii de baterii și acumulatori alții decât pentru autovehicule au obligația de a asigura colectarea bateriilor și acumulatorilor uzati de la persoanele juridice care le comercializează.

Autoritățile competente au obligația de a verifica respectarea prevederilor legale și de a sancționa neconformările.

Principalii factori implicați în colectarea, recuperarea și reciclarea sunt:

- persoanele fizice autorizate care desfășoară activități independente și persoanele juridice care comercializează baterii/acumulatori pentru autovehicule;

- persoanele fizice autorizate să colecteze, transporte, valorifice, elimine, baterii și acumulatori uzati;

- producătorii, reprezentanții autorizați și importatorii de baterii și/sau acumulatori pentru autovehicule;

- producătorii și importatorii de baterii și acumulatori alții decât pentru autovehicule.

Rezolvarea eficientă a acestor probleme se va face prin asumarea de către producători, importatori și distribuitori a obligațiilor ce le revin prin prevederile legale.

Creșterea gradului de informare și constientizare a publicului referitor la obligațiile de gestionare ecologic rațională a bateriilor și acumulatorilor uzati.

Crearea unui sistem eficient de colectare a bateriilor și acumulatorilor uzati portabili de la populație.

Îmbunătățirea gradului de colectare a bateriilor și acumulatorilor uzati din industrie.

Pregătirea personalului pentru asigurarea unui control eficient al respectării prevederilor legale privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor uzati.

Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor către autoritățile de protecție a mediului.

Stabilirea și implementarea unui mecanism pentru controlul eficient al respectării prevederilor legislative.

III.3.2.5. Tratare și eliminare

Gestionarea deșeurilor periculoase este variabilă în România. La fel ca în multe alte țări aflate în tranziție, multe din companiile industriale românești au procesele și echipamentele industriale învechite, perimate și ineficiente. În particular acest lucru este adevărat și pentru sistemele de tratare și eliminare a deșeurilor, acolo unde ele există.

Multe fabrici au avut, în trecut, sisteme de tratare fizico-chimice și sisteme de incinerare care, datorită presiunilor economice, s-au uzat și au devenit nefuncționale. Similar, datorită declinului general, unele fabrici au optat să nu folosească instalațiile lor existente de tratare și, de asemenea, să depoziteze deșeurile netratate sau să le stocheze. În timp ce aceasta este o problemă generală, există, de asemenea, câteva exemple de bune practici.

Pentru a asigura o gestionare a deșeurilor periculoase adecvată din punct de vedere al protecției mediului, România trebuie să identifice aceste instalații neadecvate și să impună proprietarilor/operatorilor să le re tehnologizeze (îmbunătățirea lor după cum este necesar) sau să le înlocuiască, astfel încât să se conformeze prevederilor legale în vigoare. Pentru întreprinderile care nu dețin sau nu își pot construi instalații de incinerare proprii în conformitate cu prevederile legale în vigoare, alternativa este ca deșeurile respective să fie trimise la terțe persoane pentru tratarea și/sau eliminarea lor adecvată (ca de exemplu la "incineratoarele zonale", instalații de tratare, etc).

România nu are mulți furnizori de servicii pentru gestionarea deșeurilor periculoase (companii care colectează, transporta, tratează și/sau elimina deșeurile periculoase). Există două instalații comerciale pentru terți pentru incinerarea deșeurilor periculoase (pentru mai multe detalii vezi anexa 6 și 7), iar una acceptă, de asemenea, deșeuri periculoase organice. Amândouă aceste instalații sunt mici și nu au o mare importanță strategică. Totuși, existența acestor două instalații indică o constientizare lentă, dar în creștere, a faptului că gestionarea deșeurilor periculoase poate deveni o afacere viabilă.

În ceea ce privește eliminarea prin incinerare a deșeurilor de producție periculoase, acestea vor fi incinerate numai în incineratoare cu recuperare de energie. În cazul inexistenței unei metode eficiente de reciclare a acestora sau în cazul în care, din motive obiective, industria cimentului nu se poate implica în procesul de co-incinerare a unor deșeuri periculoase, acestea vor fi incinerate în incineratoare cu recuperare de energie. Construcția și operarea unor incineratoare de deșeuri periculoase va fi foarte costisitoare și, în consecință, se impune implementarea conceptului de "incinerator zonal" care să deservească mai multe regiuni. Aceste incineratoare zonale pot deservei atât industria generatoare de deșeuri periculoase, cât și unitățile medicale în vederea incinerării deșeurilor infecțioase și periculoase provenite din aceste unități.

Instalațiile de incinerare pentru deșeuri periculoase se realizează în deplină concordanță cu prevederile legislației naționale și europene, având o capacitate mai mare de 10 tone/zi și de cel puțin 3.500 tone/an.

Industria cimentului (pentru mai multe detalii vezi anexa 8) din România este dornică de a fi implicată în gestionarea deșeurilor periculoase iar o companie a dezvoltat, în parteneriat cu o companie de gestionare a deșeurilor periculoase o instalație de amestecare a deșeurilor organice la una din fabricile de ciment. Incinerarea deșeurilor periculoase în cuptoarele de ciment este de importanță strategică majoră pentru România, aceasta reprezentând opțiunea cea mai viabilă în tratarea deșeurilor periculoase la nivel regional/zonal.

Nu au fost identificate instalații de tratare fizică/chimică ale terțelor părți, astfel de instalații sunt cu siguranță necesare pentru a permite gestionarea deșeurilor anorganice într-o manieră adecvată din punct de vedere al protecției mediului.

Reglementarea și controlul eficient reprezintă aspecte de maxima importanta pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor periculoase. Structura instituțională de bază există, împreună cu mare parte din legislația necesară. Este necesar să se îmbunătățească aplicarea reglementărilor și un control eficient, prin:

- continuarea dezvoltării bazei legislative pentru reglementare și control în domeniul gestionării deșeurilor periculoase;
- furnizarea de resurse suficiente;
- instruirea personalului de reglementare și control astfel încât să poată efectua eficient activitățile de reglementare și control.

Infrastructura necesară pentru gestionarea deșeurilor periculoase este subdezvoltată. Investitorii potențiali întâmpină dificultăți atât din cauza lipsurilor generale, cât și din partea generatorilor de deșeurile periculoase, care trebuie să plătească pentru gestionarea adecvată a deșeurilor lor. Dezvoltarea unei infrastructuri îmbunătățite trebuie să fie accelerată.

Toți actorii implicați (generatorii de deșeurile, companiile de gestionare a deșeurilor, autoritățile de reglementare, publicul) au roluri de jucat pentru încurajarea și facilitarea acestei dezvoltări. Furnizarea unor stimulente economice a fost o acțiune de foarte mare succes în Europa și trebuie luată în considerare și în România.

În ceea ce privește eliminarea prin depozitare a deșeurilor de producție periculoase, acestea vor fi acceptate pe depozite de deșeurile periculoase, doar în cazul inexistenței unei metode de reciclare/valorificare a acestora sau de tratare termică în vederea eliminării. Construcția și operarea unor depozite de deșeurile periculoase va fi foarte costisitoare și, în consecință, se impune implementarea conceptului de "depozit zonal". Acest concept va conduce la reducerea suprafețelor ocupate de depozite și a numărului acestora, și va încuraja dezvoltarea facilităților de reciclare, valorificare și tratare a deșeurilor periculoase și a stațiilor de transfer pentru optimizarea transportului deșeurilor.

Noile depozite de deșeurile periculoase vor trebui să fie în concordanță cu prevederile legislative naționale și europene. România va îmbunătăți normele tehnice privind depozitele de deșeurile (nepericuloase, inerte și periculoase) până la sfârșitul anului 2004.

III.3.2.5.1. Deșeurile cu conținut de PCB/PCT

În prezent, există o singură instalație autorizată în România care să preia aceste deșeurile care sunt în particular dificil de manipulat și tratat; incineratorul de la Pro Air Clean care are și o instalație de spălare a echipamentelor contaminate cu PCB/PCT. O altă instalație, cea de la Sotem poate să trateze cantități mici dar politica industriei cimentului este în prezent de a nu accepta deșeurile de PCB (deșeurile organice cu conținut > 50 ppm PCB).

Variantele pentru gestiunea corectă pentru mediul înconjurător a acestor deșeurile includ:

- tratarea în cuptoare de ciment echipate special
- tratarea în incineratoare special construite pentru deșeurile periculoase
- procese de tratare fizico-chimică (de ex. dehidroclorinarea PCB-urilor)
- exportul pentru gestiunea corectă față de mediul înconjurător în interiorul țării cu instalațiile necesare

Un cuptor de ciment corespunzător echipat poate să trateze aceste deșeurile dacă sunt amestecate cu alte deșeurile organice pentru a asigura faptul că au un conținut în compuși halogenati între limitele acceptabile (și conținutul în PCB-uri rămâne sub 50 ppm). Aceste procese de amestecare reprezintă o activitate normală de pre-prelucrare pentru toate incineratoarele și cuptoarele de ciment și nu trebuie considerată ca și contravenind regulilor de a nu amesteca deșeurile în scopul reducerii toxicității. Deșeurile solide de

pesticide pot, de asemenea, sa fie prelucrate într-un cuptor de ciment, de exemplu prin echiparea cuptorului cu un tun pneumatic care sa impinga butoaiele de plăci fibrolemnoase ale pesticidelor solide în zona fierbinte a cuptorului.

Barierile către o gestionare a acestor deșeuri în cuptoarele de ciment includ:

- reținerea operatorilor de cuptoare de a accepta cele mai periculoase deșeuri;
- posibila reacție extrema a publicului.

Agenții economici care dețin echipamente sau materiale cu conținut de PCB au obligația de a notifica autoritățile competente de mediu și de a întocmi planuri de eliminare a acestora.

Dezvoltarea unui incinerator corespunzător special construit pentru deșeurile periculoase ar putea fi o varianta extrem de costisitoare (costul de investiție între 20 milioane și 50 milioane USD). O alternativa viabila posibila, în particular pentru deșeurile care nu vor fi generate în viitor, dar exista stocuri în prezent, este exportul în scopul distrugerii în instalații de incinerare a deșeurilor periculoase dedicate.

Reinventarierea tuturor echipamentelor și materialelor cu conținut de PCB.

Exportul deșeurilor și echipamentelor cu conținut de PCB în condiții mai bune și mai sigure pentru mediu și sănătatea populației.

Cercetarea alternativelor de eliminare a deșeurilor cu conținut de PCB în condiții mai bune și mai sigure pentru mediu și pentru sănătatea populației.

III.3.2.5.2. Deșeuri din activități medicale

Responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor din activitățile medicale revine Ministerului Sănătății.

Raportarea și prelucrarea datelor existente referitoare la generarea deșeurilor spitalicești, precum și gestionarea deșeurilor în funcție de tipul acestora, se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului 219/2002 al Ministerului Sănătății și Familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza nationala de date privind deșeurile rezultate din activitățile medicale.

În ceea ce privește deșeurile medicale spitalele vor trebui sa întreprindă măsuri pentru minimizarea cantității totale de deșeuri periculoase. Pentru eliminarea finala a deșeurilor medicale periculoase cele 3 instalații private existente vor fi modernizate, iar crematoriile vechi din spitale vor fi închise, în mod etapizat, în funcție de existenta incineratoarelor zonale autorizate pentru deșeuri periculoase. Pentru pretratarea deșeurilor medicale periculoase vor fi implementate tehnologii specifice mobile sau stationare.

Principalele acțiuni care trebuie întreprinse pentru gestionarea corespunzătoare a deșeurilor generate din activitățile medicale sunt:

- îmbunătățirea colectării separate a deșeurilor generate din activități medicale, pe următoarele categorii:
 - deșeuri infectioase
 - deșeuri anatomo-patologice
 - deșeuri intepatoare-taietoare
 - deșeuri chimice și farmaceutice
 - deșeuri asimilabile celor menajere (cu excepția celor provenite de la secțiile de boli infectioase);
- utilizarea recipientilor de colectare specifici stabiliți prin norme tehnice pentru fiecare tip de deșeuri;
- realizarea ambalarii și marcarii (etichetarii) corespunzătoare a diferitelor tipuri de deșeuri;

- asigurarea condițiilor pentru stocarea temporară în secție și cantarirea deșeurilor generate;
- utilizarea tehnologiilor de pretratare anterior eliminării finale a deșeurilor periculoase;
- realizarea unui circuit funcțional în ceea ce privește colectarea, depozitarea temporară, pretratarea și eliminarea finală a deșeurilor periculoase rezultate din activități medicale în conformitate cu cerințele legale;
- asigurarea resurselor financiare în vederea realizării activităților de colectare, depozitare temporară, pretratare și eliminare finală a deșeurilor rezultate din activitatea medicală;
- instruirea personalului implicat în activitățile de gestionare a deșeurilor rezultate din activități medicale, inclusiv în ceea ce privește colectarea și raportarea datelor conform prevederilor legale în domeniu.

Îmbunătățirea colectării separate - pe categorii de deșeuri - a deșeurilor generate din activități medicale Utilizarea tehnologiilor de pretratare anterior eliminării finale a deșeurilor periculoase. Realizarea unui circuit funcțional în ceea ce privește colectarea, depozitarea temporară, pretratarea și eliminarea finală a deșeurilor periculoase rezultate din activități medicale. Realizarea unor capacități noi de incinerare deșeuri periculoase (medicale și de producție).

III.3.3. Planul național de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de producție periculoase

Domeniul/ Activitatea	Obiective	Măsuri pentru atingerea obiectivelor	Responsabili	Termeni
1. Strategia Planul pentru gestionarea deșeurilor periculoase	1.1. Adoptarea Strategiei și a Planului și implementarea Planului	1.1.1. Completarea și adoptarea rezultatelor acestui Proiect, Strategia și Planul Național pentru Gestionarea Deșeurilor Periculoase	MM GA Alte Ministere & Guvern	2004
		1.1.2. Obținerea bugetului și a asistenței financiare străine pentru implementarea Planului Național pentru Gestionarea Deșeurilor Periculoase	MMGA Alte Ministere & Guvern	2005
		1.1.3. Implementarea Strategiei și Planului Național pentru Gestionarea Deșeurilor Periculoase	MMGA Alte Ministere & Guvern	2004- 2013
	1.2. Dezvoltarea și implementarea "strategiilor și planurilor sectoriale" listate în Legea privind regimul deșeurilor	1.2.1. Dezvoltarea și implementarea "strategiilor și planurilor sectoriale" listate în Legea 426/2001 pentru a sprijini PNAPM precum și strategiile și planurile naționale pentru gestiunea deșeurilor	MMGA Alte Ministere & Guvern	2005

	1.3.Revizuirea acestor Strategii și Planuri pentru gestiunea deșeurilor la nivel național	1.3.1. Stabilirea Comitetului de Coordonare [CC] și a Grupurilor de lucru [GL] incluzând reprezentanți naționali, regionali și locali, din partea organizațiilor cu responsabilități stipulate în Legea 426/2001, de implementare, monitorizare și revizuire a Strategiei și Planurilor	MMGA	2006
		1.3.2. Stabilirea Grupului de lucru pentru gestiunea deșeurilor periculoase	MMGA	incepând cu 2007
		1.3.3. Revizuirea și raportarea către CC a acțiunilor și măsurilor luate, și a indicatorilor de performanță	MMGA	2007
		1.3.4. Monitorizarea propunerilor UE referitor la deșeurile periculoase pentru identificarea implicațiilor asupra strategiilor și planurilor pentru gestiunea deșeurilor periculoase și industriale.	MMGA	2007
		1.3.5.Revizuirea și adoptarea Strategiei și Planului revizuit pentru gestiunea deșeurilor periculoase	MMGA	2009
2.Legislație și armonizarea legislativă	2.1.Legislație secundară	2.1.1.Finalizarea și aprobarea întregii legislații secundare, regulamente, standarde/norme referitoare la gestiunea deșeurilor periculoase conform cu cerințele legislației deșeurilor.	MMGA	permanent
	2.2.Pregătirea notelor tehnice de îndrumare pentru a sprijini legislația	2.2.1. Pregătirea notelor tehnice de îndrumare pentru a sprijini legislația, inclusiv: • procedurile de autorizare, inspecție și aplicare a legii • identificarea și clasificarea corectă, precum și raportarea datelor referitoare la deșeurile periculoase • minimizarea, recuperarea și re folosirea adecvată a deșeurilor • eliminarea adecvată a deșeurilor • planuri pentru gestiunea deșeurilor periculoase ale generatorilor de deșeuri • planuri pentru gestiunea deșeurilor periculoase la nivel județean și regional	MMGA	pana în 2007
3.Administrație și formarea capacității	3.1.Imbunătățirea calitatii datelor introduse în sistemul național de gestionare a deșeurilor periculoase	3.1.1. Elaborarea unei note de îndrumare despre identificarea și clasificarea deșeurilor pe baza recomandărilor Proiectului JICA.	MMGA	2004
		3.1.2. Modificarea formatului de raportare a datelor de la întreprinderi, pentru a face o distincție mai clară între cantitatea generată și cea aflată în stoc, între deșeurile periculoase și cele nepericuloase, și între cele gestionate intern sau extern.	MMGA INS	2004
		3.1.3. Diseminarea acestei note de îndrumare și a noului format de raportare a datelor către APM-uri și întreprinderi, prin seminarii regionale.	MMGA	incepând din 2004
	3.2.Dezvoltarea unui Sistem național informațional pentru gestiunea deșeurilor (SNIGD)	3.2.1. Realizarea unui Sistem național informațional pentru gestiunea deșeurilor (SNIGD): • dezvoltarea conceptului și a termenilor de referință pentru dezvoltarea SNIGD. • pregătirea proiectării detaliate a SNIGD. • dezvoltarea aplicației. • procurarea sistemelor hard și soft. • testarea și finalizarea sistemului. • instalare și instruire. • raportarea datelor de intrare inițiale.	MMGA, APM	pana în 2007

		3.2.2. Pregătirea unui ghid în formatul specific pentru planul de gestiune al societății privind deșeurile periculoase pe baza ghidului recomandat de JICA, și furnizarea către APM-uri împreună cu recomandările de completare.	MMGA, APM	pana în 2007
		3.2.3. Solicitarea întreprinderilor de a înainta un plan de gestionarea deșeurilor. O diagrama a fluxului tehnologic cu intrări/iesiri de materiale va fi cerută societăților producătoare și industriei energetice.	MMGA, APM	pana în 2007
	3.3.Modificarea cerinței de raportare a informațiilor pentru autorizarea companiilor, astfel încât să includă planul de gestiune a deșeurilor	3.3.1. Pregătirea îndrumarului pentru planul de gestiune a deșeurilor pentru companie, pe baza ghidului recomandat de PROIECTUL JICA, și diseminarea acestui îndrumar către APM-uri	MMGA, APM, industrie	2004
		3.3.2. Solicitare adresată întreprinderilor de a furniza planul de gestiune a deșeurilor.	MMGA, APM, industrie	2004
	3.4.Investigarea posibilităților pentru înființarea unui forum (Federației) pentru progresul științific specte tehnice și practice ale gestionării deșeurilor	3.4.1. Dezvoltarea și publicarea Strategiei și a Planurilor pentru gestiunea deșeurilor, și specifice gestiunii deșeurilor periculoase, literatura de referință (pagini Web) pentru constientizarea celor implicați	MMGA	2004-2005
		3.4.2. Dezvoltarea și implementarea atelierelor de lucru și a materialelor de instruire pentru gestiunea deșeurilor periculoase	MMGA	periodic
	4.Conformarea de mediu	4.1.Verificarea statutului legal/ilegal al locurilor existente de stocare/depozitare a deșeurilor industriale		
		4.1.1. Pregătirea unei note practice de îndrumare pentru APM-uri, pentru identificarea statutului legal/ilegal al locurilor existente de stocare/depozitare.	MMGA ANC-GM	incepand din 2005
		4.1.2. Stabilirea unui program pentru identificarea acestor locatii, integrat cu activitățile normale de inspecție.	MMGA ANC-GM	incepand din 2005
		4.1.3. Inspecții în teren pentru a verifica statutul legal/ilegal, și stabilirea statutului legal.	MMGA ANC-GM	incepand din 2005
	4.2.Retehnologizarea și repunerea în funcțiune a instalațiilor existente de tratare a deșeurilor din cadrul fabricilor	4.1.4. Stabilirea programului de îmbunătățire a zonelor functionale pentru a le aduce sub un control adecvat.	MMGA ANC-GM	incepand din 2005
		4.2.1. Pregătirea unei note de îndrumare pentru IPM-uri pentru aplicarea re tehnologizării instalațiilor pentru tratarea instalațiilor existente de tratare a deșeurilor, existente în cadrul întreprinderilor.	MMGA, MEC, industrie	permanent
		4.2.2. Stabilirea unui program de identificare a locatiilor, integrat cu activitățile normale de inspecție.	MMGA, MEC, industrie	permanent
		4.2.3.Inspecția locatiilor pentru identificarea instalațiilor neconforme și a echipamentului necesar pentru gestiunea adecvată a deșeurilor.	MMGA, MEC, ANC-GM Industrie	permanent

		4.2.4. Dezvoltarea acordurilor de tipul "Program de conformare", necesare pentru a reactiva, îmbunătăți sau înlocui echipamentele și uzinele de tratare.	MMGA-APM, MEC, industrie	per-ma-nent
4.3.Stabili- rea unor acorduri vo- luntare, ca model, între Guvern și întreprinde- rile indus- triale selec- tate	4.3.1. Identificarea întreprinderilor care pot constitui modele potențiale	MMGA- APM, MEC, industrie	ince- pand din 2004	
	4.3.2. Elaborarea acordurilor legale între administrația locală, sau centrala, și companiile selectate	MMGA, MEC, industrie	ince- pand din 2004	
	4.3.3. Acordurile trebuie sa acopere obiectivele propuse pentru performanta de mediu, monitoring și penalități pentru neconformare, și rolul potențial al responsabilului pentru protecția mediului	MMGA, MEC, industrie	ince- pand din 2004	
	4.3.4.Publicizarea beneficiilor economice, duplicarea lor, și extinderea principiului la controlul poluarii în general	MMGA, MEC, industrie	ince- pand din 2004	
4.4.Întărirea capacității de inspecție în domeniul deșeurilor în cadrul APM-urilor și Modificarea ROF și a Ordinului Ministrului nr. 541/2000 privind acti- vitatile de inspecție în domeniul deșeurilor	4.4.1. Revizuirea sarcinilor și a responsabilităților APM-urilor pentru a lua în considerare modul în care se poate întări activitatea de inspecție la acest nivel	MMGA ANC-GM, MEC, industrie	2007	
	4.4.2. Actualizarea instruirii personalului APM referitor la tehnicile de inspecție și de evaluare a documentației de solicitare a societății	MMGA ANC-GM	pana în 2007	
	4.4.3. Dezvoltarea unui îndrumar/manual de inspecție și materiale asociate de instruire.	MMGA ANC-GM	pana în 2007	
	4.4.4. Furnizarea instruirii curente folosind materialele dezvoltate și capacitatea construită	MMGA ANC-GM	pana în 2007	
4.5.Revizu- irea politi- cii și a amenziilor pentru apli- carea confor- mării cu legile de mediu	4.5.1. Dezvoltarea termenilor de referinta pentru asistenta tehnica	ANC-GM	2005	
	4.5.2. Organizarea licitației, selectarea consultantilor, implementarea proiectului și aprobarea rezultatelor	ANC-GM	2005	
	4.5.3.Revizuirea și adoptarea legislației	ANC-GM	2005	
	4.5.4. Termenii de referinta trebuie sa ia în considerare proiectele similare anterioare, experienta UE, principiile recuperării costurilor, inflatia și costurile remedierilor. Vor fi necesare schimbări instituționale pentru a sprijini politica de aplicare mai puternica a legii.	ANC-GM	2005	
4.6.Revizu- irea respon- sabilitatilor personalului de gestiune a deșeurilor și a indica- torilor de performanta	4.6.1.Analiza legislativă a sarcinilor și responsabilităților	MMGA	2004	
	4.6.2. Revizuirea activităților pentru a stabili necesitățile prioritare și indicatorii de performanta	MMGA	2004	
	4.6.3. Evaluare timpului necesar pentru implementarea tuturor activităților și responsabilităților personalului	MMGA	2004	
	4.6.4. Solicitarea bugetului, recrutarea și instruirea noului personal de la inspecția de deșeuri (acordarea dreptului de inspecție departamentului de deșeuri)	MMGA	2004	
5. Prevenire	5.1.Răspândi- rea practi- e	15.1.1. Identificarea tuturor companiilor care folosesc procesul de finisare a suprafețelor (a se folosi informații	MEC, indutrie	2006

	cilor de minimizare a deșeurilor și de tratarea îmbunătățită în industria de finisare a suprafețelor metalice	de la furnizorii de substanțe chimice pentru identificare)		
		5.1.2. Implementare proiecte demonstrative pentru industria de finisare a suprafețelor, pentru fiecare regiune.	MEC, industrie	pana în 2006
		5.1.3. Organizarea de ateliere de lucru în fiecare regiune, pentru difuzarea bunelor practici.	MEC, industrie	periodic
	5.2.Stabilirea unei abordări practice pentru difuzarea IPPC	5.2.1. Implementarea proiectelor demonstrative IPPC la întreprinderile selectate.	MEC, industrie	pana în 2006
		5.2.2. Cooperare cu întreprinderile pentru a identifica efectele asupra mediului, a utiliza și dezvolta sistemele lor existente de producție pentru a preveni efectele asupra mediului și de a demonstra folosirea eficientă a resurselor, în concordanță cu cerințele IPPC	MEC, industrie	pana în 2006
		5.2.3. Identificarea motivațiilor și a barierelor, precum și a modurilor cum pot fi depășite acestea, pe baza proiectelor demonstrative.	MEC, industrie	pana în 2006
		5.2.4. Formularea unei strategii practice pentru difuzarea IPPC către alte sectoare industriale.	MEC, industrie	pana în 2006
	5.3.Difuzarea practicilor "Activitate Responsabilă" și "Administrația voluntară a mediului inconjurător" către industria chimică și petrochimică	5.3.1. Identificarea tuturor marilor companii chimice și petrochimice (a se folosi FEPACHIM pentru identificare)	MEC, industrie	pana în 2005
		5.3.2. Implementarea proiectelor demonstrative în fiecare regiune.	MEC, industrie	pana în 2005
		5.3.3. Organizarea de ateliere de lucru în fiecare regiune, pentru difuzare.	MEC, industrie	periodic
	5.4.Indepartarea/interzicerea anumitor substanțe chimice periculoase	5.4.1. Implementarea unui studiu, folosind FEPACHIM.	MEC, MMGA	2004
		5.4.2. Elaborare de legislație	MEC, MMGA	2004
6. Reciclare	6.1. Promovarea introducerii auditului deșeurilor periculoase	6.1.1. Pregătirea manualului practic pentru auditul deșeurilor periculoase elaborat de către generatori	MMGA, MEC, APM, generatori	2005
		6.1.2. Stabilirea programului pentru sistemul de planificare, implementare și raportare	MMGA, MEC, APM, generatori	2005
		6.1.3. Organizarea de seminarii informative, ateliere de lucru și instruire pentru generatorii importanți de deșeurii periculoase	MMGA, MEC, APM, generatori	periodic
		6.1.4. Implementarea auditului deșeurilor periculoase	MMGA, MEC, APM, generatori	pana în 2005
		6.1.5. Organizarea de ateliere de lucru în care să se prezinte altor generatori de deșeurii periculoase, bunele practici ale auditului deșeurilor periculoase	MMGA, MEC, APM, generatori	periodic
		6.1.6. Diseminarea auditului deșeurilor periculoase către alți generatori	MMGA, MEC, APM,	2005

			generatori	
6.2.Promovarea reciclării externe folosind topitoriile existente	6.2.1.Dezvoltarea termenilor de referinta pentru activitățile de asistenta tehnica	Topitorii de metale neferoase (potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
	6.2.2. Selectarea furnizorului de asistenta tehnica	Topitorii de metale neferoase (potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
	6.2.3. Dezvoltarea conceptelor proiectului	Topitorii de metale neferoase (potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
	6.2.4. Dezvoltarea unui pachet de măsuri de sprijin pentru reciclatorii potențiali	Topitorii de metale eferoase potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
	6.2.5. Efectuarea studiului de fezabilitate și proiectare conceptuala	Topitorii de metale neferoase (potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
	6.2.6. Proiectarea detaliată și construirea instalației	Topitorii de metale neferoase (potentiali reciclatori), consultanti	pana în 2005	
7. Tratare și eliminare	7.1. Promovarea tratarii/reciclarii termice a deșeurilor periculoase în cadrul cuptoarelor de ciment	7.1.1. Organizare de seminarii pentru creșterea constientizarii generatorilor de deșeuri periculoase (pentru a crea/creste cererea pentru servicii de tratare a deșeurilor	MEC, MMGA, industrie	incepand cu 2004
		7.1.2. Difuzare de clipuri publicitare la TV (sau alte metode publicitare) pentru stoparea folosirii/tratarii ilegale a uleiurilor uzate (și a altor deșeuri petroliere), gudroanelor acide și altor deșeuri periculoase	MEC, MMGA, industrie	incepand cu 2004
		7.1.3 Implementarea unui program cu scopul identificarii folosirii neadecvate a uleiurilor uzate și a altor deșeuri organice.	MEC, MMGA, industrie	incepand cu 2004

	7.1.4. Dezvoltarea îndrumărilor de incinerare referitoare la cuptoarele de ciment, cu protocolul privind combustibilul derivat din deșeuri.	MEC, MMGA, industrie	incepând cu 2004
	7.1.5. Integrarea activității de creștere a constientizării cu activitățile normale de inspecție ale APM	MEC, MMGA, industrie	incepând cu 2004
	7.1.6. Acordul asupra programelor de conformare (după cum este necesar) pentru majoritatea generatorilor de deșeuri petroliere (și uleiuri uzate).	MEC, MMGA, industrie	incepând cu 2004
	7.1.7. Îmbunătățirea instalațiilor de producere a cimentului, pentru a accepta deșeuri periculoase: - Efectuarea unui studiu detaliat de generare axat pe utilizarea fabricii de ciment - Examinarea planului de îmbunătățire a instalației pentru acceptarea deșeurilor periculoase - Proiectarea detaliată și construirea instalației	MEC, MMGA, industrie	2004
7.2. Promovarea dezvoltării instalațiilor dedicate de tratare, necesare pentru a include tratarea fizico-chimică și stabilizarea deșeurilor predominant anorganice	7.2.1. Identificarea furnizorilor potențiali de instalații (printre furnizorii existenți de servicii de gestiune a deșeurilor).	Industrie	pană în 2005
	7.2.2. Organizarea de seminarii pentru creșterea constientizării generatorilor de deșeuri periculoase	Industrie	pană în 2005
	7.2.3. Organizarea de seminarii pentru companiile de gestiune a deșeurilor - creșterea constientizării	Industrie	pană în 2005
	7.2.4. Dezvoltarea unui pachet de măsuri de sprijin pentru asistarea dezvoltatorilor potențiali (inclusiv instrumente economice).	Industrie	pană în 2005
	7.2.5. Dezvoltarea conceptelor raportului / rapoartelor de fezabilitate și proiectarea conceptuală pentru două instalații regionale.	Industrie	pană în 2005
	7.2.6. Proiectarea detaliată și construirea instalației, evaluarea impactului asupra mediului, autorizare/licențiere.	Industrie	pană în 2005
	7.2.7. Punerea în funcțiune a instalației.	Industrie	pană în 2005
7.3. Dezvoltarea depozitelor ecologice pentru deșeuri periculoase	7.3.1. Elaborarea termenilor de referință pentru studiul de fezabilitate.	MMGA, MEC, industrie	2004-2007
	7.3.2. Organizarea de seminarii pentru creșterea constientizării generatorilor de deșeuri periculoase	MMGA, MEC, industrie	2004-2007
	7.3.3. Efectuarea unui studiu de fezabilitate.	MMGA, MEC, industrie	2004-2007
	7.3.4. Selectarea locației pentru depozitul ecologic (sau a depozitelor existente care au celule dedicate pentru deșeuri periculoase).	MMGA, MEC, industrie	2004-2007
	7.3.5. Începerea lucrărilor pentru depozitul ecologic (sau pentru celulele dedicate în cadrul depozitelor existente)	MMGA, MEC, industrie	2004-2007
7.4. Îmbunătățirea activității	7.4.1. Finalizarea studiului de fezabilitate privind incinerarea și punerea în funcțiune a instalațiilor de eliminare finală	ICIM, investitori	pană în 2007

lor care vizează eliminarea finala a deșeurilor medicale		7.4.2. Finalizarea studiului de fezabilitate privind modalitățile de pretratare și eliminare finala a deșeurilor medicale periculoase	MS	pana la sfârșitul anului 2004
		7.4.3. Implementarea recomandărilor studiilor de fezabilitate	MS, ICIM, investitori	pana în 2008
		7.4.4. Punerea în funcțiune a instalațiilor de pretratare a deșeurilor medicale	MS, investitori	pana în 2008
7.5.Evaluarea opțiunilor pentru distrugerea PCB și sprijin pentru implementarea HG 173/2000	7.5.1.	Elaborarea termenilor de referință pentru asistența tehnică	MMGA	2004-2005
	7.5.2.	Verificarea selectivă a registrului PCB prin vizite în teren, prelevare de probe și măsurarea nivelului PCB în mediu	MMGA	2004-2005
	7.5.3.	PCB-urile prezintă un risc semnificativ pentru mediul înconjurător și sănătatea umană. În România există cantități mari. Acesta problema necesită o mai bună definire pentru cuantificarea riscului și a asistenței tehnice, acest lucru va fi benefic datorită naturii speciale a acestui subiect	MMGA	2004-2005
7.6.Eliminarea peșticidelor expirate	7.6.1.	Implementarea proiectului Phare 2002 pentru eliminarea pesticidelor expirate	MMGA	pana în 2006
8. Deșeurile istorice și locurile de depozitare a deșeurilor periculoase	8.1. Acțiuni legislative și instituționale pentru pregătirea politicii de gestiune a zonelor contaminate istorice de deșeurile periculoase din România	8.1.1. Pregătirea și emiterea de ordine ministeriale noi privind zonele contaminate istorice (acolo unde sunt depozitate sau stocate cantități mari de deșeurile istorice)	MMGA, Consilii Județene	pana în 2007
		8.1.2. Numirea unui birou însărcinat cu zonele contaminate în cadrul MMGA	MMGA, Consilii Județene	pana în 2005
		8.1.3. Stabilirea grupului de lucru național pentru zonele contaminate	MMGA, Consilii Județene	pana în 2006
		8.1.4. Stabilirea responsabilității autorităților locale	MMGA, Consilii Județene	pana în 2006
		8.1.5. Reglementarea sistemului de înregistrare a zonelor contaminate istorice în documentele cadastrale	MMGA, Consilii Județene	pana în 2007
		8.1.6. Stabilirea sistemului de aprobare a planurilor de investigare și reabilitare	MMGA, Consilii Județene	pana în 2007
		8.1.7. Realizarea unei declarații de implementare a stabilirii programului de acțiune în baza Hotărârii 118/2002	MMGA, Consilii Județene	pana în 2007
		8.1.8. Întocmirea de studii despre sistemul de finanțare a remedierii și curățării zonelor orfane	MMGA, Consilii Județene	pana în 2007
	8.2. Acțiuni pentru constituirea	8.2.1. APM-urile vor pregăti inventarul preliminar al zonelor contaminate.	MMGA, APM	pana în 2007

bazei de date, difuzarea datelor pregătirea îndrumarilor tehnice și creșterea constientizării	8.2.2. MMGA/ICIM vor pregăti un inventar național al zonelor contaminate.	MMGA, APM	pana în 2007
	8.2.3. MMGA va întocmi un program de ridicare a constientizării pentru personalul APM.	MMGA, APM	pana în 2007
	8.2.4. APM-urile vor include inventarul zonelor contaminate în cărțile albe ale declarațiilor de mediu și în planurile de gestiune a deșeurilor.	MMGA, APM	pana în 2007
	8.2.5. Punerea la dispoziție a datelor pentru public prin site web pe internet	MMGA, APM	pana în 2007
	8.2.6. Pregătirea îndrumarilor tehnice pentru inventarul zonelor contaminate	MMGA, APM	pana în
			2007
	8.2.7. Pregătirea îndrumarilor tehnice la nivel național pentru evaluare și măsuri de remediere	MMGA, APM	pana în 2007
8.3. Acțiuni pentru dezvoltarea măsurilor de remediere și planificarea proiectelor de curățare	8.3.1. Solicitarea societăților de a include informațiile despre haldele sau depozitele istorice de deșeuri periculoase ale societății în planurile lor de gestiune a deșeurilor,	MMGA, APM	pana în 2004
	8.3.2. Solicitarea proprietarilor de zone contaminate de a monitoriza impactul poluantilor asupra solului și apei subterane.	MMGA, APM	pana în 2005
	8.3.3. APM-urile vor inspecta zonele de depozitare istorice a deșeurilor periculoase ca parte a activității lor de inspecție.	MMGA ANC-GM, APM	pana în 2005
	8.3.4. APM-urile vor solicita autorităților locale să realizeze supravegherea și luarea măsurilor corespunzătoare pentru prioritizarea zonelor. Măsurile pot să includă restricția de utilizare a terenului și a apei.	MMGA, ANC-GM APM	pana în 2005
	8.3.5. MMGA va pregăti lista preliminară a zonelor contaminate de prioritate națională.	MMGA, ANC-GM APM	2005
	8.3.6. MMGA va pregăti planuri de remediere sau de curățare și studii de fezabilitate pentru zonele prioritare cu risc ridicat	MMGA, APM	2005
9. Dezvoltarea serviciilor de gestionare a deșeurilor	9.1. Promovarea serviciilor de gestiune a deșeurilor periculoase		
	9.1.1. Identificarea potențialelor companii care pot oferi servicii de gestiune a deșeurilor periculoase (transport, stocare, tratare, recuperare, depozitare),	MEC	incepand cu 2005
	9.1.2. Creșterea constientizării generatorilor de deșeuri periculoase pentru a crea o cerere în creștere pentru serviciile de gestiune a deșeurilor periculoase	MEC	incepand cu 2005
	9.1.3. Identificarea barierelor din calea dezvoltării serviciilor de gestionare a deșeurilor periculoase	MEC	incepand cu 2005
	9.1.4. Îndepărtarea barierelor pentru a facilita demararea acestor servicii	MEC	incepand cu 2005

	9.2. Asigurarea sistemelor și procedurilor pentru transferul și/sau transportul deșeurilor periculoase	9.2.1. Elaborarea, adoptarea și implementarea legislației, standardelor, normelor și notelor de îndrumare pentru facilitarea colectării și transportului deșeurilor, cu referire specială la subiectele următoare: • stocarea temporară și zonele de recepție pentru acumularea deșeurilor periculoase în vederea colectării • obligația responsabilității la transferul deșeurilor • sistemul "formular" pentru supervizarea, monitorizarea, înregistrarea și raportarea transferului deșeurilor • specificațiile vehiculelor și operarea lor	MMGA, MTCT	incepând cu 2005
10. Studiu de fezabilitate în vederea finanțării pentru modernizarea industrială	10.1. Întocmirea unui studiu de fezabilitate pentru modernizarea industrială	10.1.1. Studiul cerințelor financiare pentru investițiile industriale în gestiunea deșeurilor periculoase	MEC, MFP, MMGA	incepând cu 2005
		10.1.2. Revizuirea mecanismelor existente de finanțare și necesitatea pentru noi aranjamente instituționale	EC, MFP, MGA	incepând cu 2005
		10.1.3. Studiul și elaborarea recomandărilor pentru crearea de intermediari financiare	MEC, MFP, MMGA	incepând cu 2005
		10.1.4. Identificarea cerințelor financiare, instituționale și tehnice pentru eficiența proiectului	MEC, MFP, MMGA	incepând cu 2005

LERGENDA

MMGA: Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor

MEC: Ministerul Economiei și Comerțului

MS: Ministerul Sănătății

MFP: Ministerul Finanțelor Publice

MTCT: Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului

ANC-GM: Autoritatea Națională de Control prin Garda de Mediu

III.3.4. Aspecte economice

III.3.4.1. Situația existentă

Controlul poluării, în general, și gestionarea deșeurilor periculoase, în special, are o prioritate foarte scăzută în cadrul deciziilor privind cheltuielile sectorului public și privat din România.

Se utilizează relativ puțin instrumentele economice pentru controlul poluării și gestionarea deșeurilor periculoase.

Îmbunătățirile rapide din politicile economice și financiare referitoare la controlul poluării și producția curată în general, și gestionarea deșeurilor periculoase în particular, sunt amenințate de diferite ineficiențe din cadrul sistemului economic național, ca de exemplu: existența întreprinderilor de stat, politici neadecvate de prețuri pentru resursele importante ca energia și apa, și piețe de capital ineficiente.

Este necesară îmbunătățirea sistemului informațional asupra impactului fizic, social și economic al descărcărilor de deșeuri periculoase, implicit asupra beneficiilor determinate de tehnologiile de producție curată și metodele de tratare și eliminare îmbunătățite. În mod clar, investițiile prioritare pentru controlul poluării, producție curată și gestionarea deșeurilor periculoase, care sunt justificate foarte exact în termeni economici și de protecție a mediului, sunt deseori impracticabile din cauza unei funcționări neadecvate a sistemului financiar. Din aceasta cauză trebuie dezvoltate măsuri financiare interimare.

III.3.4.2. Instrumente economice pentru gestiunea deșeurilor periculoase

Utilizarea instrumentelor economice specifice pentru gestiunea deșeurilor periculoase ar trebui în primul rând să fie sub formă de sancțiuni sau penalizări pentru a ajuta aplicarea de reglementări sau standarde, sau de a furniza finanțare și motivații pentru facilitarea tratării și eliminării deșeurilor periculoase în conformitate cu cerințele legislative sau de reglementare. În România, penalizările pentru neconformare, taxele de utilizare, precum și sistemele de depozite cu rambursare există deja, dar întărirea acestor sisteme constituie o prioritate. Rolul acestora precum și al altor măsuri sunt descrise pe scurt mai jos.

Penalizări pentru neconformare.

Astfel de penalizări există în legislația românească pentru toate tipurile de încălcare a standardelor pentru controlul poluării. De fapt, în practică deficiențele din sistem includ o distincție neadecvată între diferitele tipuri de încălcări și deșeuri pentru determinarea penalizărilor; penalizările sunt în general prea mici și probabil în cazul deșeurilor periculoase mult sub nivelul costurilor pentru daune; monitorizarea și inspecția sunt de asemenea neadecvate. Îmbunătățirea sistemului existent reprezintă o mare prioritate.

Taxele de utilizare

Taxele de utilizare sunt cerute pentru folosirea rampelor de depozitare sau reprezintă taxe plătite unor companii specializate în domeniul reciclării și eliminării deșeurilor periculoase (sau acelor companii ce dețin o capacitate în exces pentru incinerare proprie sau a altor modalități de eliminare) ce vor fi revizuite. Astfel de instrumente trebuie însoțite prin reglementări de impunere și control prin care se cere generatorilor de deșeuri să elimine deșeurile periculoase prin aprobare, ori chiar prin generatorii de deșeuri ori printr-un operator certificat pentru tratarea deșeurilor. Costuri de mediu eficiente, și destul de mari din punct de vedere administrativ; cerințele pentru monitorizare și inspecție pun probleme în utilizarea unor astfel de instrumente, dar astfel de probleme apar de asemenea și la un sistem de impunere și control. În principiu, taxele pentru serviciile de eliminare și tratare a deșeurilor ar trebui să fie egal cu costurile marginale pe termen lung.

Sistemele de depozit cu rambursare

Prin studiul EPIQ s-a propus utilizarea de sisteme de depozite cu rambursare ca parte a unui pachet de acțiuni ce se referă la aspectele de mediu ce apar datorită eliminării bateriilor și uleiurilor uzate.

În ceea ce privesc uleiurile, s-a propus o intercalare a motivațiilor de impunere și control cu cele economice, cu un sistem de depozit cu rambursare integrit cu reglementări și penalizări stricte pentru cazurile de depozitare ilegală precum și a altor acțiuni. Aceasta propunere includea și obligația detalistilor uleiurilor de lubrefiere să aibă puncte de colectare, precum și un program de subvenție a taxei, cu un nivel al taxei de 15-20% asupra vânzărilor de uleiuri noi, iar veniturile să fie utilizate acolo unde există nevoia de subvenție a eliminării neeconomice a uleiurilor. Principiile generale au fost cuprinse în Hotărârea nr. 662/12 Iulie 2001 cu privire la gestiunea uleiurilor uzate.

Studiul EPIQ a luat în considerare diferite mecanisme pentru implementarea unui sistem de depozit cu rambursare pentru acumulatorii de autovehicule, propunând un sistem prin care detaliștii de acumulatori trebuie să accepte acumulatorii vechi. Un sistem de depozit cu rambursare ar fi esențial pentru ca acest lucru să funcționeze. Totuși, prin hotărârea nr. 1057/18 octombrie 2001 cu privire la baterii și acumulatori se impune producătorilor sau importatorilor de acumulatori mici și portabili să aibă un sistem de colectare fără taxă.

EPIQ a propus de asemenea informai de a introduce controlul (rambursarea depozitului sau altele) asupra eliminării acumulatorilor și calculatoarelor vechi.

Taxele pe produs

Taxele pe produs, ce se bazează pe costurile daunelor asupra mediului, pot fi în principiu aplicate asupra unei game de intrări industriale sau bunuri de consum, inclusiv uleiuri și baterii. Astfel de parghii pot fi eficiente din punct de vedere al mediului și fezabile administrativ și pot fi folosite în combinație cu alte măsuri, cum ar fi sistemul de depozit cu rambursare.

Taxele asupra emisiilor și autorizațiile comercializabile

După cum s-a menționat mai devreme, experiența internațională sugerează un rol limitat pentru taxele asupra emisiilor sau evacuarilor pentru gestiunea deșeurilor periculoase, în mare parte datorită impactului incert asupra mediului ce se bazează implicit asupra motivațiilor economice, cerințele administrative extreme pentru monitorizare și inspecție, precum și necesitatea închiderii directe a multor activități. Ultimele aceste două obstacole se aplică de asemenea asupra utilizării asupra autorizațiilor comercializabile.

Subvențiile

Subvențiile reprezintă un instrument economic des utilizat în alte țări, dar sunt în mod clar în contradicție cu principiul poluatorul plătește și în particular sunt dificil de justificat în contextul românesc în care deficitul fiscal public reprezintă o constrângere majoră pentru dezvoltarea economică. În orice caz există multe bune motive pentru utilizarea subvențiilor, poate și prin folosirea ajutorului concesiunii străine, ca măsura interimară. Se va reține că raționamentul pentru fondul de mediu depinde esențial de necesitatea unei forme de subvenție.

Acțiuni complementare-poluarea aerului și apei

Ar fi ideal de a se utiliza taxele pentru emisii, dar datorită costurilor administrative de monitorizare, în practică taxele asupra produsului legate de poluarea aerului și apei ar putea fi mai fezabile. Însprirea controalelor sau aplicarea taxelor pentru eliminarea deșeurilor periculoase trebuie corelate cu controale la fel de aspre (metode economice sau de reglementare) asupra formelor alternative de eliminare a deșeurilor, adică acelea ce rezultă în poluarea aerului sau apei. Trebuie realizate eforturi pentru introducerea taxelor de poluare pe lângă taxa asupra SO₂ propusă în studiul EPIQ, pentru a influența comportamentul cu privire la mediu.

Responsabilitatea legală pentru daune

Legislația UE recunoaște rolul important pe care îl poate avea recunoașterea explicită a daunei asupra mediului ca subiect de litigiu. Pentru ca acest lucru să fie efectiv și eficient, vor fi necesare metode pentru evaluarea costurilor economice a daunei asupra mediului. Cum un obstacol clar este dat de deficiența unor astfel de informații, este oricum necesar de a se evalua investiția de mediu precum și nivelul de taxă/tarif.

Schimbul de deșeuri

Aplicabil în principiu pentru toate formele de deșeuri, guvernul joacă un rol în facilitarea creării unei piețe pentru materiile din deșeuri, sau pentru schimbul de deșeuri. Măsuri cum ar fi zonarea industrială și asigurarea de informații pot incuraja măsuri de tratare și eliminare eficiente din punct de vedere al costului.

Acorduri voluntare

Acestea fac parte din conceptul responsabilității extinse a producătorului, menționate de către EPIQ și alții. În prezent trebuie o abordare de la caz la caz, în parte datorită inabilității de a monitoriza emisiile de la un număr mare de întreprinderi. Acordurile voluntare pot ajuta acest aspect, concentrându-se asupra poluanților majori. Se propune ca întreprinderile industriale să fie alese pentru astfel de negocieri bazate pe gradul de periculozitate a deșeurilor sau altor poluanți evacuați și/sau asupra disponibilității acestora de a demonstra metodele pentru cea mai bună practică. Prin aceste acorduri se vor specifica penalizările economice precum și alte sancțiuni pentru cazul de neconformare. Tintele inițiale ar trebui să fie industriile de uleiuri, automobile, farmaceutica. Ca și în Japonia ce se demonstrează prin aceste convenții voluntare ar putea stimula inovații similare. În paralel cu aceasta, introducerea de responsabili profesioniști pentru problema controlului poluării în întreprinderile mari, cu responsabilitate legală pentru încălcarea legislației de mediu, ca și în Japonia, ar trebui luată în considerare.

III.3.4.3. Fondul de mediu

În evaluarea rolului potențial a unui Fond de Mediu în România, aspectele fiscale reprezintă o importanță crucială. Ordonanța de Urgență nr. 73/2000 privind Fondul pentru mediu, republicată, cu modificările ulterioare prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 6/2003 stabilește liniile directoare cu privire la sursele de venit ce trebuie atrase pentru Fondul de Mediu.

Astfel de recomandări elaborate de către experții de mediu tind să ignore posibilitățile de strângere a fondurilor prin taxe asupra produselor sau prin alte taxe, pentru că acestea ar trebui să fie vărsate în fondul general de venituri pentru alocare la o prioritate națională de către Ministerul Finanțelor, decât să fie în mod specific disponibile pentru îmbunătățiri de mediu. Astfel de scheme de depozite cu rambursare - ce constituie sisteme netaxabile - ar reprezenta tipul preferat de instrument economic.

Aparent, taxele de utilizare nu aduc o opoziție din partea Ministerului de Finanțe pentru că practic acestea nu constituie taxe. S-a propus ca o parte a taxelor plătite către reciclători să fie vărsate la fondul de mediu.

Subvențiile sunt inerente pentru conceptul de fond de mediu. Totuși, operația globală, dacă implică colectarea de taxe și tarife de la poluatori, ar putea fi considerată ca o acțiune venit neutru astfel devenind acceptabil din punct de vedere fiscal. Dacă totuși, este finanțat din alte surse, atunci implică faptul că poluatorii în general să fie subvenționați; aceasta este clar împotriva principiului poluatorul plătește, și, dacă nu este corect îndreptată spre necesitățile prioritare, atunci este inadecvat în contextul românesc de austeritate fiscală extremă.

Crearea de fonduri ce pot aduce o contribuție utilă vor necesita un efort considerabil pentru clădirea capacității din partea donatorilor externi sau a guvernelor. Aici există pericolul ca fondurile să devină atât de competente și puternice, formând un constituent protectiv, încât vor fi dificil de a fi eliminate. Iar orice succes ce l-ar putea avea aceste fonduri în generarea de venituri le-ar putea face și mai atractive pentru Ministerul de Finanțe ca surse de venit general.

În timp ce fondurile de mediu pot juca un rol important pentru situații de urgență, în mod normal acestea ar trebui privite ca măsuri temporare, și în mod cert nu ca substitut pentru reforme fundamentale. Altfel, existența acestora în practică amână soluția problemelor de mediu decât să le grabească soluționarea.

III.3.4.4. Factori ajutatori: Procesul de ajustare

Reformele politicii pentru deșeurile periculoase, sau chiar reformele pentru politica de mediu în general, pot fi ineficiente chiar dacă alți factori ajutatori nu sunt prezenți. În contextul actual, aspectele relevante cuprind politicile de prețuri pentru activități complementare, stadiul liberalizării pietii în cadrul economiei globale, capacitatea financiară și tehnica a sectorului public, precum și educația și constientizarea factorilor implicați. Clar, acest aspect este de importanță primară într-o economie de tranziție cum este cea a României, unde în absența unor factori cheie ajutatori, o abordare graduală ar putea fi necesară, implicând stabilirea obiectivelor pe termen lung și scurt, multe din care sunt în strânsă legătură cu dezvoltarea economică în general. Unele din exemplele cheie sunt date mai jos.

Pentru a fi fezabili, astfel de recomandări trebuie croite în conformitate cu realitățile economice și politice. Un element cheie a unei strategii a unei economii în tranziție cum este cea a României îl reprezintă înlocuirea întreprinderilor de stat cu întreprinderi ale sectorului privat. Constrangerile unui buget slăbit și lipsa stimularilor economice pentru astfel de întreprinderi implica un răspuns slab la orice instrumente bazate pe piață cum ar fi taxele pentru poluare, după cum indică recordul de neputință a plăților pentru utilități. Progresul în demontarea întreprinderilor de stat precum și abilitatea guvernului de a gestiona consecințele sociale a unor astfel de schimbări vor constitui determinantul principal al previziunilor pentru utilizarea efectivă a instrumentelor economice în domeniul administrării mediului.

Obiectivele generale pentru tehnologia unei producții mai curate și o administrare adecvată a mediului până la urmă vor depinde în mare măsură de existența stimularilor economice ce asigură ca energia și apa precum și alte inputuri să fie eficiente utilizate și astfel să se evite deșeurile. Politica de prețuri pentru energie și apa reprezintă o problemă majoră pentru România, având prețuri nu numai sub costurile financiare dar mai mult în termeni ai costurilor marginale pe termen lung, mai ales dacă acestea sunt definite de a include pe cele externe.

Există desigur multe motive pentru care reforma de prețuri pentru energie și apa sunt necesare, acestea transcendând cu mult aspectele specifice ale deșeurilor periculoase. Aceasta se resimte mai ales în România care are o situație fiscală acută. Energia electrică și alimentarea cu apă subvenționate (și prețurile pentru gazele naturale la extracție fiind la o cincime din prețurile internaționale astfel sub nivelul costurilor de oportunitate economice) implica subvenții explicite sau implicite ce au un impact negativ asupra economiei globale, cu deficite fiscale și costuri de împrumuturi mari ce constituie un obstacol major pentru creșterea economică. Aspectul deșeurilor periculoase reprezintă încă un motiv pentru care reforma în aceste domenii este necesară. Totuși este foarte important pentru aspectul cu privire la deșeurile periculoase să fie evidențiat, furnizând astfel încă un motiv pentru care reforma politicii în acest domeniu este necesară.

Relevanța eforturilor de a "acorda fin" prețurile legate de resursele de mediu în prezenta masivă a distorsiunilor de prețuri în general trebuie de asemenea evaluată (exemplu propunerea pentru o taxă pe produs pentru generatorii de energie electrică unde inputurile au prețuri mult sub valoarea reală, aceasta constituind doar un exercițiu pur academic).

Atât proiectul pentru tarifele pentru energie și apă precum și nivelurile instrumentelor economice pentru administrarea de mediu trebuie să ia în considerare că distorsiunile de preț se reflectă în cadrul întregii economii. Strategia generală ar fi să se propună ca orice creștere a tarifelor sau a altor instrumente economice să fie croite în paralel cu orientările generale pentru liberalizarea pieții a economiei românești, sau al procesului de ajustare.

Alți factori ajutatori cheie cuprind constientizarea din partea guvernelor la diferite nivele, muncitori și consumatori asupra pericolelor de sănătate ce rezulta din producerea sau utilizarea unor anumite produse. Un exemplu ar fi vânzarea uleiurilor uzate drept combustibili de calitate inferioară, cu aferentele riscuri asupra sănătății. Astfel de constientizare și abilitate de a articula preocupările părților implicate în mod informai este necesar dacă condițiile locale trebuie sa fie corect reflectate în politicile de mediu și ca instrumentele economice sa funcționeze eficient.

III.3.4.5. Finanțarea: Posibil împrumut intermediar

Unul din factorii ajutatori cheie la care s-a făcut referire mai sus este dat de existenta unei piețe de capital eficiente prin care industria poate obține fonduri atât pentru scopuri de producție precum și pentru controlul poluării la rate rezonabile a dobânzilor. Reformele pietii financiare au întârziat sa producă un efect în România, acolo unde investiții justificate economic, inclusiv de multe ori costuri mici pentru oportunitati "câștig-câștig" ce nu pot fi realizate.

Multe ineficiente din sectorul financiar, inclusiv acele responsabilități legale ambigue, implica un mare nivel de risc pentru potentialii investitori, rezultând rate ale dobinzii foarte mari chiar dacă investițiile sunt foarte atractive din punct de vedere financiar. Aceasta reprezintă o constrângere majoră pentru creșterea industrială și economică din România. Oricum donorii străini ar putea, atât cat nu exista pericolele specifice iar măsurile de dezvoltare institutionala sunt încadrate în proces, își vor asuma astfel de riscuri și vor furniza fondurile României la rate ale dobânzii semnificativ mai mici decât sunt disponibile în prezent.

Bazat pe sprijinul străin, trebuie propus un program dirijat de subventionare ca măsura interimara, și o compensare justificată pentru nerealizările pietii de capital.

Un mecanism adecvat ar putea fi constituit de un împrumut interimar de tipul celui tipic utilizat de către donorii străini cum ar fi Banca Mondială și BERD pentru sprijinirea intermediarilor financiari ce operează în diferite sectoare. Aceste instituții sunt create pentru a replica procesele de sprijin ale proiectului a agentilor externe pentru identificarea proiectului, evaluare și monitorizare.

Avantajul unui astfel de proces ar fi de a facilita investițiile pentru controlul poluării, sau tehnologia unei producții curate, pentru ca industria sa se conformeze reglementărilor cu privire la poluare precum și standardelor, și deasemenea sa realizeze acest mod eficient din punct de vedere al costurilor acolo unde exista schimbări în procesul industrial, ce ar putea necesita finantari substanțiale. Mai mult, atunci când sunt vazute din punct de vedere al donurilor, acest proces permite ca sprijinul financiar sa fie acordat unui număr mai mare de societăți mai mici, un proiect ce nu ar putea fi atins printr-un proiect prea mare.

Condițiile necesare ar trebui în consecinta sa includă: un cadrul legal și de reglementare ce specifica sarcinile și obligațiile noilor instituții; contribuțiile financiare sau de alta natura ce sunt suportate de către guvern; condițiile de pornire și procedurile de evaluare; personal instruit adecvat, atât pentru domeniul financiar /bancar cat și pentru cel tehnic. În particular, personalul trebuie sa poată aprecia eficienta costurilor a sub-împrumuturilor propuse și măsura în care acestea sunt deapt destinate controlului poluării sau producției curate.

III.3.4.6. Relevanta generală a analizei economice

Exista doua mari domenii, ce se disting prin deșeuri istorice și deșeuri nou produse, ce corespund aproximativ la doua grupări a analizei economice. Strategia pentru gestiunea deșeurilor istorice este practic un aspect al prioritizării (în teorie, proiectele alternative de clasare din punct de vedere al costurilor și beneficiilor relative). Acolo unde este posibil, responsabilitatea pentru aplicarea unui proiect ar trebui sa fie a industriilor implicate, dar în cele mai multe cazuri desemnarea responsabilității nu va fi fezabila, în care caz investiția sau alte măsuri pentru gestiunea deșeurilor periculoase devin responsabilitate publica. Pe de alt parte, gestiunea deșeurilor nou produse ar trebui sa se conformeze principiului "poluatorul plătește" practic responsabilitatea revenindu-i sectorului privat, cu stimulări și reglementări determinate și implementate de către guvern. Existența continuă a sectorului întreprinderilor de stat complica aceasta problema în practica, dar în principiu întreprinderile de stat ar trebui sa se conformeze aceluiași cerințe ca și întreprinderile sectorului privat.

Problema principală este de cum sa se dezvolte o strategie rezonabilă având în vedere problemele cu privire la date, în mod special, informații cu privire la sursele deșeurilor periculoase, precum și impactele acestora, mai ales asupra sănătății publice.

III.3.5. Monitorizarea implementării planului de acțiune

Tabel III.3.5.1. Indicatori pentru monitorizarea Planului de Acțiune pentru Gestionarea Deșeurilor de Producție

Indicator	UM	2004	2005	2006	2007	medi
deșeuri de producție generate	tone/an					
deșeuri de producție nepericuloase generate	tone/an					
deșeuri de producție periculoase generate	tone/an					
deșeuri de producție colectate	tone/an					
deșeuri de producție colectate/generate	%					
deșeuri de producție nepericuloase colectate / generate	%					
depozite de deșeuri nepericuloase controlate	nr					
depozite de deșeuri periculoase controlate	nr					
deșeuri cu conținut de PCB tratate	tone/an					
deșeuri de baterii și acumulatori tratate	tone/an					

tendinta deșeurilor periculoase fata de 2002	%					
ponderea deșeurilor periculoase fata de deșeurile de producție	%					

III.4. ADMINISTRAREA ZONELOR CONTAMINATE

III.4.1. Definitie

Termenul "zona contaminata" nu este definit în mod juridic în România. Ceea ce numim zone cu sol contaminat sau zone contaminate sunt în principal depozitele de deșeuri periculoase și zonele de depozitare unde substanțele periculoase prezente în deșeuri au poluat solul și apa subterana. Poluarea cu substanțe toxice a fost în general determinata ca urmare a unei activități din trecut a depozitului de deșeuri, dar, de asemenea, poate fi generata de o activitate care continua și în prezent. Problema principala a gestiunii zonelor contaminate consta în modul în care se face controlul poluarii generate de activitățile de depozitare din trecut și de manipulare a deșeurilor periculoase.

Termenul "zone contaminate istorice" este folosit în scopul desemnării zonelor contaminate cu activitate din trecut.

Termenul "zone contaminate orfane" este folosit pentru zonele contaminate, în general zone istorice, pentru care nu mai exista un agent poluator responsabil și răspunzător care sa ia măsurile necesare de investigare, remediere și curatare. Termenul "zone orfane" este în mod obișnuit folosit în rapoartele UE, pe lângă alți termeni cum ar fi, de exemplu, "zone abandonate".

Exista oricum tipuri suplimentare de zone contaminate care ar trebui incluse în definitie, deși acestea nu aparțin în mod strict categoriei depozitelor de deșeuri periculoase, în scopul stabilirii unei politici de gestiune a zonelor contaminate din România. Zonele industriale vechi, depozitele de deșeuri, zonele subterane de depozitare, precum și substanțele toxice de pe sol sunt toate surse potențiale de poluare a solului și apei subterane de substanțele periculoase și vor fi luate în considerație în definitia zonelor contaminate. Astfel, exista în principal 4 categorii de surse de contaminare care pot fi luate în considerație pentru definitia zonelor contaminate, cu posibilitatea suprafețelor de teren contaminate din jurul acestor surse datorită mobilitatii trecute sau actuale a poluantilor în apa subterana:

- depozitele de deșeuri, inclusiv haldele și batalurile;
- stocarea deșeurilor periculoase;
- scurgerile accidentale: Scurgeri din trecut sau recente/actuale;
- întreprinderile scoase din funcțiune după închidere (fabrici abandonate).

Strategia și acțiunile propuse în acest plan sunt aceleași pentru zonele depozitelor de deșeuri periculoase și pentru alte categorii de zone care implica poluarea solului și apei subterane cu materii și substanțe reziduale periculoase. În fiecare caz acțiunile vor trebui angajate în scopul prevenirii sau eliminării pagubelor existente și potențiale pentru sănătate și mediul înconjurător prin expunerea neacceptabila la substanțele reziduale periculoase prezente în depozitele de deșeuri și zonele de stocare și în solul și apele subterane contaminate.

III.4.2. Cadrul legislativ și strategia

Pana în prezent în România exista câteva reglementări și acțiuni care au fost întreprinse cu efecte pozitive directe asupra gestiunii zonelor contaminate. Totuși trebuie stabilit cadrul legislativ și strategia pentru gestiunea zonelor contaminate, deoarece nu exista o abordare integrată structurată și explicită pentru gestiunea acestei probleme. Mai precis, nu este luat în considerare cazul referitor la contaminarea determinată de sursele de poluare istorice din trecut.

Hotărârea de Guvern nr. 162 din 20 februarie 2002 privind depozitarea deșeurilor este semnificativă în special deoarece aceasta oferă implicit o definiție a ceea ce este zona contaminată în cazul specific al depozitelor de deșeuri periculoase în exploatare: este o zonă de depozitare aflată în exploatare la data la care aceasta Hotărâre intra în vigoare fără să fi obținut autorizația de mediu. Astfel de zone trebuie să fie închise în conformitate cu procedura legală.

Programul de acțiune al Hotărârii nr. 118/2002 include un inventar al surselor de contaminare al apelor de suprafață și subterane cu substanțe periculoase. Oricum, relevanța pentru problema zonelor contaminate nu este suficient de clară. Ordinul 756 emis în 1997 prevede faptul că valorile de calitate a solului reprezintă referințele actuale pentru luarea deciziei în cazul contaminării solului și apei subterane în România. Oricum, gestiunea zonelor contaminate nu a avut drept țintă aceste valori în acest moment și va fi necesar să se stabilească valori și proceduri noi pentru a se potrivi condițiilor specifice gestiunii zonelor contaminate.

III.4.3. Situația existentă

Sursele actuale de informații pentru zonele contaminate sunt: Inventarul depozitelor de deșeuri (ICIM), inventarul zonelor fierbinti pentru ape (ICIM), inventarul zonelor fierbinti pentru accidente (ICIM) și punctele cu risc de accidente (Apele Române), inventarul zonelor de stocare și depozitare a pesticidelor (Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor) și inventarele zonelor de vulnerabilitate a apelor subterane (ICIM, INMH). Cu excepția inventarului pesticidelor, nici unul din aceste inventare nu se referă la depozitele istorice de deșeuri. În plus, atâta timp cât acestea se referă la sursele de poluare, aceste inventare se referă mai mult la protecția calității apei de suprafață decât la protecția resurselor de sol și apei subterane.

Raportul național asupra Stării Mediului înconjurător prezintă faptul că aproximativ 900.000 ha de sol sunt contaminate cu metale grele (Cu, Pb, Zn, Cd) și dioxid de sulf, cu exemple tipice ca Baia Mare, Zlatna, și Copsa Mica. Din aceste zone, așa zisele zone excesiv poluate ajung până la 200.000 ha. Nivele ridicate de poluare a solului sunt raportate și pentru Targu Mures, Turnu Magurele, Tulcea și Zlatna. Poluarea cu petrol și apa sarată de la exploatarea țițeiului este importantă pentru o suprafață de aproximativ 50.000 ha. Aceste informații par să fie rezultatul unui program de monitorizare a calității solului bazat pe o situație din 1992 și mai târziu în 1997. Nu există nici o descriere sau inventar al zonelor cu soluri contaminate din România

III.4.4. Gestiunea informațiilor

III.4.4.1. Disponibilitatea informațiilor

- Informațiile din domeniul contaminării solului și apei subterane sunt în general limitate la acelea ale monitorizării obligatorii la depozitele active de deșeuri.

- Nu exista o baza de date nationala pentru zonele contaminate cu o atentie deosebita pe impactul potențial asupra calității apei subterane și a solului, precum și nici un inventar al depozitelor necontrolate de deșeuri periculoase din trecut.

- Nu exista nici o descriere nationala a nivelurilor de contaminare a solului și apei subterane, a extinderii geografice, a impactului asupra mediului, a acțiunilor de remediere în curs sau planificate.

- Stabilirea unei baze de date va furniza o informare mai buna asupra substanțelor periculoase care nu sunt contabilizate în cadrul sistemului de informații despre deșeuri gestionate de ICIM și va da posibilitatea estimarii impactului și a riscurilor pentru sănătate și mediul înconjurător.

III.4.4.2. Inventarul la nivel național

- Stabilirea unui sistem de baza de date și a unui inventar obligatoriu al zonelor cu sol contaminat este acțiunea cea mai urgenta și necesară care trebuie luată pentru începerea procesului de gestiune a zonelor contaminate.

- APM-urile vor trebui sa elaboreze inventare ale depozitelor necontrolate inactive de deșeuri periculoase și ale altor zone contaminate și sa integreze datele în planurile de gestiune a deșeurilor.

- Va trebui initiat un inventar la nivel național al zonelor contaminate pe baza experienței obținute la nivel de județ și a îndrumarilor tehnice ale procesului de inventariere.

III.4.4.3. Sistemul de raportare

- Se va stabili un sistem de raportare a datelor relevante pentru inventar și de urmărire a zonelor contaminate. Raportarea se va face implicând operatori locali, APM-urile locale și ICIM.

- Lista datelor pentru articolele cheie în scopul stabilirii bazei de date se va pregăti în cadrul scopului procesului de inventariere.

- Informațiile asupra zonelor contaminate vor trebui difuzate pe scara larga prin documentele la nivel local/național referitoare la prezentarea gestiunii mediului înconjurător și a deșeurilor.

III.4.4.4. Sistemul de notare și ierarhizare pentru evaluarea zonelor contaminate

- Procesul de notare și de ierarhizare pentru evaluarea zonelor contaminate se bazează pe date despre condițiile de gestiune a zonelor contaminate. Obiectivul sau este de a clasifica zonele contaminate în conformitate cu nivelurile de risc și urgenta. Notarea și ierarhizarea zonelor contaminate reprezintă aspectul principal al activității de inventariere după colectarea datelor de baza.

- MMGA a adoptat un sistem de evaluare a priorităților pentru planificarea închiderii depozitelor de deșeuri orășenești. Acesta poate fi utilizat ca o referință metodologică pentru notarea și ierarhizarea în cazul inventarului zonelor contaminate.

- Metodele de ierarhizare vor trebui stabilite la nivel de județ înainte de a fi transpuse la nivel național, dacă este necesar.

III.4.4.5. Investigatia

- Exista foarte putine exemple de investigatie pe teren pentru contaminarea solului și apei subterane.

- Criteriile de decizie pentru începerea investigatiei sunt stabilite în prezent în conformitate cu Ordinul 756, care oricum nu a fost elaborat pentru scopul specific al zonelor contaminate. Va trebui stabilită o procedura specifica.

- Exista diferite reglementări legale pentru supravegherea și metodele de recoltare a probelor, dar vor trebui elaborate îndrumările tehnice pentru investigarea zonelor contaminate.

III.4.4.6. Remedierea

- Nu exista o procedura clara pentru remediere în România.
- Nu exista o agenție responsabilă cu dezvoltarea și controlul lucrărilor de remediere și nu exista o descriere legală clara a criteriilor de decizie pentru remedierea și alegerea alternativelor de remediere corespunzătoare.
- Exista măsuri de remediere temporare și permanente care vor trebui luate în considerare în conformitate cu situația de fapt și nivelul de risc.
- O măsura temporară o reprezintă prevenirea la expunere/absorbție a solului și apei subterane contaminate și împiedicarea răspândirii poluanților. Luarea acestor măsuri nu este necesară pentru zonele în care riscul este la un nivel acceptabil.
- Restricția de utilizare a terenului va trebui luată în considerație ca măsura practica de baza a remedierii atunci când este cazul. Aceasta abordare este rezonabila și este adoptată în numeroase tari ale UE. Înregistrarea terenurilor în documentele cadastrale reprezintă o buna condiție pentru utilizarea măsurilor de restricție privind folosirea terenurilor.

III.4.5. Abordarea strategica

III.4.5.1. Obiective

Obiectivul de baza al strategiei pentru managementul zonelor cu sol contaminat și mai ales al zonelor cu depozite necontrolate istorice de deșeuri periculoase este de a impiedica posibilele efecte asupra mediului și sănătății ale surselor de contaminare din trecut și din prezent determinate de substanțele reziduale periculoase. Acest obiectiv este stipulat în legislația de mediu din România. Un alt obiectiv este evitarea formării de noi zone cu sol contaminat și protejarea resurselor de sol și apa subterana pentru generațiile viitoare.

Strategia propusă pentru managementul zonelor cu soluri contaminate consta în următoarele aspecte principale:

- Începerea stabilirii unei politici de gestiune a depozitelor istorice de deșeuri de la identificare pana la remedierea și întărirea sistemului instituțional pentru prevenirea contaminării solului de la depozitele necontrolate inactive de deșeuri din trecut.
- stabilirea responsabilităților pentru operatorii depozitelor și proprietarii terenurilor, precum și pentru autoritățile locale în cazul zonelor istorice și orfane, în scopul realizării evaluării și a măsurilor de remediere necesare.
- stabilirea bazei de date a inventarului la nivel județean și apoi național a zonelor contaminate.
- stabilirea standardelor pentru procedurile de identificare, investigare și remediere.
- începerea identificării priorităților pentru un program de investigare și de măsuri de remediere și planificare a curatarii în zonele unde vor trebui întreprinse măsuri urgente pentru a reduce riscul de expunere (oprirea răspândirii poluanților).
- punerea în aplicare a legislației privind controlul poluării și depozitarii deșeurilor în scopul prevenirii apariției de zone contaminate.

- ridicarea constientizării personalului din administrație și din alte agenții guvernamentale implicate în scopul promovării și implementării activităților de inventariere și a măsurilor de remediere pentru cazurile prioritare.

- identificarea și implementarea măsurilor eficiente și cu costuri reduse pentru prevenirea expunerii la riscuri cum ar fi împrejmuirea și panourile semnalizatoare și restricțiile pe scara redusă de utilizare a terenurilor.

Acțiunile recomandate au ca scop gestiunea zonelor inactive și a zonelor contaminate în scopul reducerii/sau eliminării riscului de mediu. Recomandările conțin acțiuni pe termen scurt, mediu și lung, așa cum sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel.III.4.5.1. Lista recomandărilor pentru strategie

Domeniu	Termen scurt 2004-2005	Termen mediu 2006-2008	Termen lung 2009 - 2015
1. Necesități legislative și instituționale	• stabilirea în cadrul MMGA a unui birou responsabil cu zonele contaminate • stabilirea unui grup de lucru național pentru zonele contaminate	• pregătirea și emiterea de ordine ministeriale noi privind zonele contaminate istorice • desemnarea zonelor de depozite istorice de deșeuri periculoase în cadrul sarcinilor serviciului de inspecție • sistemul de aprobare a planurilor de investigare și reabilitare • reglementarea sistemului de înregistrare a zonelor contaminate istorice în documentele cadastrale • stabilirea responsabilității autorităților locale	
2. Constituirea bazei de date și gestiunea datelor	• program de inventariere preliminară a zonelor contaminate	• includerea descrierilor în cadrul cărților albe de declarații de mediu și planurilor de gestiune a deșeurilor • descrierea rezultatelor implementării programului de acțiune stabilit prin Hotărârea 118/2002	• inventarul național detaliat al zonelor contaminate
3. Planificarea și luarea măsurilor	• includerea haldelor și depozitelor istorice de deșeuri periculoase ale societăților în planurile lor de gestiune a deșeurilor	• luarea măsurilor de monitorizare corespunzătoare pentru sol și apa subterana pentru zonelor istorice • propunerea măsurilor de supraveghere și control care vor trebui luate cât de curând posibil • lista preliminară a zonelor contaminate de mare prioritate • luarea măsurilor de restricționare a utilizării terenurilor și a apei	• pregătirea planurilor de remediere și curățare și a studiilor de fezabilitate pentru zonele prioritare cu risc ridicat • implementarea planurilor de remediere pentru zonele prioritare cu risc ridicat
4. Îmbunătățirea capacității tehnice		• pregătirea îndrumărilor tehnice la nivel național • studierea sistemului de finanțare pentru finanțarea măsurilor de remediere și curățare a zonelor orfane	• implementarea sistemului de finanțare pentru remedierea și curățarea zonelor orfane
5. Ridicarea constientizării și comunicarea publică	• program de ridicare a constientizării pentru APM-uri, autoritățile publice	• program de ridicare a constientizării pentru APM-uri, autoritățile publice regionale/județene/locale și pentru agenții economici	• punerea la dispoziție a datelor pentru public prin

regionale/județene/ locale și agenții economici		site web pe internet
---	--	-------------------------

Stabilirea responsabilităților la nivel central și local referitoare la gestiunea zonelor contaminate;

Elaborarea unui sistem național de raportare, a bazei de date pentru zonele contaminate și prioritizarea acestora;

Dezvoltarea unor campanii de constientizare pentru autoritățile publice regionale/județene/locale și pentru agenții economici;

Elaborarea unor planuri de urgență și de remediere primară;

Monitorizarea și restricționarea utilizării terenurilor și apelor din zonele contaminate;

Implementarea sistemului de finanțare pentru remedierea zonelor orfane și pentru zonele prioritare cu risc ridicat.
